

Informāciju tehnoloģiju pielietojums un iespējas lauku tūrisma mārketingā un uzņēmējdarbībā

Latvijas Lauku tūrisma asociācija "Lauku Ceļotājs"

Kuģu iela 11, Rīga, LV-1048, tālr.: +(371) 67617600, fakss: +(371) 67830041

E-pasts: lauku@celotajs.lv, www.celotajs.lv

Leonardo da Vinci Šis projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

IT lauku tūrisma marketingā
IT-LV V 1.0, Aprīlis, 2007

Autortiesības © 2007 Lauku Ceļotājs

Šī materiāla pavairošana, izplatīšana un pārpublicēšana bez asociācijas "Lauku Ceļotājs" piekrišanas ir aizliegta.

Materiāls ir atjaunots ar LR Zemkopības ministrijas atbalstu.

Saturs

Ievads	v
1. Esošais interneta nodrošinājums Latvijas laukos	1
1.1. Lauku naktsmītņu darbības īss raksturojums	1
1.2. Interneta pieslēgums naktsmītnēs	1
1.2.1. Galvenās problēmas interneta ierīkošanai lauku teritorijās	3
1.2.2. Interneta pieslēguma iespējas Latvijas teritorijā	4
2. IT izmantošanas iespējas lauku tūrisma uzņēmējdarbībā	7
2.1. Elektroniskais pasts (e-pasts)	7
2.2. Darbs ar dokumentiem, tabulām	9
2.2.1. Dokumentu apstrādes programmu alternatīvas	9
2.2.2. Darbs ar dokumentiem – stilu izmantošana	9
2.3. Mārketinga un vizuālās reklāmas materiālu izveide	11
2.4. Grāmatvedība un rezervāciju uzturēšana datorā	11
2.5. Maksājumi internetā - darbs ar internetbanku	11
2.6. Savas Interneta mājas lapas izveide un uzturēšana	12
3. Lauku tūrisma mītnes interneta (mājas) lapa	15
3.1. Vispārējie pamatprincipi interneta lapas izveidei	15
3.2. LT saimnieku viedoklis par savas mājas lapas izveidi	16
4. LC piedāvātais interneta lapas izveides risinājums	19
4.1. Mājas lapas reģistrācija	19
4.2. Mājas lapas valodu izvēle	20
4.3. Vizuālais stils jeb dizains	20
4.4. Mājas lapas struktūras izveide jeb Menu izvēle	24
4.4.1. Vienkāršas izvēles Menu struktūra	25
4.4.2. Pilnas izvēles papildus Menu pogas	34
5. Interneta lapas marketinga	37
5.1. Baneri	37
5.2. Saites	40
5.3. Īpašie piedāvājumi	41
5.4. Interneta meklētāji – kā pozicionēties tajos	42
5.5. Lapas marketinga rezultātu analīze – web statistika	43
5.5.1. Web statistikas izejas dati	43
5.5.2. Web statistikas pamatjēdzieni	45
5.5.3. Web statistikas programmas	46
6. Interneta lapas par naktsmītnēm un tūrismu Latvijā	59
6.1. Organizāciju veidotās interneta lapas, portāli, katalogi	59
6.1.1. Valsts vai daļēji valsts organizācijas	59
6.1.2. Profesionālās asociācijas	59
6.1.3. Tūrisma portāli, vortāli, interneta katalogi	59
6.1.4. Rajonu un pilsētu mājas lapas	60
6.1.5. Reģionālās asociācijas	60
6.1.6. Dažādi notikumi, pasākumi, vietas un atrakcijas	60
6.1.7. Tūrisma pakalpojumu sniedzēji	60
6.1.8. Informācija par dabu un vidi	61
6.1.9. Eiropas tūrisma organizācijas	61
6.1.10. Eiropas Eko tūrisma organizācijas	62
6.2. Mītņu interneta lapas	63

7. Atbildība un riski e-mārketingā un reklāmā	65
7.1. Vispārējie noteikumi, likumdošanas prasības	65
7.1.1. Reklāmas likums. (publicēts 10.01.2000.g.)	65
7.1.2. Informācijas sabiedrības pakalpojumu likums (publicēts 17.11.2004, ar grozījumiem 2005.g)	65
7.2. Saimnieka atbildības jomas pakalpojuma reklamēšanas procesā	66
A. Jautājumi un atbildes	67

Ievads

Šajā materiālā apskatīta Informācijas tehnoloģijas pielietošanas iespējas lauku tūrisma uzņēmējdarbībā, īpaši izvērtot interneta nozīmi un iespējas. Šodien arvien nozīmīgākas ir zināšanas un iespējas jaunās informāciju tehnoloģijas lietot pašiem saimniekiem, nevis uzticēt šos darbu kādam speciālistam – tas ietaupa gan saimnieka līdzekļus, gan dod daudz plašākas un neierobežotas iespējas saimniecības darbībā, īpaši mārketingā. „Lauku ceļotājs” līdz ar ES Leonardo da Vinci programmas projektu „Amber” ir izstrādājis risinājumu, kā saimnieks pats var veidot savas saimniecības mājas lapu, neprasot no saimnieka nekādas īpašas zināšanas. Materiāls iepazīstina ar šo risinājumu un tā priekšrocībām. Savukārt tehniskā rokasgrāmata, kas izstrādāta šī paša projekta ietvaros, sniedz detalizētu pamācību „Kā izveidot savu mājas lapu”. Materiālā ierosināta arī lauku tūrisma saimniecību mājas lapas piemērotākā uzbūvi un to saturs. Apskatīta esošā situācija interneta ierīkošanas izcenojumos un iespējās, risinājumos, baneru cenas populārākajos portālos un mājas lapas uzturēšanas izmaksas un veidi.

1. Esošais interneta nodrošinājums Latvijas laukos

1.1 Lauku naktsmītņu darbības īss raksturojums

Visaptverošu statistikas vākšanu un apkopošanu par lauku tūrisma nozari Latvijā veic tikai LLTA „Lauku ceļotājs”, tādēļ šajā materiālā izmantoti asociācijas dati, kas uzskatāmi par kopējo situāciju reprezentējošiem.

2005. gada beigās LLTA „Lauku ceļotājs” datu bāzē Latvijas laukos un mazpilsētās bija reģistrētas 332 naktsmītnes (tādas, kas aktīvi darbojas) ar 5243 gultas vietām. Salīdzinot ar 2004. gadu, naktsmītņu skaits pieaudzis par 11%, bet gultas vietu – par 23%. Visizplatītākais naktsmītnes veids bija brīvdienu māja (34%, vidēji 7 gultas vietas), viesu māja (29%, ap 19 gultas vietas) un lauku māja (21%, ap 8 gultas vietas). Pārējās naktsmītnes (kempingi, viesnīcas, pilis) kopā sastādīja 16%.

2005. gadā tūristi Latvijas lauku naktsmītnēs pavadījuši ~ 325.330 gultas naktis (par 12% vairāk nekā 2004. g.). Vidējais naktsmītņu noslogojums 2005. gadā bija 17%. Lai arī tūristu skaits ir pieaudzis, tomēr naktsmītņu vidējais noslogojums ir saglabājies nemainīgs, salīdzinot ar 2004. gadu, jo vienlīdz ar pieprasījumu pieaudzis arī piedāvājums – naktsmītņu un gultas vietu skaits.

No visām lauku naktsmītnēs pavadītajām gultas naktīm 2005. gadā 80% sastādīja vietējie atpūtnieki, bet 20% - ārvalstu tūristi. Savukārt no visām naktīm, ko tūristi rezervējuši caur „Lauku ceļotāju”, ārvalstu tūristi sastāda 58%, kas parāda asociācijas nozīmīgo lomu ārvalstu tūristu piesaistē.

53% no visām ārvalstu tūristu pavadītajām gultas naktīm veido tūristi no Vācijas, kam seko Lielbritānija (7%), Somija (6%), Nīderlande (5%), Francija (4%) un Beļģija (4%). Visstraujāk pēdējo 2 gadu laikā ir pieaudzis Igaunijas, Lielbritānijas, Beļģijas un Vācijas tūristu pavadīto nakšu skaits (par 86%-130%). Minētās tendences arī parāda, cik liela nozīme ir Interneta mājas lapu citu valodu versijām (arī tieši kādu valodu).

Vidējais vietējo tūristu uzturēšanās ilgums lauku naktsmītnē 2005. gadā bija 1,4 diennaktis, bet ārvalstu – 3,25 diennaktis, kas norāda minētās mērķauditorijas ekonomisko nozīmi Latvijas tūrisma tirgū.

Saskaņā ar asociācijas aprēķiniem, kopumā lauku tūrisms un ar to saistītās aktivitātes Latvijas lauku teritorijās 2005. gadā kopumā varētu būt ienesis vismaz 31,5 milj. Ls., kas norāda šīs jomas nozīmību lauku attīstībā kopumā valstī.

1.2 Interneta pieslēgums naktsmītnēs

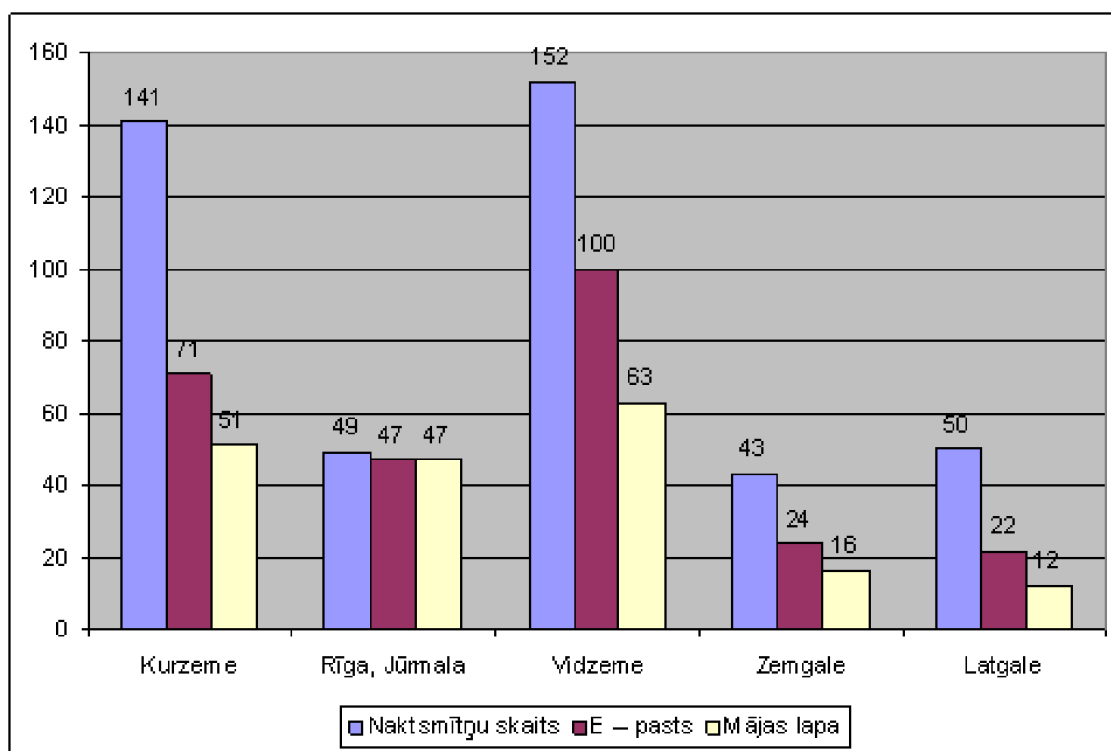
Populārākie un biežāk minētie iemesli interneta nepieciešamībai tūristu naktsmītnēs ir sekojoši:

- Mītnes saimniekiem, īpašniekiem – aktuālas un nepieciešamās informācijas ieguvei;
- Atbildes sniegšanai uz klientu un tūrisma aģentūru rezervācijām un citiem jautājumiem;
- Komunikācijā ar citiem nozares pārstāvjiem, uzņēmējiem;
- Naktsmītnes reklamēšanas māketēšanas procesam;
- Pievienošanās rezervācijas sistēmām, marketinga kanāliem utt.;
- Klientiem naktsmītnes izvēlē arvien aktuālāks ir interneta pieslēguma pieejamība.

Lai parādītu šī brīža situāciju par interneta pieslēgumu vai e-pasta pieejamību naktsmītnēs Latvijā, tika analizētas 435 LLTA „Lauku ceļotājs” tūristu mītnes 2006. gada pavasarī, kas ir asociācijas sadarbības partneri un ievietoti sistēmā www.celotajs.lv.

Tabula 1. E – pasta un Interneta mājas lapu esamība LLTA “Lauku ceļotājs” 435 tūristu naktsmītnēs.

Rajons	Kop.Skaits	E-pasts	Mājas lapa
Kurzeme	141	71 (50.3%)	51 (36.1%)
Rīga, Jūrmala	49	47 (95.9%)	47 (95.9%)
Vidzeme	152	100 (65,7%)	63 (41,4%)
Zemgale	43	24 (55.8,0%)	16 (37.2%)
Latgale	50	22 (44.0%)	12 (24.0%)
Kopā	435	264 (60.6%)	189 (43.4%)

Attēls 1. E – pasta un Interneta mājas lapu esamība LLTA “Lauku ceļotājs” tūristu naktsmītnēs

Secinājumi:

- Vismazāk e – pastu (mazāk par pusi gadījumu) un mājas lapu (24 % gadījumu) ir tūristu mītnēm Latgales reģionā;
- Nedaudz labāka situācija ir Kurzemē un Zemgalē, kur e – pasts ir apmēram pusei (attiecīgi 50,3 % un 55,8 %), bet mājas lapa – 36,1 un 37,2 % tūristu mītnē;
- Ievērojami labāka situācija ir Vidzemē, kur e – pasts ir vairāk nekā pusei (65,7 %), bet mājas lapa – 41,4 % tūristu mītnē;
- Krasi atšķirīga situācija ir Rīgā un Jūrmalā, kur e – pasts un mājas lapa ir > 95 % tūristu mītnē (faktiski – ar retiem izņēmumiem – katrā tūristu mītnē);
- Tātad, vidēji valstī e – pasts ir pieejams tikai nedaudz vairāk kā pusei (60,6 %), bet mājas lapa – mazāk nekā pusei (43,4 %) tūristu mītnē, kas ir uzskatāms par vairāk nekā nepietiekamu. Tas ir arī sava veida indikators IT tehnoloģiju lietošanas un infrastruktūras kvalitātes un pieejamības jomā;

- Turklāt, uzrādītā informācija par e – pasta vai mājas lapas esamību nenozīmē, ka minētajā tūristu mītnē ir Interneta pieslēgums, jo bieži vien mājas lapas atrodas uz citiem serveriem, bet e – pasts ir pieejams tikai mītņu saimnieku vai īpašnieku darba vietās, vai nereti – saimnieku bērniem ārpus konkrētās viensētas vai pat apdzīvotās vietas. No tā izriet, ka reālā situācija šajā jomā lauku teritorijās ir vēl sliktāka.

1.2.1 Galvenās problēmas interneta ierīkošanai lauku teritorijās

- Šobrīd esošā sakaru infrastruktūra (kabeļi, digitālās vai analogās līnijas, radiolinki u.c.) lauku teritorijās nevar nodrošināt ātru, ērti lietojamu un pietiekami lētu Interneta pieslēgumu;
- Daudzviet valsts teritorijā (īpaši Latvijai raksturīgajās viensētās un to tuvākajā apkārtnē) vispār nav atbilstošās sakaru infrastruktūras;
- Pašreiz esošās un piedāvātās Interneta pieslēguma iespējas (piemēram, GPRS tehnoloģijas) ir dārgas, salīdzinoši lēnas, neparocīgi izmantojamas un prasa atbilstošus tehnoloģiskos elementus (piemēram, atbilstošu telefonu);
- Vecākās paaudzes cilvēki neapjauš un nenovērtē priekšrocības, kādas sniedz Interneta pieslēgums, e- pasts un mājas lapa;

1.2.2 Interneta pieslēguma iespējas Latvijas teritorijā

Tabula 2. Dažādu Interneta pieslēguma iespējas (Izmantoti 2007.gada sākumā pieejamie dati)

Pieslēguma veids	Pieslēguma cena	Mēneša maksa	Piezīmes
Specializēti datoru tīkli	Atkarīga visbiežāk no attāluma līdz tuvākajam klientam.	Atkarībā no pieslēguma ātruma 10 Ls - 50	Visstabilākais pieslēguma veids, taču pieejams tikai lielāko pilsētu bieži apdzīvotajos rajonos, kur ir ievilkta speciāli datortīkli interneta pieejai. Lauku tūrisma uzņēmējiem, ar retiem izņēmumiem, nav pieejams.
Kabeļtelevīzija	~ 10 Ls + 40 Ls, kabeļa modems	4 - 13 Ls	Pieejama tikai kur ir ievilkta TV kabeļi un operators nodrošina šo servisu (lielākās pilsētās, bet ne visos rajonos)
DSL	~ 15 Ls + 35 Ls, ADSL termināls	7 - 16 Ls	Pieejami vietās, kur fiksētā telefona līnija atļauj to ierīkot. Laukos daudzās vietās šādas iespējas nākotnē nebūs (pat ja ir pieejama fiksēta telefona līnija)
Iezvanpieeja	nav	~ 0,04 Ls/min	Loti lēns interneta pieslēguma veids - max 56 Kbit/s. Iespēja iezvanīties pa vecām analogām līnijām
GPRS	~ 4 Ls pie eksistējošā mobilā telefona pieslēguma	1.50 mēn.+ ~0,15 Ls/Mb	Dārgas izmaksas un ļoti lēns - max 40 Kbit/s. Toties praktiski pieejams visur kur ir mobilais pārklājums
EDGE	Līdzīgi kā GPRS	Līdzīgi kā GPRS	Ātrums līdz 236 Kbit/s. Šobrīd EDGE var izmantot Rīgā, Rīgas rajonā, un ap citām lielākajām Latvijas pilsētām. Vajadzīgs tālrunis ar EDGE atbalstu.
HSDPA	Līdzīgi kā GPRS	Līdzīgi kā GPRS	Ātrums līdz 3.6 Mbps. Šobrīt pieejams tikai atsevišķās pilsētās Latvijā. Nepieciešams tālrunis, kas atbalsta HSDPA vai speciāla karte datoram.
CDMA	210 Ls CDMA modems + Triatel pieslēgums + speciāls CDMA telefons	11-24 Ls/mēn.	1 Mb/s, piedāvā Triatel. Pārklājums ir lielākās Latvijas pilsētās un to apkārtnē. + tiek reklamēta 80% no Latvijas teritorijas ar ātrumu 153 kbps.
WiMax	Tikai izmēģinājumi	Izmēģinājumi 1-2Mbps (max ~10Mbps).	

Tabula 3. Piemēri dažādiem pieslēguma veidiem

Tehnoloģija	Kompānija	Aptuvenā cena
Specializēti datoru tīkli	DT Communications	9.90 Ls 384Kbps-2Mbps
Kabeļtelevīzija	Baltkom.lv	5.50 mēn par 256/64 Kbps
	Izzi	5.45 mēn par 256/64 Kbps
DSL	Lattelekom	11.50 par 160kbps „Pils internets”
		13.90 par 2 Mbps „Mājas komplekts”
Iezvanpieeja	Lattelekom 9008080	~ 0.04 Ls par 1 min
	Latnet 9008111	~ 0.04 Ls par 1 min
GPRS, EDGE, HSPDA	LMT	0.20 ls par 1Mb
	TELE2	0.60 Ls par 1 Mb
		22 Ls neierobežots internets
	Bite	40 Ls mēn 3.6 Mbps, neierobežots
		27 Ls mēn 1.8 Mbps, neierobežots
CDMA	Triatel	23.60 Ls mēn 1 Mbps, neierobežots

Servisu pārklājumi ir ļoti atšķirīgi dažādiem pakalpojumu veidiem un paplašinās relatīvi ātri.

Vairāk vai mazāk precīzas pārklājumu kartes ir iespējams aplūkot internetā:

LMT: <http://www.lmt.lv/lv/?pageid=3003>

Bite <http://www.bite.lv/lv/about/coverage/map/>

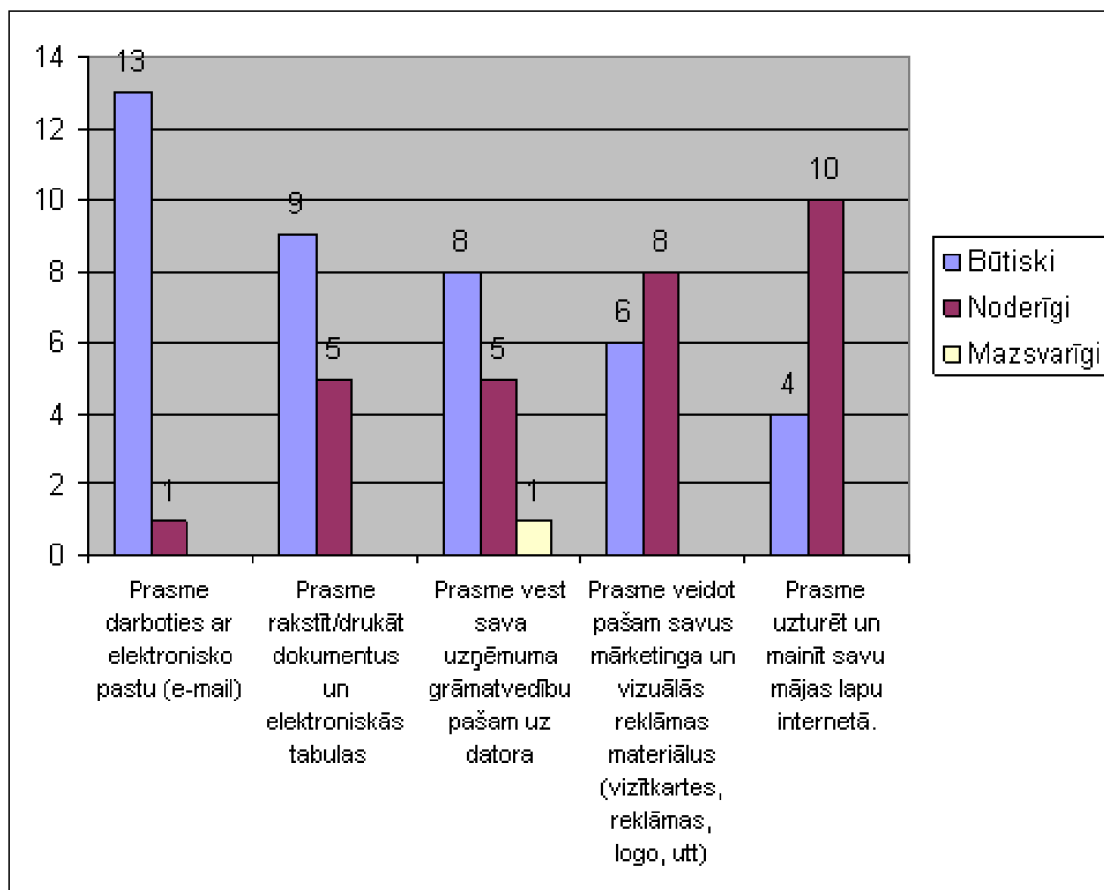
Triatel: <http://www.triatel.lv/lat/triatel/services/mobile/coverage/>

Tele2: http://www.editorial.tele2.lv/?page=t2i_coverage&t2page=postpaid_coverage

2. IT izmantošanas iespējas lauku tūrisma uzņēmējdarbībā

Naktsmītņu saimnieki arvien vairāk novērtē priekšrocības, ko sniedz IT izmantošana sava uzņēmuma mārketingā. Šajā nodaļā izskaitīsim svarīgākās no tām un apskatīsim saimnieku pašu viedokli to pielietojumā. 2006.gada pavasarī LC aptaujāja 14 dažādus lauku tūrisma uzņēmējus, lai uzzinātu viņu viedokli par iespējām, ko šodien sniedz IT, lūdzot norādīt, kuras no zemāk minētajām prasmēm, iemaņām ir būtiskas, noderīgas vai mazsvarīgas uzņēmējam, kurš grib uzsākt veiksmīgu komercdarbību lauku tūrismā.

Aptaujā tika iegūti šādi dati:

Attēls 2. Aptaujas rezultāti par IT prasmju nozīmību lauku tūrismā

Galvenie secinājumi ir redzami grafikā – kā svarīgāko prasmi saimnieki uzskata prasmi darboties ar e-pastu, kam seko prasme veidot vienkāršus dokumentus un tabulas. Arī prasme vest savu grāmatvedību un veidot sava uzņēmuma vizuālos materiālus ir atzīta par būtisku jeb noderīgu. Toties prasmi uzturēt savu mājas lapu internetā drīzāk tiek atzīta par būtisku, nevis svarīgu. Tomēr, pieaugot e-komercijas loma uzņēmējdarbībai, paredzam, ka pēdējā kolona vēl nav pietiekoši novērtēta.

2.1 Elektroniskais pasts (e-pasts)

E-pasts nodrošina ātru, efektīvu un lētu komunikācijas veidu ar klientiem. Tāpat e-pasts sniedz iespējas saņemt profesionālās ziņas un informāciju, un pielietot tās ikdienas darbībā, mārketingā. Lai lietotu elektronisko pastu, nav nepieciešams interneta pastāvīgais pieslēgums – pietiek ar iezvanpieeju, ko šobrīd nodrošina gan fiksētā telefona līnija, gan mobilais telefons. E-pasts kļūst arvien svarīgāks rezervāciju saņemšanā – gan no tūrisma birojiem, gan tiešajiem klientiem, īpaši, ja naktsmītnes mērķauditorija ir ārvalstu viesi. Tomēr jāņem vērā – ja saimnieks ir uzrādījis kā vienu no saziņas veidiem ar e-pastu, tad tas ir jāpārbauda vismaz reizi dienā un jāspēj atbildēt uz saņemtajiem e-pastiem vismaz 24, vēlākais - 48 stundu laikā.

Pasta kastītes atvēršanai šobrīd ir daudz iespēju gan kā bezmaksas, gan maksas pakalpojumam, gan Latvijā, gan ārzemēs. Bieži vien viena pasta kastīte vai vairākas tiek automātiski piešķirta pērkot interneta pieslēgumu (piem. Mājas DSL klientiem, kabeļtelevīzijas klientiem, utt). Kā mīnuss šādas kastītes izmantošanai naktsmītnes pasūtījumu e-pasta adresei ir jāmin - ja tiek mainīts interneta operators, šis kastītes vairs nebūs pieejams.

Optimāls, bet dārgāks variants ir sava interneta domeina reģistrēšana un pasta kastītes piekārtošana šim domeinam. Piemēram mājas domeins **manamaja.lv** (*manamaja* - te domāts mītnes nosaukums) un e-pasta adrese info@manamaja.lv. Visbiežāk interneta operatori var palīdzēt reģistrēt šos vārdus un iekārtot kastīti Jūsu e-pastiem. Šajā gadījumā Jūsu pierēģistrētais vārds piederēs Jums un mainot interneta operatorus Jums būs iespēja to ņemt līdzi uz citu operatoru (par brīvu vai par atsevišķu samaksu – atkarībā no operatora). Taču jāņem vērā, ka par reģistrēta domeina uzturēšanu ir jāmaksā (16.95 Ls gadā uz 2006. gada septembri) un dažkārt arī interneta operators var prasīt papildus samaksu par šā reģistrētā domeina apkalpošanu. Kā kompromisa variantu iespējams izmantot bezmaksas e-pasta kastīti Latvijā vai ārzemēs.

Dažas iespējas reģistrēt bezmaksas kastīti Latvijā un Ārzemēs (uz 2006 g septembri).

Tabula 4. Bezmaksas e-pasta kastīšu abonēšanas iespējas Latvijā un ārzemēs

Bezmaksas Latvijā	Piezīmes	Parametri
www.inbox.lv	Populārākais bezmaksas e-pasts Latvijā	<ul style="list-style-type: none"> • 250Mb • Bezmaksas SMS ziņojumi • Antivīruss/antispam • Tikai web pieeja kastītei
pasts.delfi.lv		<ul style="list-style-type: none"> • 2Mb (10Mb maksas) • Bezmaksas – tikai web pieeja
www.one.lv		<ul style="list-style-type: none"> • Wap pieeja
mans.tvnet.lv		<ul style="list-style-type: none"> • 20Mb • SMS • Wap pieeja • Tikai web pieeja
Bezmaksas ārzemēs		
gmail.com	Google piederošs bezmaksas serviss	<ul style="list-style-type: none"> • 2 Gb • Jaunu kastīšu reģistrācija tikai pēc ielūgumiem • Web mails • Bezmaksas Pop3 pieeja
hotmail.com	MSN (microsoft network) piederošs serviss	<ul style="list-style-type: none"> • 25 Mb (250Mb) • Web interfeiss

Izvēloties ārzemju serveri būs lielāka servisa stabilitāte, taču vēl aizvien pieeja ārzemju resursiem ir lēnāka, kā informācijai Latvijā, un ir daži pieslēguma veidi, kas atļauj pieeju ārzemju resursiem (ārzemju web lapām) tikai darba dienu vakaros un

brīvdienās. Ja šis ierobežojums netraucē, ieteicams izvēlēties ārzemju servisu – šobrīd īpaši pievilcīgs ir gmail.com – Google nodrošināts serviss. Kaut reģistrācija tajā ir pieejama tikai ar ielūgumiem, atrast kādu kam jau ir gmail.com kastīte šobrīd nav pārāk grūti. Serviss strādā ļoti stabili un lieliski tiek galā arī ar reklāmas (SPAM) un vīrusu sūtītiem mailiem. Tas ir arī viens no retajiem e-pasta servisiem, kas ļauj izmantot Jūsu pašu izvēlētu e-pasta pārlūkprogrammu (izmantojot POP3 protokolu), piem., tādu kā Outlook Express, Thunderbird, Eudora, u.c., kā arī diezgan ērtu web interfeisu jeb noformējumu e-pastam. Kā vēl vienu pozitīvu momentu var minēt to, ka google mail web ekrāni ir tulkoti ļoti daudzās pasaules valodās, tajā skaitā arī latviešu.

Attēls 3. Gmail mailu lasīšanas ekrāns interneta pārlūkprogrammā

2.2 Darbs ar dokumentiem, tabulām.

Spēt apstrādāt, izveidot dokumentus datorā, strādāt ar elektroniskajām tabulām, aprēķiniem, izrakstīt rēķinus – šī kļūst par nepieciešamību, ja uzņēmums grib nopietni attīstīties. Tas palīdz veidot informatīvus materiālus, savas cenu lapas, u.c. precīzi un glīti noformēt paziņojumu/informāciju klientiem un sadarbības partneriem. Jebkurš dokuments, raksfīts uz datora, izskatīsies daudz labāk un atstās uz klientu lielāku pārliecību par uzņēmuma uzticamību un kvalitāti. Datorā veidoti dokumenti ir vieglāk pārveidojami, atjaunojami un galu galā aizņem saimniekam mazāk laika.

2.2.1 Dokumentu apstrādes programmu alternatīvas

Vispazīstamākais programmprodukts darbam ar dokumentiem un tabulām ir Microsoft Office. Taču tās cena atkarībā no konfigurācijas var būt no 150,- līdz par 300,- latiem, kas nav maza summa, sevišķi iesākumam. Taču ir pieejama laba bezmaksas Microsoft Office alternatīva – Open Office (www.openoffice.org), kas spēj atvērt arī Microsoft Office formāta dokumentus. Ja nav jāstrādā ar jau esošiem ļoti sarežģītiem MS Excell vai Word dokumentiem OpenOffice var būt ļoti labs MS office aizstājējs.

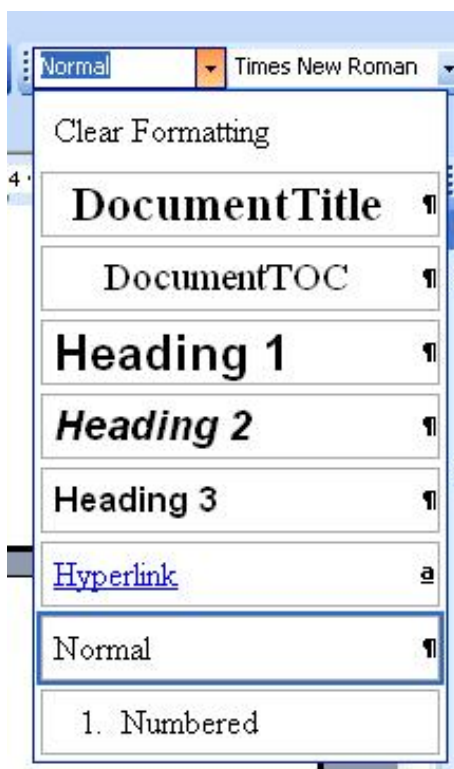
2.2.2 Darbs ar dokumentiem – stilu izmantošana

Ir daudz labas grāmatas nopērkamas par darbu ar Microsoft Office un dažas arī par Open Office, kā arī internetā atrodami labi mācību materiāli - gan iesācējiem, gan ekspertiem. Protams, nevajag aizmirst arī diezgan izvērstos palīdzības ekrānus han Open Office gan Microsoft Office. Tādēļ šeit mēs tikai pieminēsim vienu no pamatprincipiem darbā ar dokumentiem:

- Vienmēr cenšietis izmantot dokumenta "stilus" nevis konkrētus fontus, burtu lielumus, izskatu utt. Stili ir īpaši ierīkoti definēti elementi MS Word (protams arī Open Office), kurus var izmantot dokumenta formatēšanā. Tie ļauj Jūsu dokumentam

saglabāt vienotu stilu, taču arī ļauj automātiski izmantot vairākas dokumentu apstrādes papildiespējas. Piemēram, ja Jūs imantosiet Heading1, Heading2, Heading3 stili savā dokumentā, tad izveidot tam satura rādītāju automātiski varēsiet vienkārši arizvēles kartes palīdzību (Insert -> Reference->Index and Tables->Table of Contents). Izmanīt Jūsu virsrakstus lai tie tiktu automātiski numurēti arī būs iespējams vienkārši izmainot stila iestādījumus, nevis ejot cauri dokumentam un labojot katru virsrakstu.

MS Word 2003 Stili var tikt izvēlēti vai nu no rīku joslas vai vēl vieglākai navigēšanai stili ir arī pieejami no sānu joslas ja vēlieties izmantot sānu joslu - izmantojiet Show: “Available styles”.

Attēls 4. Stilu izvēle no sānu joslas

Vēl dažas saites uz apmācības materiāliem internetā, kas specifiski apmāca darbam ar dokumentiem un tabulām:

- Microsoft: <http://office.microsoft.com/en-us/training/FX100565001033.aspx>
- <http://www.uwstout.edu/training/MSTutorials/tutorials.htm>
- Meklējiet Google “MS Office tutorial”
- Open Office apmācība:
 - <http://www.openoffice-support.net/>
 - <http://www.tutorialsforopenoffice.org/>
 - <http://www.learnopenoffice.org/index.htm>
 - Un viens mācību materiāls arī Latviski: http://linux.edu.lv/uploads/OO11_Writer.pdf
 - Meklējiet Google “OpenOffice tutorial”

2.3 Mārketinga un vizuālās reklāmas materiālu izveide

Jau plašākas iemaņas darbā ar datoru sniedz iespēju veidot pašam savus vizuālos mārketinga materiālus – vizītkartes, reklāmas prospektus, reklāmas lapas, īpašu piedāvājumu lapas un uzsaukumus, kartiņas utt. Izveidojot sava uzņēmuma identitāti – piem., logo, izvēloties raksta stilu, to vienkārši var pielietot, lai palielinātu un uzturētu uzņēmuma atpazīstamību. Spēja veidot savus reklāmas materiālus saimniekam noteikti ietaupīs līdzekļus tos pasūtot ārpus sava uzņēmuma – nevajag tērēt naudu ne par dizainu, ne iespējot un/vai pavairojot tos katram konkrētajam gadījumam. Jo vairāk tāpēc, ka lauku tūrismā piedāvājums arvien mainās, paplašinās, var mainīties arī kontakti – nākt klāt mājas lapas adrese vai e-pasts, kas liktu iepriekš pavairotos materiālus uzskatīt par nederīgiem vai tos labot/papildināt ar roku. Nelielam uzņēmumam, kādi ir lauku tūrisma mītnes, nav nepieciešami specifiski dizaina elementi – tie jāveido tik vienkārši, lai saimnieks pats pēc tam spētu tos viegli pielietot. Bet, protams, jāreķinās, ka šis darbs paņems saimnieka laiku.

Iespieddarbu un reklāmas materiālu izveidei visplašāk izmantotā programma ir Adobe Illustrator materiālu maketu salikšanai un Adobe Photoshop fotogrāfiju apstrādei. Tās atkal ir maksas, diezgan dārgas programmas, kas vienkāršiem pielietojumiem nebūt nav nepieciešamas. Fotogrāfiju apstrādei ir pieejamas vairākas bezmaksas programmas:

Tabula 5. Bezmaksas fotogrāfiju apstrādes programmas

Saite	Apraksts
http://www.xnview.com/	Programma attēlu konvertēšanai un izmēru mainīšanai, bet ne rediģēšanai.
http://www.gimp.org/	Programma attēlu rediģēšanai ar ļoti daudzām funkcijām, bet ne sevišķi viegli apgūstama.

Vienkārša attēlu apstrāde ir iekļauta arī augstāk minētajā OpenOffice programmā.

Vienkārša sava uzņēmuma vizītkaršu un citu reklāmas materiālu izveidei arī ir izmantojama OpenOffice programma, taču lielāki iespieddarbi visticamāk Jums būs jāuztic profesionālam salicējam.

2.4 Grāmatvedība un rezervāciju uzturēšana datorā

Prasme vest grāmatvedību savā datorā nebūt nenozīmē vienmēr lietot kādu no grāmatvedības programmām, bet gan tā var būt vienkāršota uzskaitē elektroniskajā tabulā. Tā pie reizes var kalpot arī par rezervāciju kalendāru, klientu uzskaiti, statistikas ieguves avotu u.c. noderīgām lietām mārketiņgā un uzņēmuma plānošanā. Pēc grāmatvedības datiem datora viegli var aprēķināt konkrētā gada veiksmes vai zaudējumus, salīdzināt to ar iepriekšējiem gadiem utt. Veidojot rezervāciju kalendāru datorā, iespējas ir turēt plašāku informāciju par katru klientu, paplašinot to ar piezīmēm, personu datiem, norēķinu veidu un arī papildu pakalpojumu pieprasījumu, ko gada beigās apkopojot saimnieks var plānot uzņēmuma attīstību un klientu pieprasījumu tendenci. Ar burtnīcām un savu atmiņu šī statistika vienmēr būs subjektīvākā un nedos tik konkrētu pārskatu. Pašam veidojot grāmatvedības uzskaiti datorā, iespējams precīzi plānot sadaļas, lai uzskaitītu datus, kas pēc tam palīdz sniegt informāciju par uzņēmuma attīstību.

2.5 Maksājumi internetā - darbs ar internetbanku

Praktiski visas Latvijas lielākās bankas tagad piedāvā iespēju lietot internetbanku. Pie tam tās lietošana visbiežāk ir bez maksas. Bieži tiek piedāvātas arī „Uzņēmuma versijas” interneta bankām, kas bieži ir ērtāka lietošanā, ja jāapstrādā liels daudzums maksājumu, taču nelielam lauku tūrisma uzņēmumam pilnīgi pietiekama ir parasta interneta bankas versija. Uz Jūsu datora nepieciešama ir tikai interneta pieeja un interneta pārlūkprogramma. Par reāliem reģistrācijas noteikumiem Jums būs jājautā savai bankai, taču dažas informatīvas saites Latvijas lielāko banku interneta bankām:

1. SEB Unibanka: <http://www.seb.lv/lv/private/services/electronic/ibank/>

2. Hansabanka demo: <http://www.hansabanka.lv/demo/v2/>
3. Hipotēku bankas demo: <https://www.hiponet.lv/login>
4. Parex bankas demo versija: <http://www.parex.lv/demo/>

Darbā ar katru no interneta bankām ir savas īpatnības, taču visām tām ir iespējas, kas ievērojami atvieglo darbu ar maksājumiem:

1. iespēja veikt regulārus maksājumus automātiski,
2. iespēja definēt rēķinu vai maksājumu sagataves,
3. iespēja izmantot internetbankas standarta rēķinu sagataves populāriem maksājumu veidiem (piemēram – Latvenergo, Lattelekom, LMT, Hoetika, Falck, u.c),
4. Izdrukāt maksājumus par noteiktu laika periodu – noderīgs grāmatvedības atskaitēm,
5. Meklēt jau veiktus maksājumus pēc nosaukumiem, saņēmējiem, utt.
6. Iespēja pieslēgt visus savus bankas kontus (kredīta, kredītkaršu, norēķina) internetbankas un ērtas iespējas norēķināties par kredīta pakalpojumiem.

Ir novērojama arī tendence maksājumiem, kas izdarīti izmantojot interneta banku piemērot zemāku maksu, kas nākotnē noteikti kļūs vēl izteiktāka, jo pieaugot darbaspēka izmaksām bankas centīsies lielāko daļu no maksājumiem veikt elektroniski. Un, protams, nevajag aizmirst, ka interneta bankas lietošana aiztaupīs Jums ceļu līdz tuvākajai bankas filiālei, kas bieži vien laukos nemaz nav tik tuvu..

hanza.net ENG RUS Lapas karte

Banka* Investors Hansa pensijas E-pakalpojumi Mobilā banka Uzstādījumi

Sākumlapa* Pārskats* Maksājumi* Kursi Līgumi Pieteikumi Bankas ziņojumi

Banka > Sākumlapa drukāt

Klientu serviss
Tel. +371 7024555
Darbdienās 8:00 – 20:00
Sestdienās 10:00 – 17:00
info@hanzanet.lv

Sveicināti, Testa Klient

Valūta	Atlikums	Kreditlīmits	Rezervēts	Pieejamais atlikums
Alga	LVL 501.18	300.00	341.08	460.10
Kartes	EUR 0.00	0.00	0.00	0.00

[Nerādīt kontus*](#)

Piedāvājumi tieši Jums,
Saņem overdraftu, tūlīt!
[Visi piedāvājumi >>](#)

Jums atsūtīti:
0 bankas ziņojumi
1 e-rēķins

Noderīgas saites:
- Kopsavilkums*
- Kontu izraksti*
- Rēķinu apmaksa

Hansabanka - www.hansabanka.lv Tel. +371 7024555 Cenrādis

Attēls 5. Hanzanet internetbankas demo versija

2.6 Savas Interneta mājas lapas izveide un uzturēšana

Izveidot savu mājas lapu – tas nozīmē ne tikai to fiziski reiz izveidot (pašam vai nolīgšot kādu speciālistu), bet gan regulāri to atjaunot un uzturēt aktuālu. Mājas lapas nozīme un uzticamība klienta acīs ir ne tikai kontaktinformācijas atspoguļošanā, bet gan aktuālas informācijas par naktsmītnes jaunāko piedāvājumu, aktuālo cenu u.c. izvēles izdarīšanai svarīgas informācijas iegūšanā.

Šobrīd iespējas izveidot un uzturēt savu mājas lapu ir plašas un, veidojot to pietiekami vienkāršu, nesastāda lielas izmaksas. Tomēr problēmas sākas ar brīdi, kurā informācija ir jāatjauno. Tad nozīme ir iespējai piekļūt savas mājas lapas struktūrai un prasmei pašam mainīt sava piedāvājuma informāciju. Šīs funkcijas var sastādīt lielākas izmaksas, piesaistot speciālistus, kā pašas lapas vienreizēja izveide.

Viena no iespējām izveidot savu bezmaksas mājas lapu internetā ar iespēju to arī pašam mainīt atkal piedāvā kompānija Google: <http://pages.google.com>

Lapu iespējams pašam izveidot un tā tiks publicēta ar domeinu: jusulapa.googlepages.com. Taču ievērojiet – šis rīks ir domāts jebkura veida lapu izveidei un nebūt ne specifiski ar tūrismu saistītu. Līdz ar to šeit nebūs sagatavju, kuras variet izvēlēties un nekādu palīginstrumentu daudzvalodu lapu izveidei esošajā versijā nav. Tāpēc LC ir sagatavojis vienkāršu risinājumu savas mājas lapas izveidei, ko apskatam nodaļā 3.3.

3. Lauku tūrisma mītnes interneta (mājas) lapa

3.1 Vispārējie pamatprincipi interneta lapas izveidei

Interneta lapu izstrāde un pielietošana gan ārvalstīs, gan arī Latvijā kļūst ar katru dienu populārāka. To plaši pielieto gan individuālajam, gan arī kolektīvajam tūrisma produktu mārketingam. Interneta pielietojuma nepieciešamībai ir sekojošs pamatojums:

- ļoti plašs potenciālo klientu loks, īpaši ārpus Latvijas;
- strauji pieaugoša Interneta kā saziņas līdzekļa izmantošana Latvijā un visā pasaulē;
- zemas informācijas aktualizēšanas, papildināšanas un nomaiņas izmaksas pēc sākotnējās izveides;
- kā jau ir pierādījusi attīstīto Eiropas valstu pieredze avio, viesnīcu un citu tūrisma pakalpojumu elektroniskā rezervēšanā un pārdošanā, tūrisma informatīvām lappusēm, WEB rezervācijām un elektroniskām norēķinu (Online Payment) sistēmām pieder nākotne;
- internetu var vienlīdz efektīvi izmantot gan mārketinga aktivitātēm, gan sava uzņēmuma attīstības veicināšanai nepieciešamās informācijas iegūšanai.

Vienkāršākais veids, kā ievietot informāciju par savu lauku tūrisma mītni Internetā, ir izvēlēties kādu jau esošu Interneta lapu (asociācijas, tūrisma informācijas centra utt.), kura piedāvā šāda tipa informāciju, un vienoties par informācijas ievietošanu.

Ja vēlaties izveidot pats savu Interneta lapu, ir noderīgi vispirms izpētīt citu lauku tūrisma mītnu lapas, atzīmēt to, kas jums ir pieņemams gan no dizaina, gan saturiskā viedokļa, un izveidot skici. Ja neesat pārliecināts, ka pats varēsiet izstrādāt lapu pietiekami kvalitatīvi, labāk lapas izveidi uzticēt profesionāļiem.

Svarīgi ir izvēlēties interneta pakalpojumu sniedzēju, kas nodrošinās dizainu, tehnisko risinājumu, jūsu mājas lapas izvietojumu uz servera, informācijas atjaunošanas iespējas un citus pakalpojumus.

Sadarbību ar kolēģiem un tūrisma organizācijām ieteicams turpināt arī Internetā, ievietojot savā mājas lapā saites uz citām ar tūrisma saistītām mājas lapām – TIC, reģionālo un Latvijas tūrisma organizāciju, un citām, kas informē par tūrisma iespējām un mājas lapas apmeklētājiem citās zemēs sniedz informāciju par Latviju kopumā.

Mājas lapai svarīgi ir šādi kritēriji:

- atvēršanās ātrums. Ja mājas lapa atveras pārāk lēni, tās apmeklētāji zaudē pacietību un pāriet uz citām lapām;
- sarakstes un rezervēšanas iespēja;
- ērta navigācija pašā lapā.

Slikti izveidotas Interneta lapas klientus nevis piesaista, bet atbaida. Ja informācija mājas lapā ir novecojusi, ja uz e-pastu netiek atbildēts dienas laikā, jūs attiecīgos klientus zaudējat uz visiem laikiem. Tāpat vajadzētu uzmanīties no skaņu, bilžu u.c. efektiem, kas daudzus no Interneta lietotājiem „atbaida”. Arī gari ievadi ir nevajadzīgi. Mūsdienās lapas lietotājs ir steidzīgs un grib iespējami ātri iegūt nepieciešamo informāciju, ko meklē.

Jūsu Interneta lapā jābūt šādai informācijai:

- kontaktadrese sākumlapā,
- viesu telpu raksturojums (skaits, iekārtojums, standarts/kvalitātes kategorija, īpatnības, fotoattēli),
- cenas,

- ceļa shēma vai ceļa apraksts,
- rezervēšanas iespēja pa e-pastu,
- iepazīstināšana ar saimniekiem,
- papildu pakalpojumi/īpašais piedāvājums,
- apkārtnes tūrisma objekti vai saites uz atbilstošām Interneta lapām (informācija par apskates vietām tuvākajā apkārtnē, par pagastu/rajonu, utt.).

Lai virtuālie viesi nezaudētu interesi par jūsu mājas lapu:

- Informācijai tajā jābūt konkrētai un viegli atrodamai, tikai vienreiz noklikšķinot skaidri formulētā “satura rādītājā”.
- Tekstam jābūt īsam un saturīgam. Nedaudzos teikumos jāpasaka viss svarīgākais.
- Tekstam un fotoattēliem jārada aicinošs iespaids. Taču uzmanieties – ja lapā ir daudz foto un citi attēli, tā atveras lēni un ilgi, tādēļ lapas apmeklētājs var zaudēt pacietību un pārtraukt savienojumu.
- Piedāvājums Internetā regulāri jāpilnveido, jāaktualizē un jāattīsta.
- Ir svarīgi, lai jūsu mājas lapu varētu atrast ar dažādu meklētāju palīdzību un no dažādām citām tūrisma nozares mājas lapām.
- Visām sadaļām jūsu mājas lapā jābūt vienotā stilā, kas varētu būt saskaņots arī ar citiem jūsu uzņēmuma reklāmas materiāliem.
- Mājas lapas izveidē jāsadarbojas ar profesionāļiem šajā jomā.
- Pirms pieslēdzat savu lapu Interneta tīklam, jums jāpārlicinās, vai tā darbojas un ir redzama nepārveidotā izskatā, atverot vismaz Internet Explorer un Firefox pārlūkprogrammās (šīs pārlūkprogrammas izmanto lielākā daļa no interneta lietotājiem IE ~60%, Firefox ~30%).

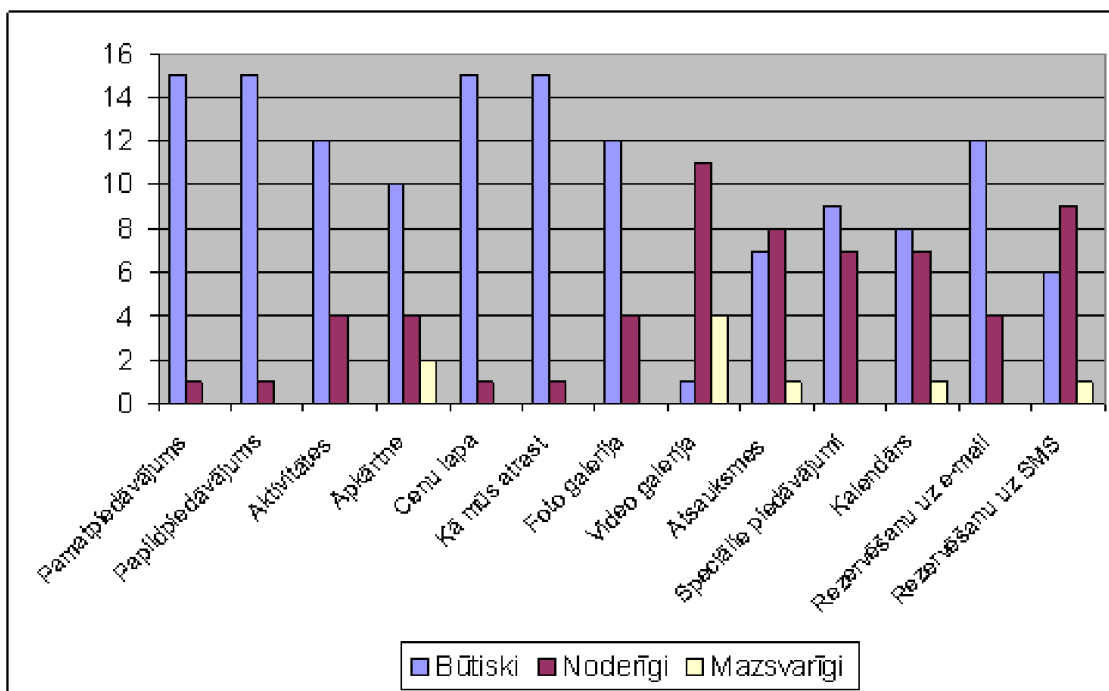
3.2 LT saimnieku viedoklis par savas mājas lapas izveidi

2006.gada pavasarī LC veica aptauju par mājas lapas izveidi, lai noskaidrotu, kuras sadaļas saimnieki uzskata par nozīmīgām savā potenciālajā mājas lapā. Tika dota sekojoša izvēle:

- Pamatpiedāvājuma apraksts (nakšņošana)
- Papildpiedāvājumu apraksti (pirts, ēdināšana, semināri, utt)
- Iespējamās aktivitāšu apraksts (iespēja aktīvi atpūsties, amatnieku piedāvājumi, utt)
- Apkārtnes apraksti (dabas, apskates objekti tuvumā)
- Cenu lapa
- Kā mūs atrast (ceļa norādes, shēma)
- Foto galerija jeb albums
- Video galerija
- Klientu atsauksmes
- Speciālie piedāvājumi

- Kalendārs
- Paziņojums par rezervēšanu uz e-pastu
- Paziņojums par rezervēšanu uz SMS
- Citas sadaļas vai funkcijas (norādiet kādas)

Tika iegūti sekojoši rezultāti:

Attēls 6. Aptaujas rezultāti par dažādu mājas lapas sadaļu svarīgumu

Par vissvarīgākajām sadaļām saimnieki tātad uzskatīja Pamatpiedāvājumu (nakšņošanu), papildpiedāvājumu jeb aktivitātes, cenu lapu un kā mūs atrast. Šie rezultāti tika ņemti vērā, LC izstrādājot Menu sagatavi saimnieku mājas lapas izveidei, ko apskatīsim nākamajā nodaļā.

4. LC piedāvātais interneta lapas izveides risinājums

Asociācija „Lauku ceļotājs” līdz ar EK Leonardo da Vinci projekta AMBER izpildi (2005.-2007.), sniedz iespēju katram saimniekam:

- Izveidot savu mājas lapu ar iespējami vienkāršām rīcībām un iepriekš Lauku tūrismam specifiskām sagatavēm;
- Piesaistīt to populārākajai lauku tūrisma mājas lapu www.celotajs.lv
- Regulāri pašam mainīt informāciju savā mājas lapā.

Sistēma ir instalēta un pastāvīgi uzturēta uz asociācijas “Lauku ceļotājs” servera un to iespējams piesaistīt tās mājas lapai www.celotajs.lv. Priekšrocība ir tā, ka “Lauku ceļotāja” mājas lapā, caur kuru būs pieejamas lauku uzņēmēju izveidotās lapas, saņem aptuveni 1500 apmeklējumu dienā un ir viegli atrodamas caur populārākajiem Interneta meklētājiem (google, yahoo, aol). Līdz ar to katrs atsevišķais uzņēmums iegūst izdevīgu pozicionējumu Internetā un iespējami precīzu apmeklējumu savai mājas lapai. Pēc izvēles uzņēmēji var arī paši reģistrēt savas izveidotās mājas lapas ar sava uzņēmuma (domaina) nosaukumu, bez sasaistes ar LC.

Papildus ieguvums, veidojot savu mājas lapu pie LC lapas – daudz svarīgas informācijas vairs otrreiz saimniekam nevajag ievadīt, tās nāk no LC ievadītās informācijas, piem. galvenās un pakalpojumu piktogrammas, iegūtie sertifikāti (kvalitātes, Zaļais sertifikāts u.c.), vispārējais teksts par mītni, ceļa apraksts uz māju, ceļa shēma, var izmantot arī LC foto galerijā pieejamās naksmītnes foto. Taču, protams saimnieks vienmēr tekstus, foto u.c. info var papildināt, mainīt, pārveidot vai LC info neizmantot nemaz, visu veidojot pats.

4.1 Mājas lapas reģistrācija

Ja saimnieks ir izvēlējis izmantot LC risinājumu, izveidot savu mājas lapu, vispirms nepieciešams reģistrēt savu nākamo mājas lapu. Lauku Ceļotājs saviem zelta un sudraba biedriem piedāvā iespēju uzturēt un veidot savu mājas lapu bez maksas. Bronzas biedriem maksa ir 10.- Ls gadā. Ir iespēja šo pakalpojumu izmantot arī ne-biedriem, taču tad tā cena ir 40.- Ls. Pēc reģistrācijas jaunās lapas adrese būs www.majasvards.celotajs.lv (vai īsāk www.majasvards.lv). Iespējams piesaistīt lapai arī saimnieka iegādātu domēnu (piem www.majasvards.lv), taču šāda domēna reģistrācija un apmaksa jāveic saimniekam pašam (vairāk info <http://www.nic.lv>).

Lauku ceļotājs arī piedāvā iespēju publicēt pilnu savas mājas adresi un kontaktinformāciju savā mājas lapā. Šis pakalpojums ir lētāks, ja mājas lapa ir izvietota pie Lauku Ceļotājs, taču iespējams ievietot arī citur izvietotas mājas lapas.

Tabula 6. Ar mājas lapas .celtniecību un reklamēšanu saistītie pakalpojumi:

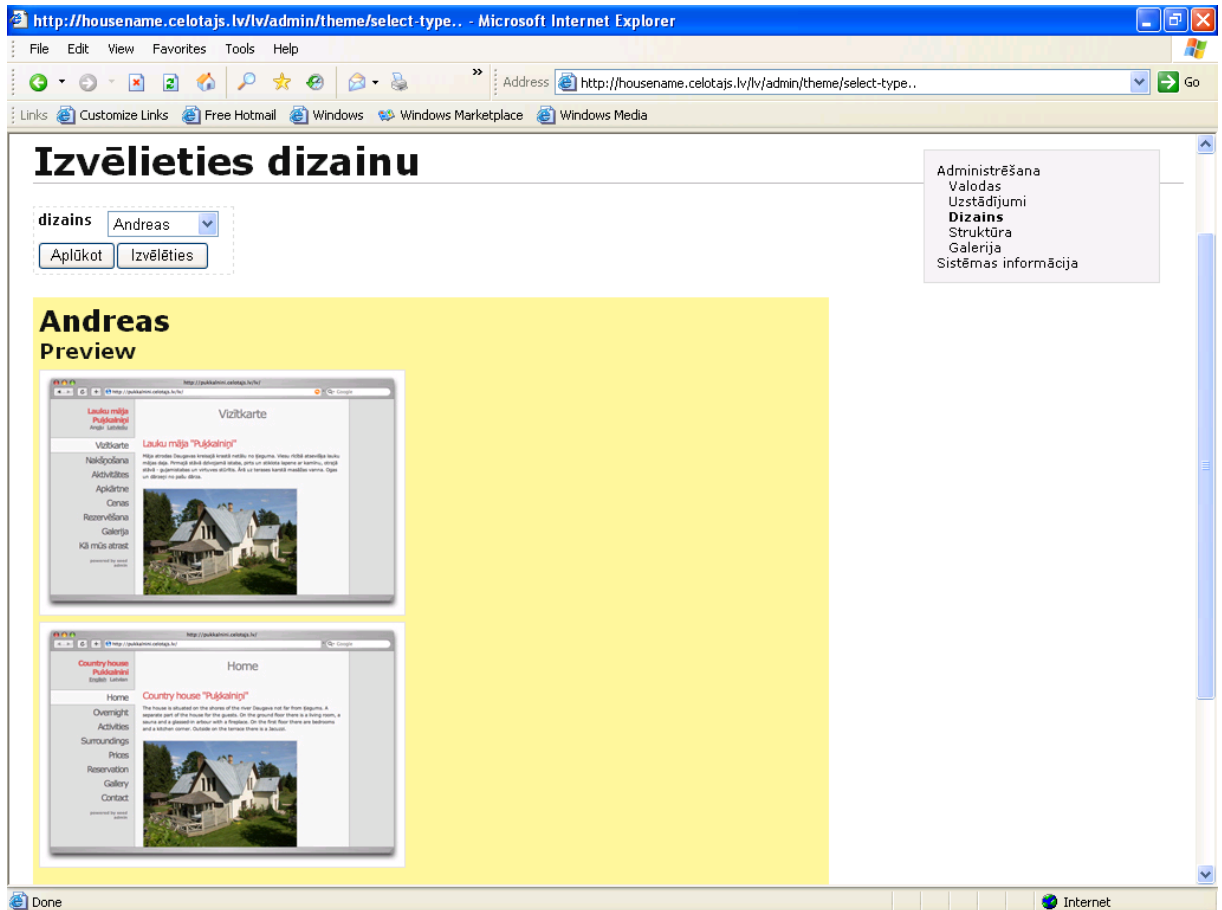
Nosaukums	LC Biedra statuss			
	Zelta	Subraba	Bronzas	Nav
Saimniekam labojama mājas lapa www.majasvards.celotajs.lv	+	+	10 Ls	40 Ls
Pilna kontaktinfo + saite uz www.majasvards.celotajs.lv no celotāja mājas lapas www.celotajs.lv/majasvards	-50%	-30%	-10%	30 Ls gadā
Pilna kontaktinfo + saite uz citu saimnieka mājas lapu no www.celotajs.lv/majasvards	-50%	-30%	-10%	50 Ls gadā
Baneris LC mājas lapas pirmajā lapā (max. pieejamas 7 vietas)	-50%	-30%	-10%	250 Ls gadā vai 25 Ls mēnesī
Baneris LC mājas lapā (izņemot pirmo lapu)	-50%	-30%	-10%	15 Ls mēnesī
Baneris katrā nākamajā lapā	-50%	-30%	-10%	5 Ls mēnesī

4.2 Mājas lapas valodu izvēle

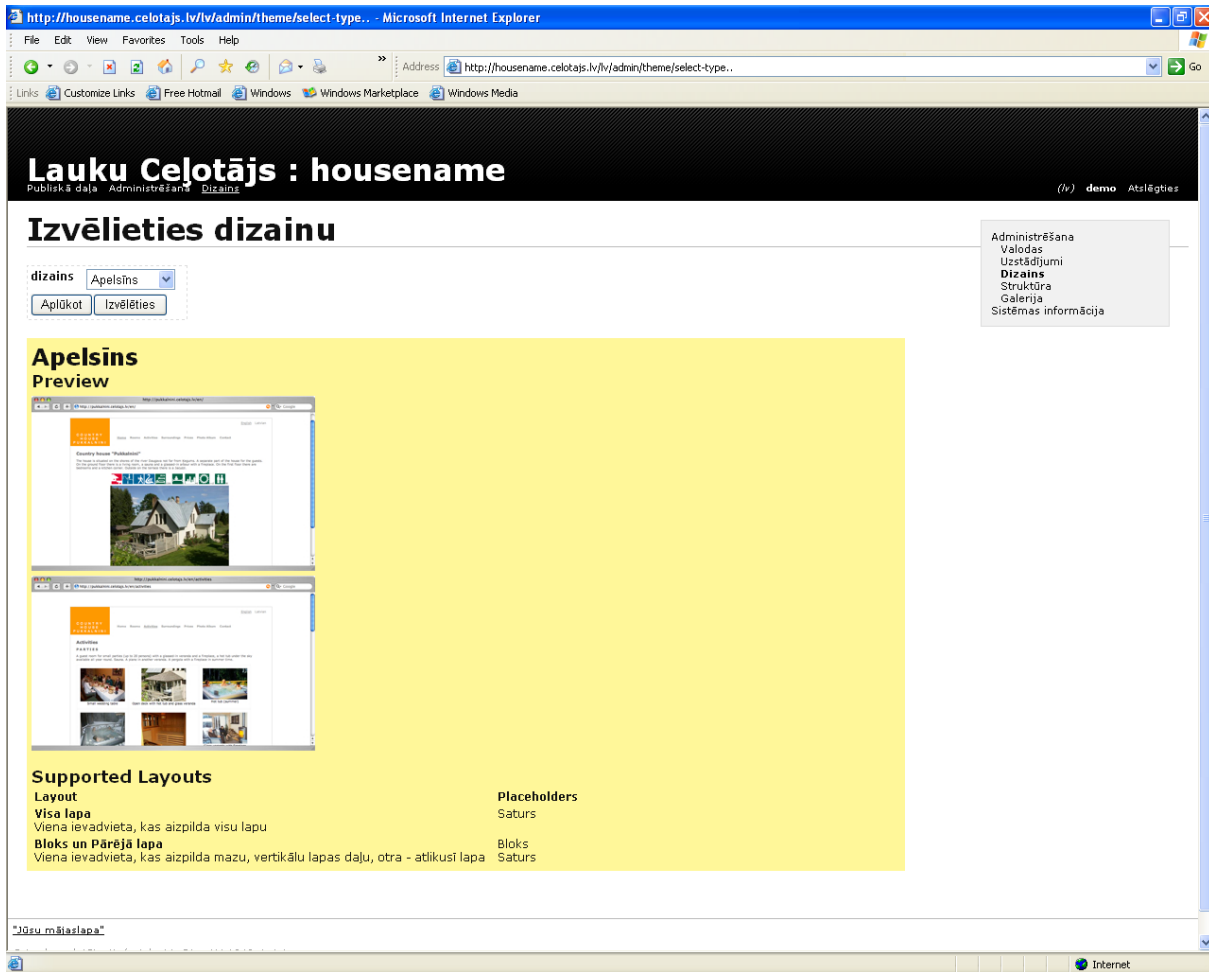
Pēc mājas lapas reģistrācijas, saimniekam ir jāizvēlas valodas no 4 iespējamām (LV, EN, RU, DE) valodām, kādās būs pieejama saimnieka mājas lapa. Jāatceras arī, ka katra valoda prasa savu atjaunošanas laiku un jāpārdomā vai visa informācija, piem., angļu valodā ir nepieciešama precīzi tulkota no latviešu, jeb pietiek ar vispārējāku info. Jāpārdomā, vai saimnieks pats pārziņa valodu, kurā lapa ir jāuztur, vai tam būs jālūdz palīdzība no malas, kas prasa papildus izmaksas. Protams, tas atkarīgs, arī no konkrētās mītnes klientūras jeb tirgus, uz ko orientējas katra mītne. Vēlāk var pielikt papildus pogas jeb informācijas sadaļas individuāli katrai valodai, ja saimnieks redz, ka tas nepieciešams. Jābūt arī pārlicēbai, ka saimnieks varēs atbildēt uz pieprasījumiem tajā valodā, kurā ir izveidota viņa mājas lapa, vai vismaz kādā no tuvākajām valodām, kurā šis klients saprot.

4.3 Vizuālais stils jeb dizains

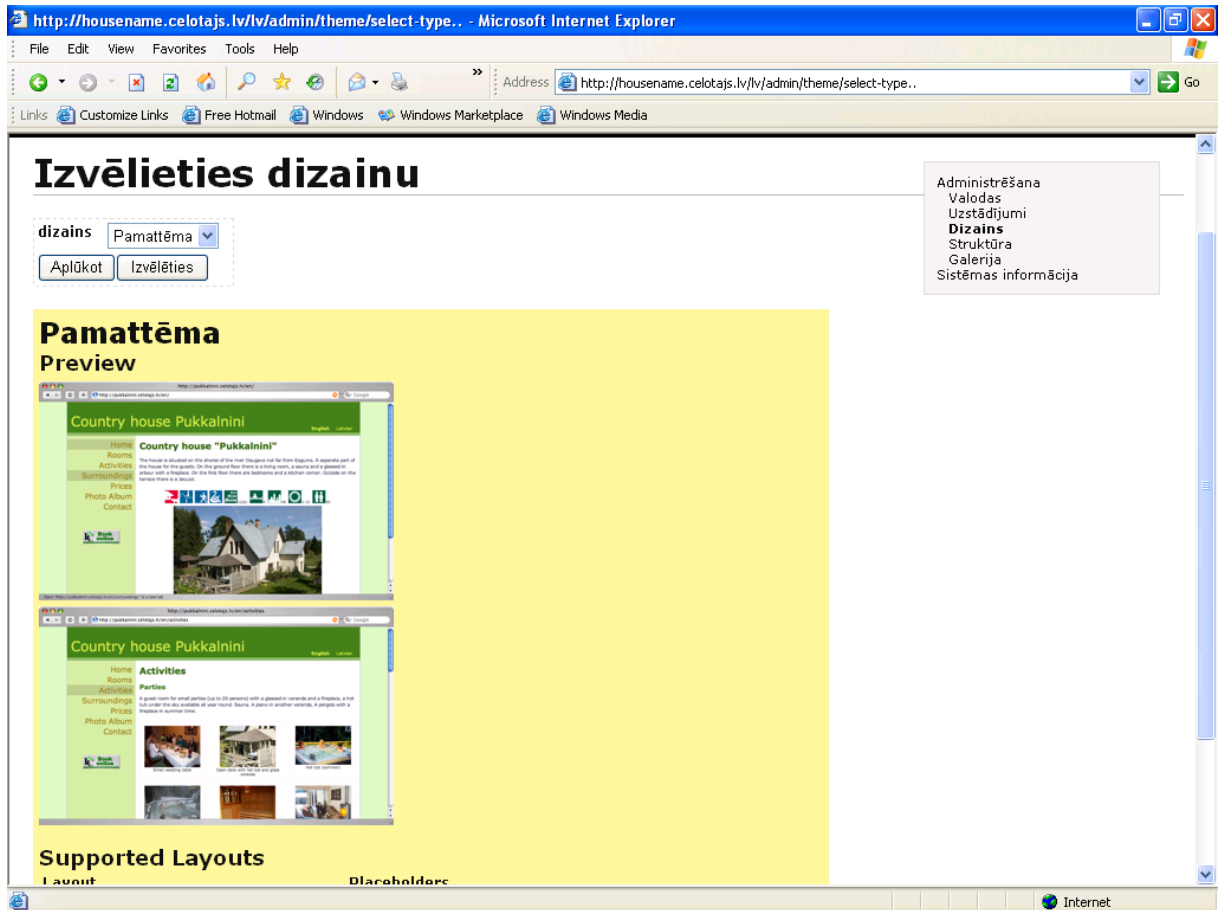
Lai saimniekam pašam nebūtu jādomā par fonu jeb dizainu, kas būs pamatā viņa mājas lapai - LC ir sagatavojis vairākus vizuālos stilus saimnieka izvēlei, lai veidotu savu mājas lapu. Tas nenozīmē, ka visu saimnieku mājas lapas būs vienādas – tās atšķirsies no elementiem, ko saimnieks ievietos savā mājas lapā – piem., logo, foto, piktogrammu izvietošanu utt. Katru dizaina stilu var apskatīties, pirms to izvēlas – atšķirības ir ne tikai fona krāsās, bet arī Menu izvietojumā (kreisajā sānā vai augšā). Ja tomēr saimnieks nav apmierināts ar izvēlēto stilu – to var mainīt jau pēc visas lapas izveides jebkurā laikā. Pieejami sekojoši dizaina varianti:

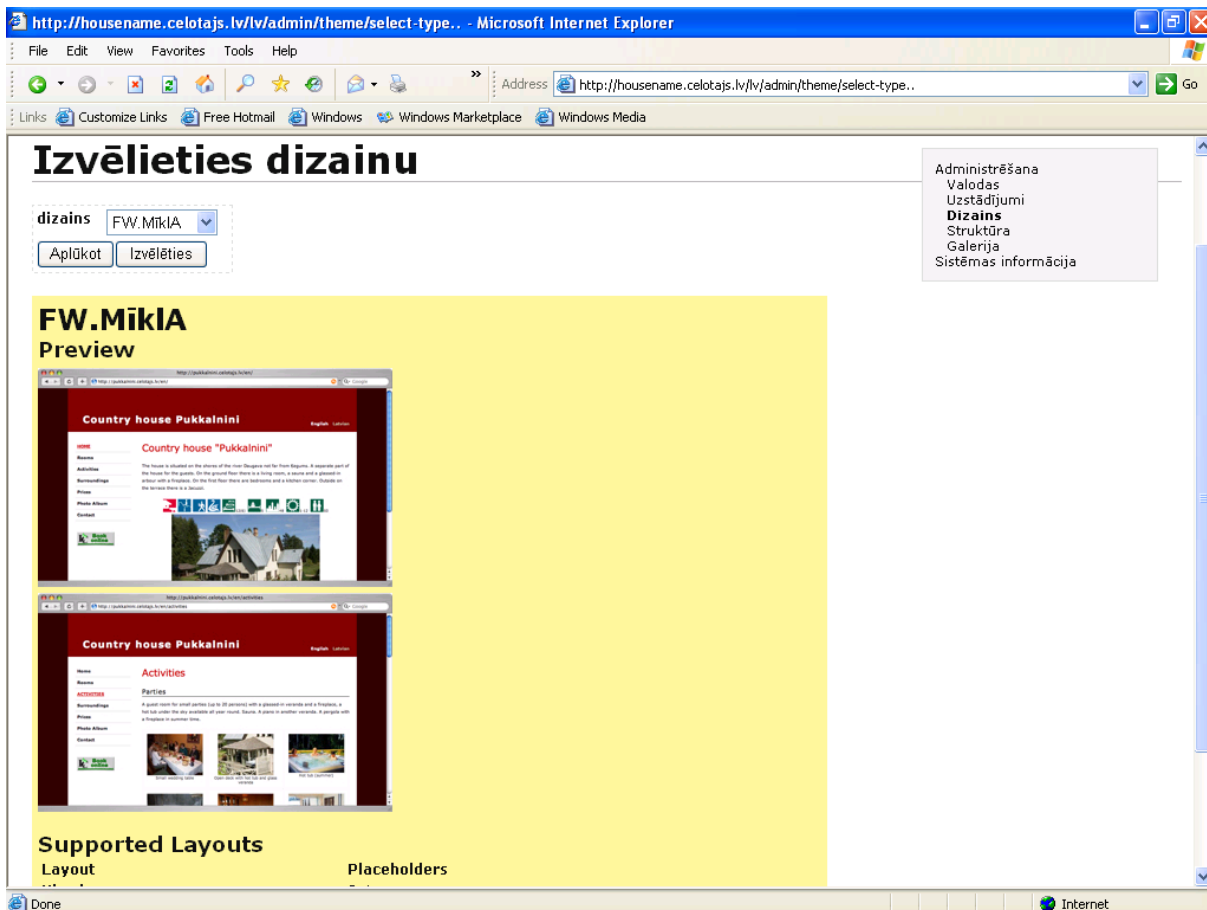
Attēls 7. Pelēkais lapas dizains

Attēls 8. Oranžais lapas dizains

Attēls 9. Zaļais lapas dizains

Attēls 10. Brūnais lapas dizains

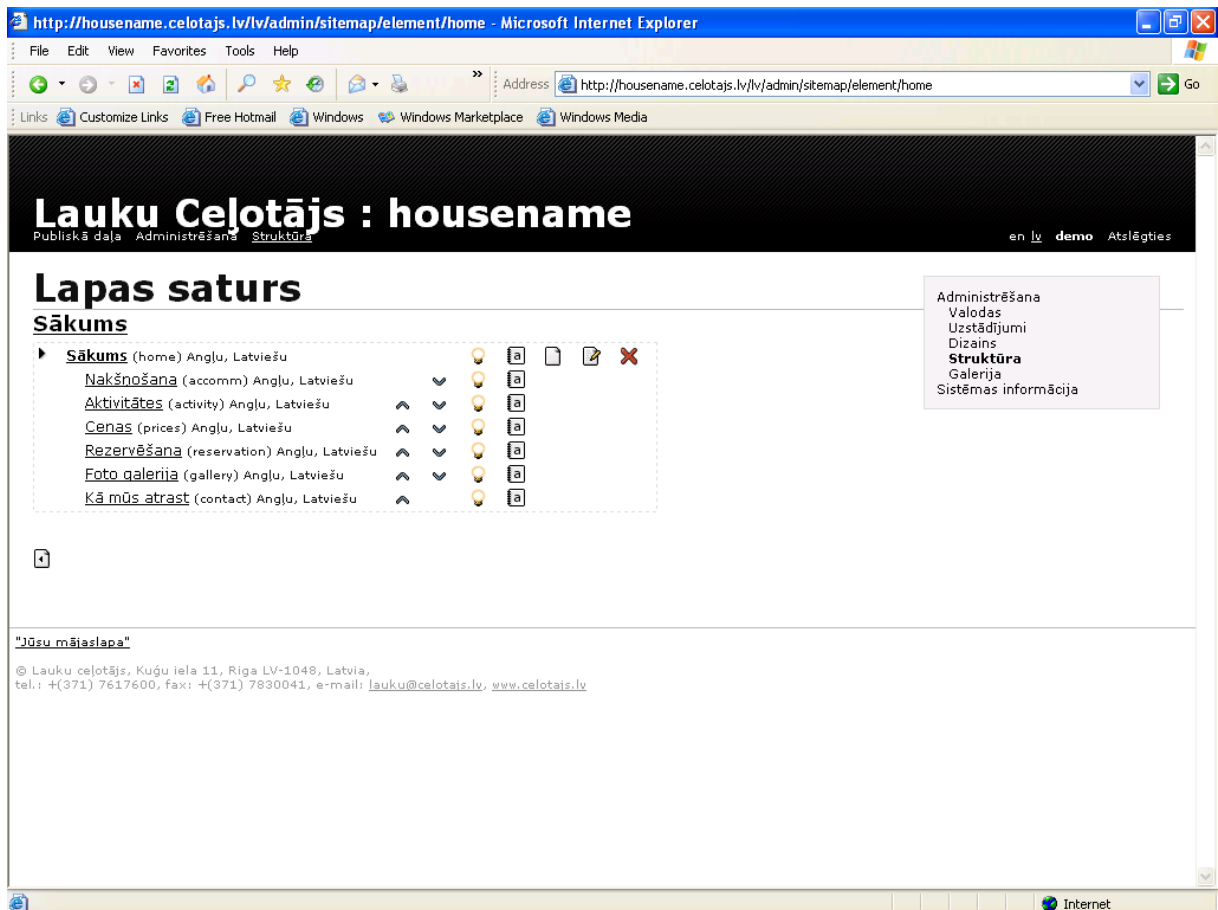
4.4 Mājas lapas struktūras izveide jeb Menu izvēle

Svarīgākais darbs saimniekam ir izveidot savu Menu jeb poļu komplektu, kas vislabāk un precīzāk atspoguļo mītnes piedāvājumu.

LC izskatot veiksmīgākās LT mītņu mājas lapas, kā arī balstoties uz saimnieku viedokli (skat. Nodaļu 3.2.), ir izveidojis vienu sagatavi (ar menu un lapu saturu) kā palīgu saimniekam Menu izveidei. Velāk darbs pie papildus sagatavēm tiks turpināts.

Sagatave Vienkārša B&B – šis ir poļu (Menu) un lapas satura komplekts, kas speciāli izveidots Lauku tūrisma nelielai naktsmītnēi. Tomēr saimnieks vienmēr var tās mainīt/pārsaukt un papildināt ar jaunām, kā arī dzēst neatbilstošo. Tāpat šīs sadaļas var mainīt vietām. Piedāvātais Menu sastāv no šādām sadaļām:

- Sākums
- Nakšņošana
- Aktivitātes
- Cenas
- Foto galerija
- Kā mūs atrast

Attēls 11. Sagatave - Vienkārša B&B

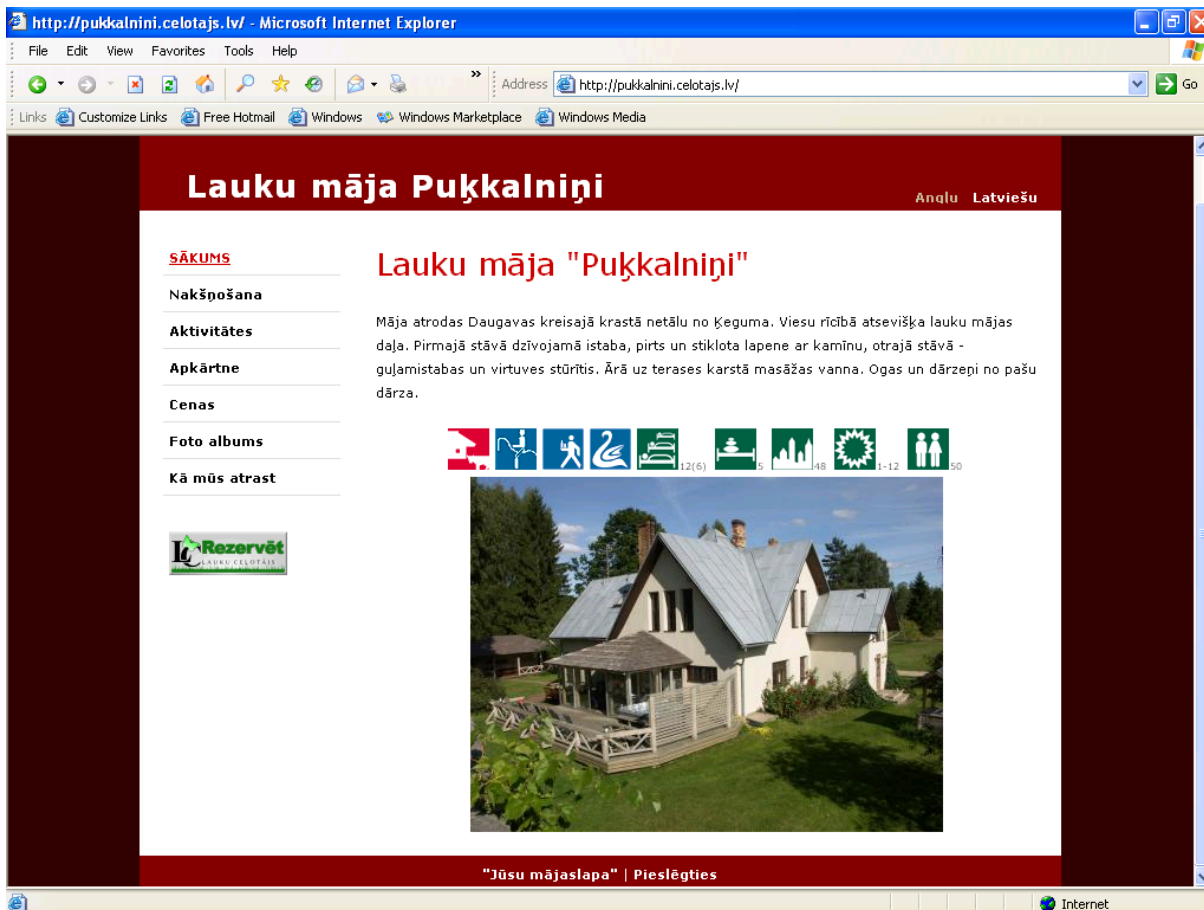
Lapas *Menu* jeb pogas saimnieks var veidot arī pats, izvēloties no iepriekš definētie nosaukumiem pogām (Presets). Izvēloties sagatavi automātiski tiek pievienoti arī visi menu tulkojumi saimnieka izvēlētajās valodās. Protams, ir iespēja pievienot arī pilnīgi jaunas pogas un dot tām arī nosaukumus. Te jāatceras, ka pogu nosaukumi nedrīkst būt gari un tiem precīzi jāatspoguļo saturs, kas būs atrodams zem šīs pogas. Veidojot jaunas pogas saimnieks ir arī pats atbildīgs par šo pogu tulkojumiem.

4.4.1 Vienkāršas izvēles Menu struktūra

Lai saimniekam vieglāk būtu orientēties, ko ievietot katrā no sadaļām – ir izveidota sagatave - kā piemērs, kas balstās uz lauku mājas „Puķkalniņi” piedāvājumu. Reālā mājas lapa atrodama zem adreses www.pukkalnini.celotajs.lv.

Sākums – Šī sadaļa ir svarīgākā īsumā par piedāvājumu, jaunumi no saimniecības, vai cita info, ko saimnieks uzskata par svarīgu:

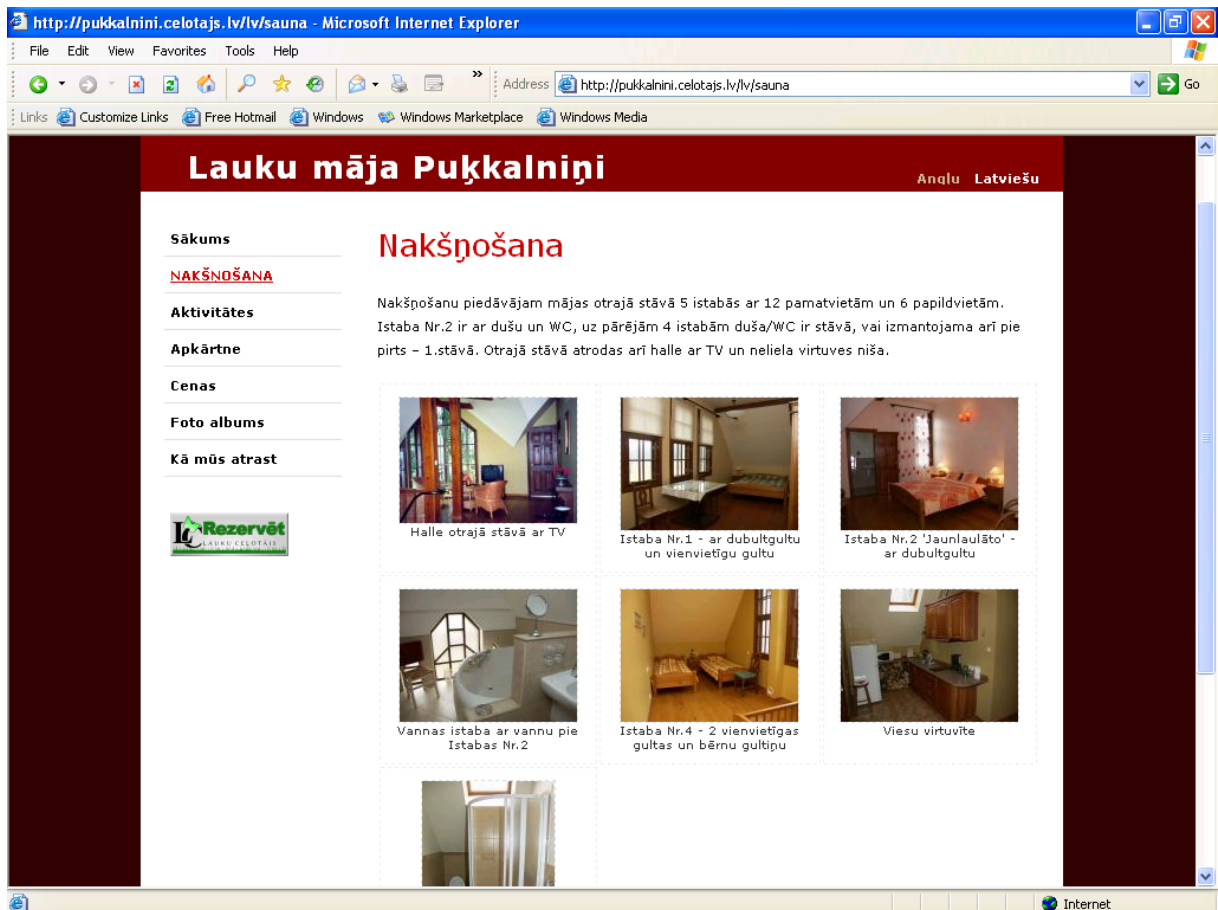
- Tas var būt arī ievada info teksts par piedāvājumu no LC lapas www.celotajs.lv, kā tas ir izmantots „Puķkalniņu” piemērā.
- Zem teksta saimnieks var pievienot arī piktogrammu bloku, kas ievietotas LC lapā kā galvenās (te nekādas izmaiņas visā piktogrammu blokā nav iespējamas, dzēšot vai papildinot kādu no tām, ja vien tās neizdara LC lapā).
- Tāpat var pievienot jebkuru no LC lapā ievietotajām piktogrammām, kas apzīmē papildus pakalpojumus – tās var pievienot jebkuru, ko saimnieks uzskata par svarīgu.
- Pievienojot bildi – galvenajā/ievada lapā nevajadzētu likt ļoti daudz bildes – labāk izvēlēties vienu, kas vislabāk raksturo saimniecību (mājas ārskatu, aerofoto, saimnieku bildi pie mājas utt.). Bilde tekstā jāievieto izvēloties vienu no galerijas bildēm. Galeriju no teksta redaktora iespējams izsaukt ar podziņas palīdzību no redaktora izvēlnes kartes.

Attēls 12. Sākuma lapas sagatave

Nakšņošana – te nepieciešams mītnes telpu apraksts, kas tiek piedāvātas tūristiem nakšņošanai un papildus telpas, kur tie drīkst uzturēties (halle, virtuve, veranda, viesistaba utt.). Svarīgi ir aprakstīt cik un kādas guļamistabas ir viesiem - kur tās izvietotas (stāvs, mājas daļa, atsevišķa māja), kur atrodas WC/duša. Ja saimniecībā ir vēl cits nakšņošanas piedāvājums – piem. kempings ar kempinga mājiņām vai teltsvietas – tad tām te ir īstā vieta, kur tikt atspoguļotām. Ja Jums ir Brīvdienu māja, kurā viesi atrodas vieni, svarīgi ir sīkāk aprakstīt virtuves aprīkojumu. Arī mājas telpu shēma ir ļoti noderīga un sniedz labu informāciju viesim – ar tās palīdzību var uzskatāmi parādīt visus telpu novietojumus pa stāviem.

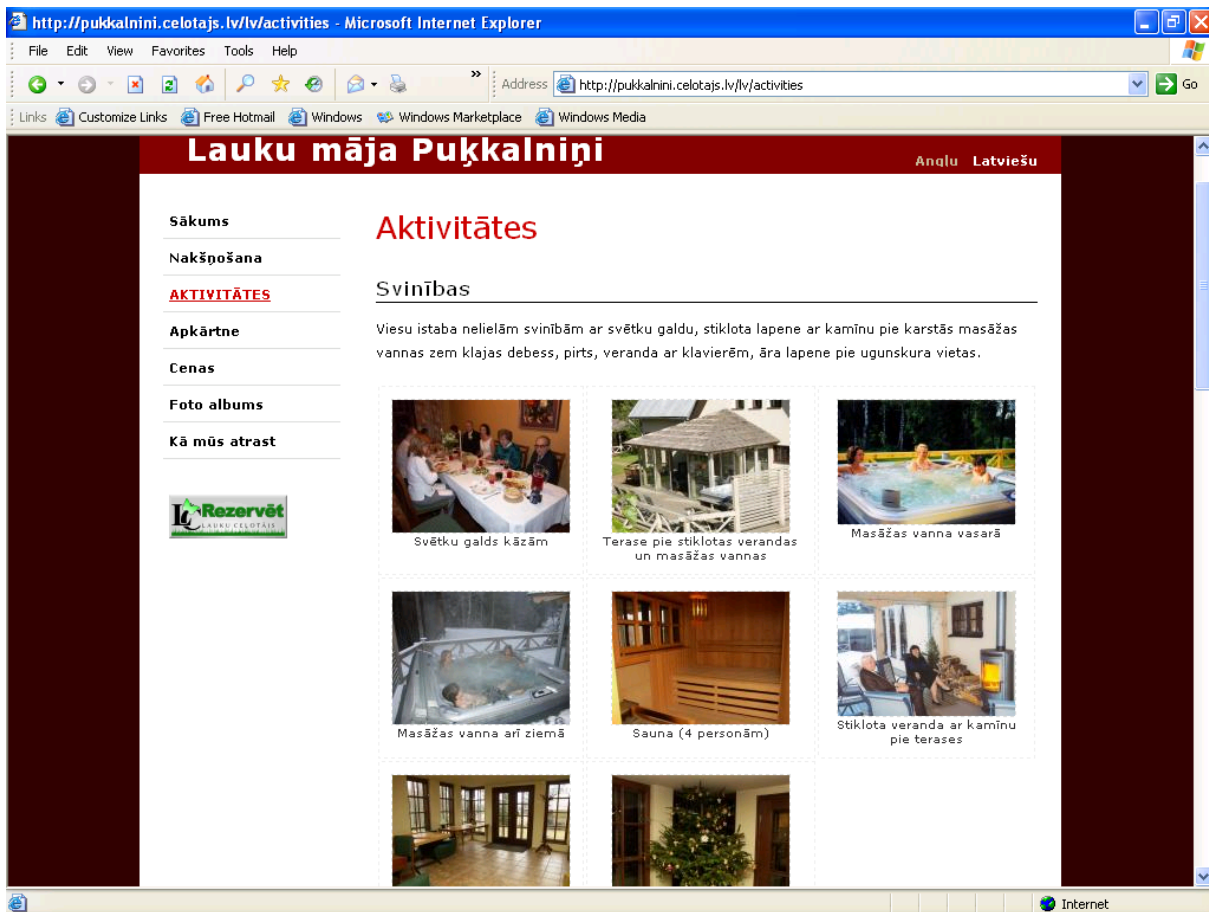
Bildes ar visiem parakstiem jāievieto no attiecīgās sadaļas Foto albumā (skat. attiecīgo pogas aprakstu šajā nodaļā).

Attēls 13. Nakšņošanas lapas sagatave

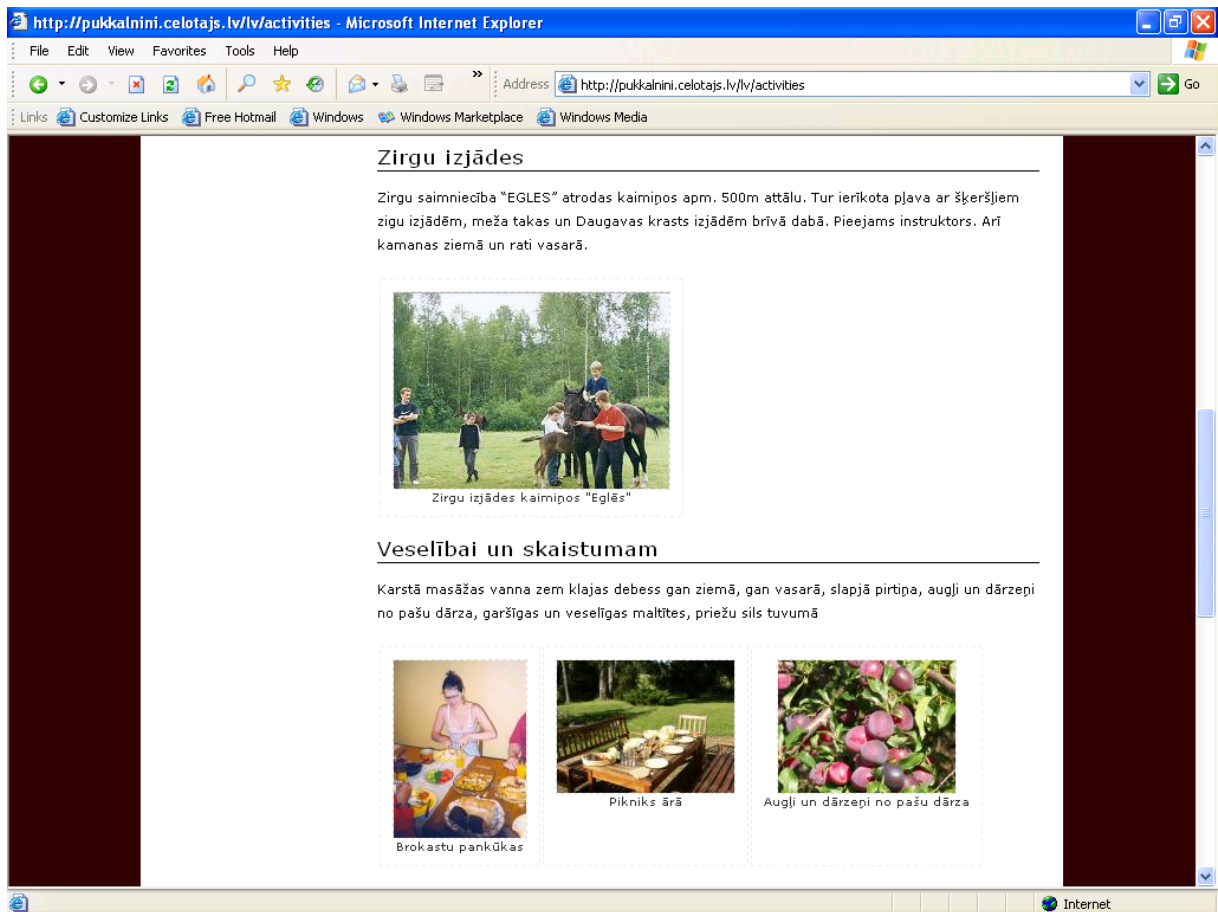
Aktivitātes vai pakalpojumi – Te liekams viss papildus piedāvājums naktsmītnē. Ja nevienu no piedāvājumiem saimnieks negrib uzsvērt un izdalīt atsevišķā pogā – tad šajā pogā var salikt pa blokiem visu piedāvājumu. Te būtu jāievieto info par aktīvo atpūtu (laiva, velo, zirgi), spa, masāžas vannu, kublu, arī pirti un ēdināšanu un visus citus piedāvājumus (piem. bioloģisko lauks., savvaļas zirgi, podnieks utt.) , ja saimnieks to piedāvā viesim izbaudīt. „Puķkalniņu” gadījumā viss papildus piedāvājums apvienots šajā vienā pogā, tāpēc te redzami vairāki ekrāna logi demonstrējumam. Fotografijas tiek ievietotas no Foto albuma attiecīgā bloka. Pirms katras jaunas aktivitātes ieteicams īss paskaidrojošs teksts par konkrēto piedāvājumu.

Svinības:

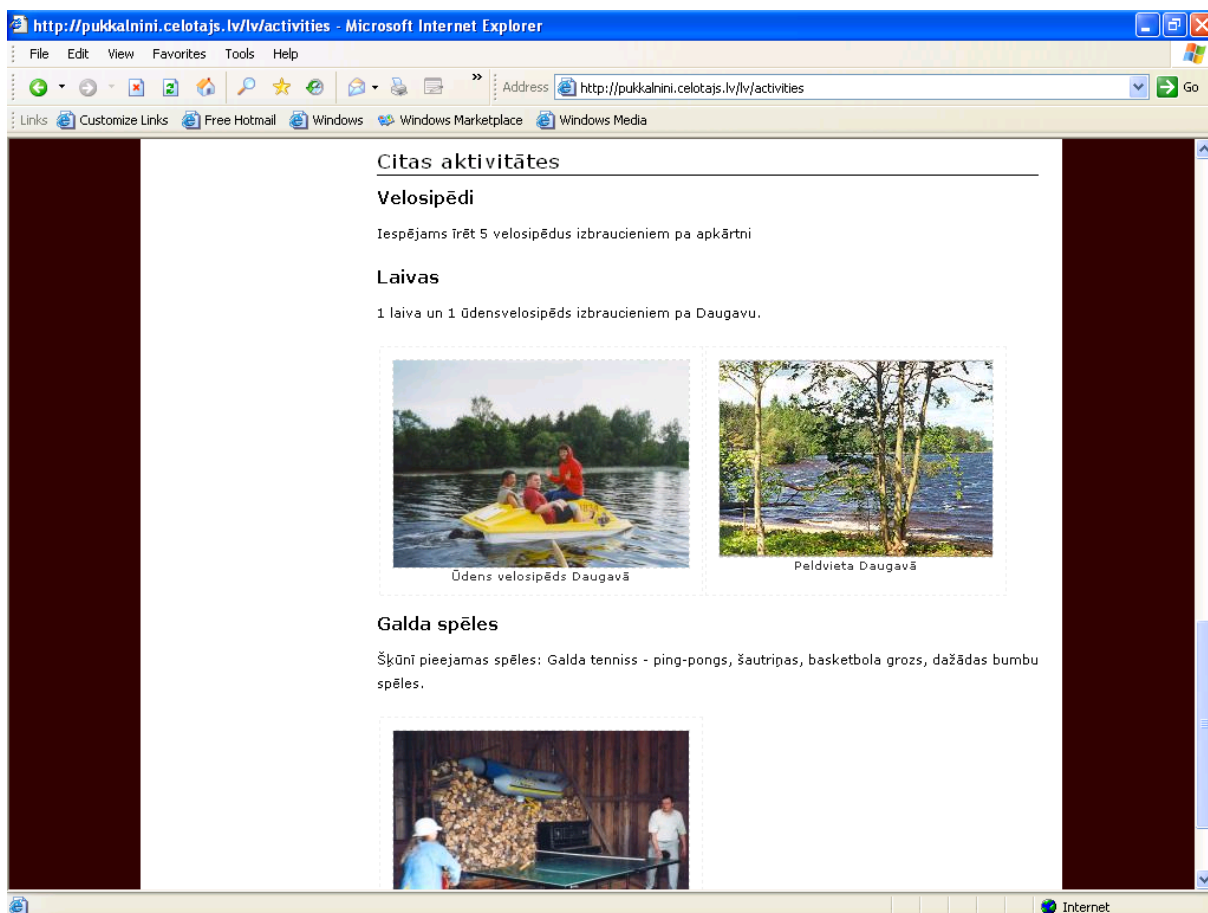
Attēls 14. Aktivitātes - lapas sagatave

Zirgu izjādes un Veselībai un skaistumam:

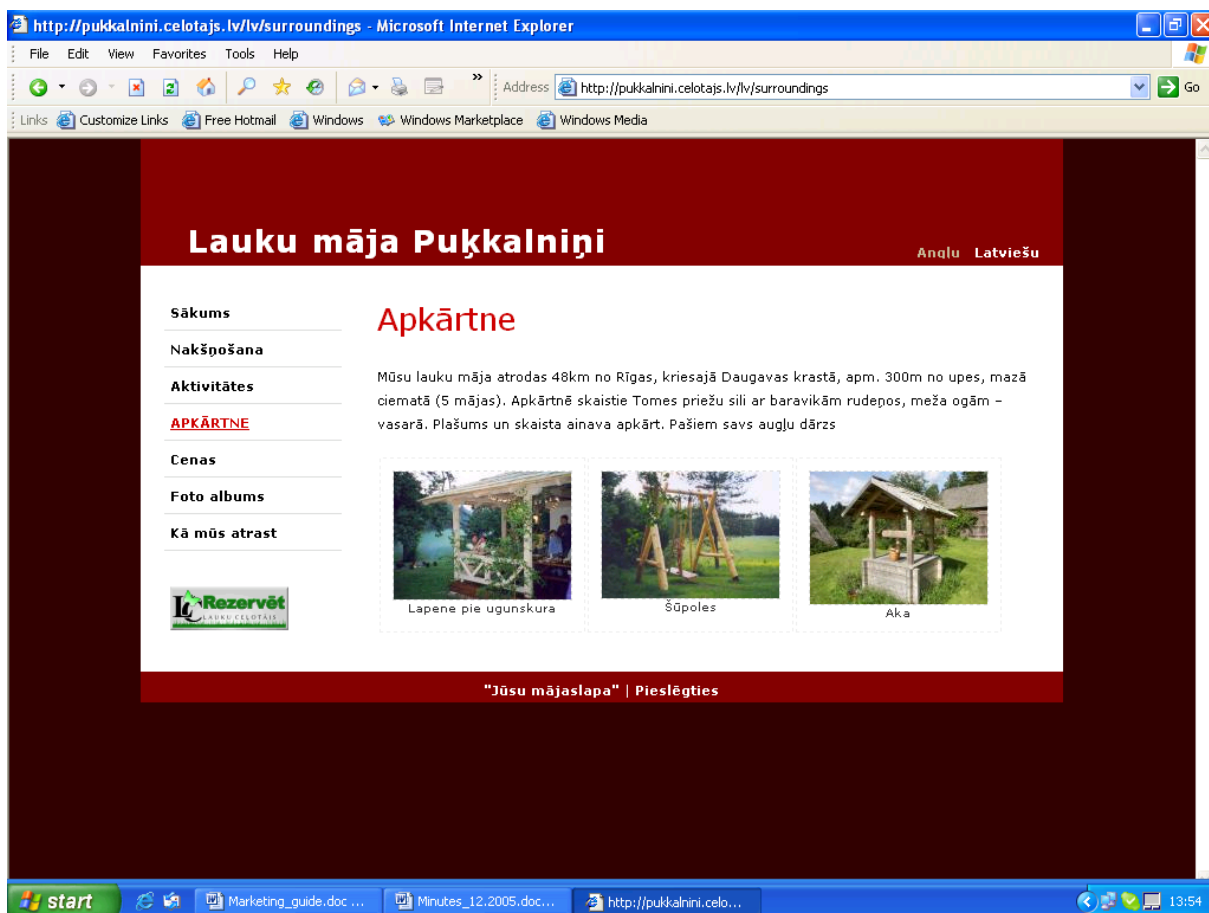
Attēls 15. Zirgu izjādes un Veselībai un skaistumam - lapas sagatave

Pārējās aktivitātes, kas nav šai saimniecībai tik svarīgas vai pieprasītas, tiek apvienotas zem info bloka šajā pašā Aktivitātes sadaļā „Citas aktivitātes” - velosipēdi, galda spēles, laivas un peldvieta u.c. Te var arī aprakstīt īpašo piedāvājumu dažādos svētkos (Lieldienas, Ziemassvētki, Jāņi utt.), ja vien to saimnieks neizvēlas parādīt atsevišķā sadaļā – „Svinības” vai tml dz.

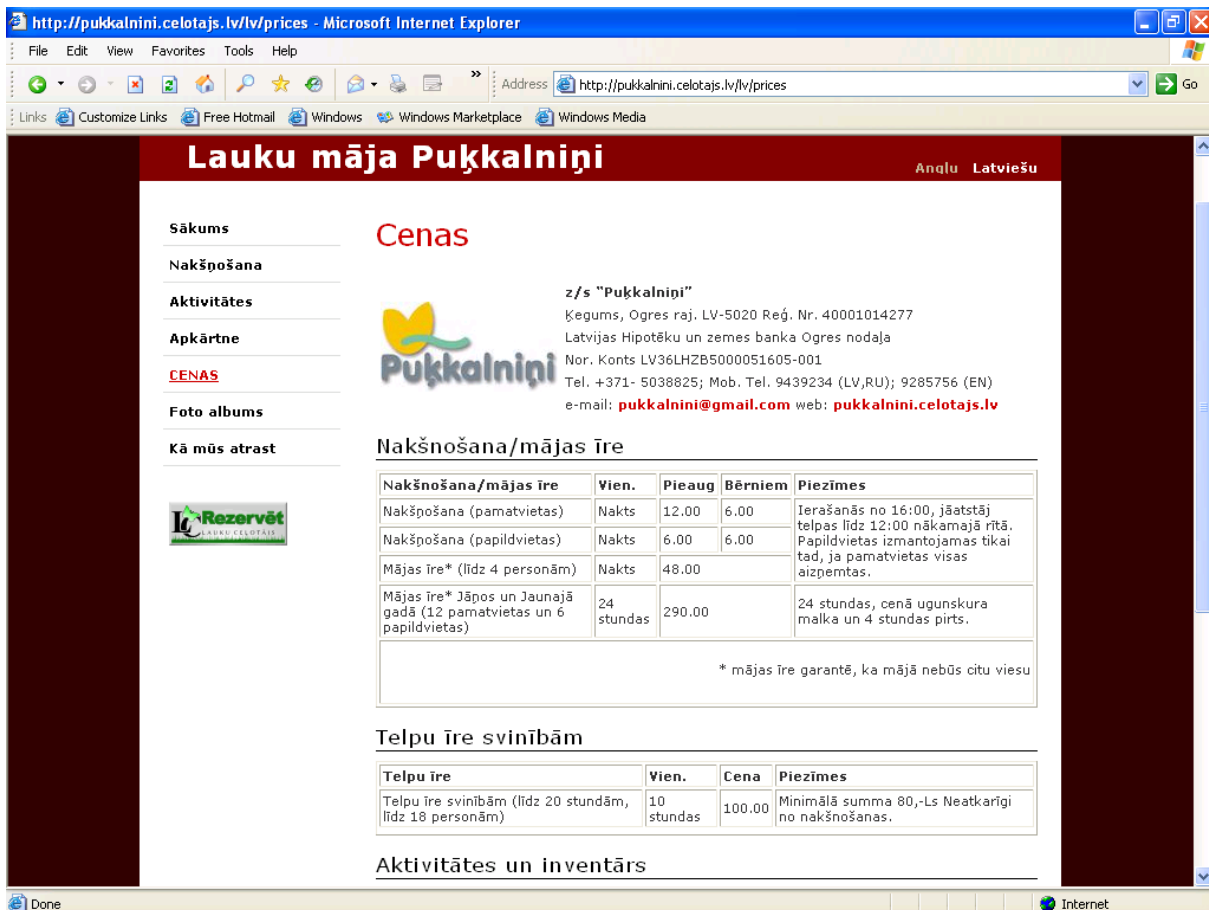
Attēls 16. Pārējās aktivitātes - lapas sagatave

Apkārtne – Šī sadaļa pēc klientu aptaujām ir ļoti svarīga vietas izvēlē, tāpēc īpaši jāpārdomā, kas tiek ievietots zem šīs sadaļas. Informācijai ir jābūt patiesai, nemaldinošai un precīzai, tajā pašā laikā izceļot pievilcīgo un ērto - apkārtējās dabas apraksts, ievērojami objekti - piem. akmens, dižozols, vai pils, dabas parks, LLL tuvumā vai kas cits ievērojams, ar ko raksturīga vieta. Ja mītne atrodas ciemata, pilsētā, laukos, mežā, upes vai ezera krastā – tas viss viesim ir ļoti svarīgs. Te var arī aprakstīt, cik liels attālums ir līdz tuvākajam veikalam, kafejnīcai, kaimiņam utt. Ja saimniecībā ir lauksaimnieciskas aktivitātes – to nevajag aizmirst aprakstīt, jo tā ir ļoti svarīga info tūristam.

Attēls 17. Apkārtne - lapas sagatave

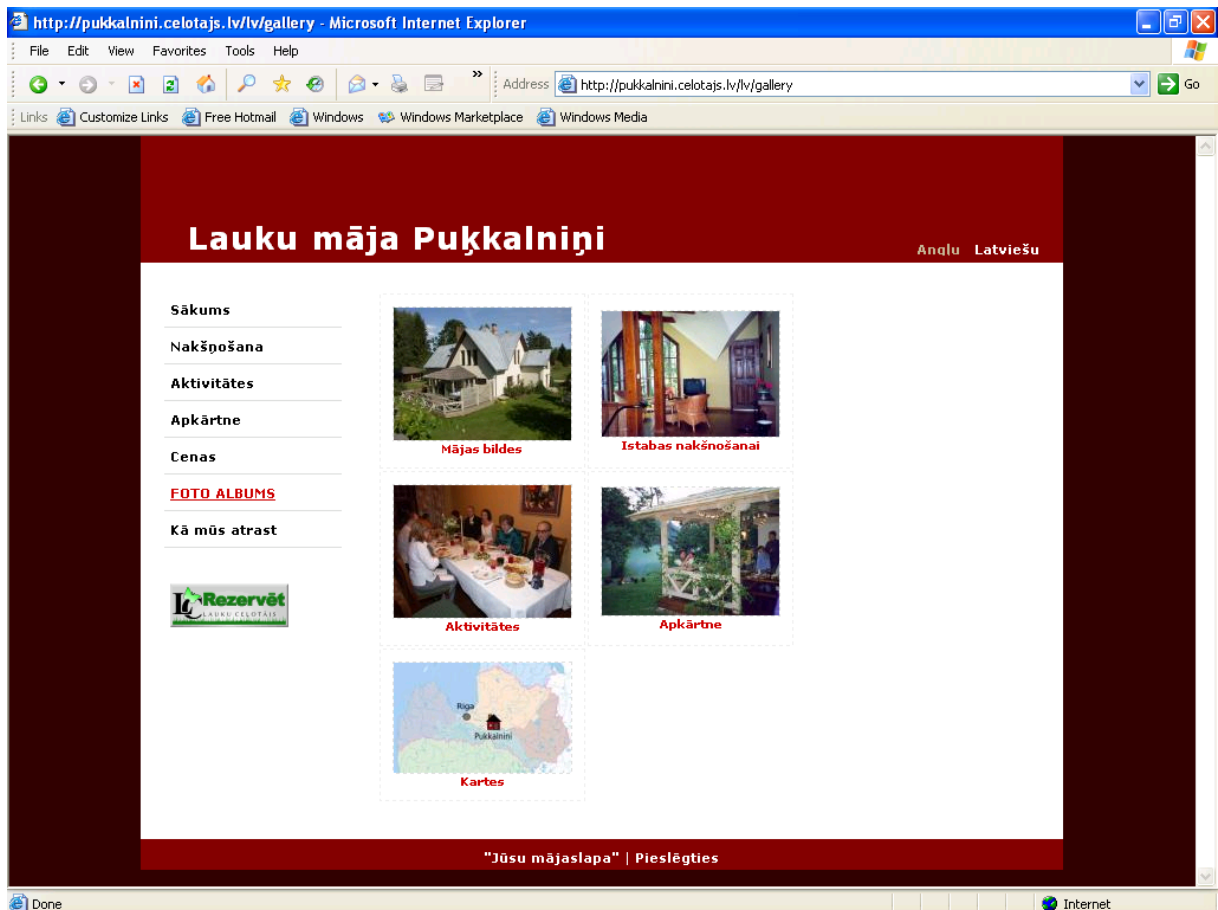
Cenas – Šajā sadaļā saimnieks ievieto savas saimniecības juridiskos rekvizītus – precīzu nosaukumu, banku un kontu, arī kontakttelefonu un adresi. Detalizēta cenu lapa ar iespējami visiem uzskaitītiem pakalpojumiem un cenu veidiem. Ja ir atšķirības cenās pa sezonām – arī to jāparāda. Šo lapu ir īpaši svarīgi regulāri atjaunot, jo tūrists var, balstoties uz informāciju šajā lapā, izdarīt rezervāciju un pie Jums ierasties, rēķinoties ar Jūsu mājas lapā iegūto informāciju. Gadījumā, ja Jums cenas ir palikušas iepriekšējā gada un tagad tās ir augstākas – viesim ir tiesības pastāvēt cenas pieprasījumu, ko ir ieguvis no Jūsu mājas lapas. Lai izvairītos no šādiem konfliktiem – šī lapa nedrīkst „melot”. Šajā sadaļā var ievietot informāciju arī par rezervēšanas noteikumiem – apmaksas termiņiem, rezervācijas atcelšanas noteikumiem utt. Tāpat ir vērts norādīt atlaides un īpašo piedāvājumu paketes (piem. nakšņošana kopā ar SPA pakalpojumiem par vienotu cenu utt.). Identiskai cenu lapai būtu jābūt pieejamai Jūsu viesu mājā, viesim ierodoties. Tai jābūt novietotai viesim redzamā vietā.

Attēls 18. Cenas - lapas sagatave

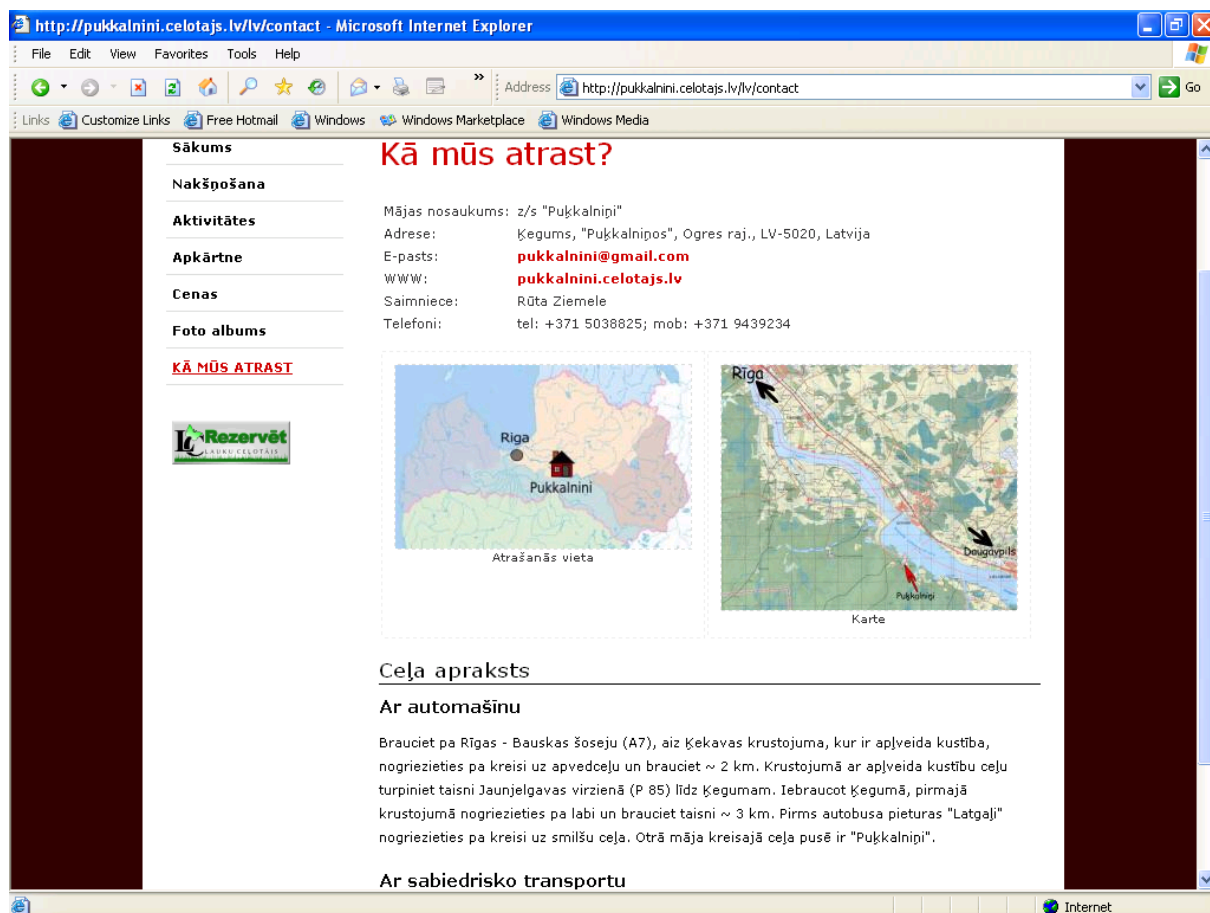
Foto albums – Šo sadaļu vērts sakārtot tādos pašos blokos, kā saimnieks iecerējis veidot Menu, tāpēc vērts ar šo sadaļu arī sākt lapas celtniecību. Tad katrā menu sadaļā vieglāk ievietot attiecīgo sadaļu ar fotogrāfijām. Ja saimniekam nav pieejamas pašam savas bildes digitālā versijā - var izmantot to LC fotogalerijā konkrētās saimniecības bildes. Ievietojamo bilžu izmēram nevajadzētu pārsniegt 2 mb, vēlams – starp 200Kb un 1 mb. Tas ļaus ietaupīt laiku, kas nepieciešams ielādējot šās bildes serverī izmantojot internetu. Ievērojiet – 2mb bildes ielādēšanai izmantojot lēnu interneta pieslēgumu lietotājam jeb klientam var būt nepieciešamas vairākas minūtes. Bilde (fotogrāfija) ieteicams ievietot JPG formātā, kas ir pamata formāts vairumam digitālo fotoaparātu.. Šajā sadaļā var ievietot arī foto, ko neparāda publiskajā mājas lapas daļā – piem., logo vai citu simbolu, ko nepieciešams „iesaukt” attiecīgajā, iepriekšējā sadaļā. Puķkalniņu gadījumā ir izveidoti šādi foto albumu bloki:

- Mājas bildes, ko ievietojam zem sadaļas Sākums.
- Istabas nakšņošanai, ko ievietojam zem sadaļas Nakšņošana
- Aktivitātes, kas dažādos blokos sakārtots „dziļākā līmenī” un ievietots attiecīgi sadaļā Aktivitātes;
- Kartes, kas ievietots sadaļā Kā mūs atrast
- Logo, kas izveidots publiski neredzams, bet izmantots sadaļā „Cenas”.

Attēls 19. Foto albums

Kā mūs atrast – šeit svarīgi ievietot skaidru kontaktadresi – telefonu, e-pastu, adresi. Ja ir pieejama – noderīga ir Latvijas karte, kur attēlota saimniecības atrašanās vieta un sīkāka ceļa shēma, arī ceļa paraksts – tas ieteicams no Rīgas vai citas lielas apdzīvotas vietas jūsu apkārtnē. Ceļa apraksta teksts var būt izmantots tas pats, ko lieto LC savās ceļa zīmēs. Dažām saimniecībām LC ir pieejama arī ceļa shēma jeb karte. Jāievēro, ka lielāko daļu no Latvijas kartēm nedrīkst ievietot internetā bez maksas pat tādā gadījumā, ja esiet iegādājušies tās papīra vai elektroniskā formā. Noteikti ir jāsažinās ar kartes izdevēju un jānopērk tiesības noteiktu kartes apgabalu ievietot internetā. Iespējams arī kartes vietā izmantot shēmu ar atrašanās vietu. Shemu iespējams izgatavot ar datora palīdzību (izmantojot kadu vektora grafikas zīmēšanas programmu) vai pat kā zīmējumu, ko vēlāk iespējams ieskenēt datorā. Svarīgi arī pievienot info par to, kā uz saimniecību nokļūt ar sabiedrisko transportu.

Attēls 20. Kā mūs atrast

4.4.2 Pilnas izvēles papildus Menu pogas

Saimnieks var veidot Menu, izvēloties no dažādu pogu jau gataviem nosaukumiem, kā arī veidot pašam savus nosaukumus. Turpmāk aprakstītās pogas jeb sadaļas izmanto, ja specifiski vēlas uzsvērt papildpiedāvājumu, kas mītnei ir ļoti svarīgs (piem. pirts, semināri utt.):

Pirts – te specifiski jāapraksta pirts piedāvājums– cik cilvēkiem paredzēta, max. temperatūra, ja pieejams pērējs, slotiņas, maskas, masāžas, zāļu tējas u.c. Te var arī ielikt kādu ticējumu, kādām kaitēm pirts palīdz. Te var likt arī atsevišķi cenas par pirts izmantošanu. Foto jāievieto to foto albuma attiecīgās sadaļās;

Ēdināšana – šis pakalpojums ir ļoti augstā prioritātē tūristu pieprasījumā, tāpēc – ja mītne to piedāvā – tas jāapraksta labi – kādas ēdienreizes piedāvā, cik cilvēkiem, lieliski ir, ja var ievietot arī ēdienkarti, uzsverot, kas tajā īpašs (piem., ja ir pašu dārzā kas izaudzēts, vai produkti iepirkti no vietējā zemnieka, ja tie ir bioloģiski audzēti utt.). Ieteicams arī ievietot šeit vismaz orientējošu cenu par ēdienreizi. Ēdiena galda klāšana svētku reizē, ja to piedāvā, jāuzsver atsevišķi. Īpaši jāpiestrādā pie bildēm – tām jābūt īpaši atraktīvām. Arī šādas sadaļas foto jāizveido pie Foto albuma.

Semināri – informācija par pieejamām zālēm (izmēri, ieteicamais semināra dalībnieku skaits, kur tās izvietotas utt.), kāds ir pieejams tehniskais aprīkojums, interneta pieslēgums, mēbeles (galdi, krēsli u.c.). Te arī svarīgi minēt, ka ir piedāvājumā klāt kafijas pauzes (cena, kas tajā ietverts) u.c. ēdināšanas pakalpojumus, vai ievietot saiti uz ēdināšanas lapu, ja negrib uzsvērt atsevišķi semināra dalībnieku ēdināšanas piedāvājumu. Foto ievietojams kā iepriekšējās sadaļās jau aprakstīts.

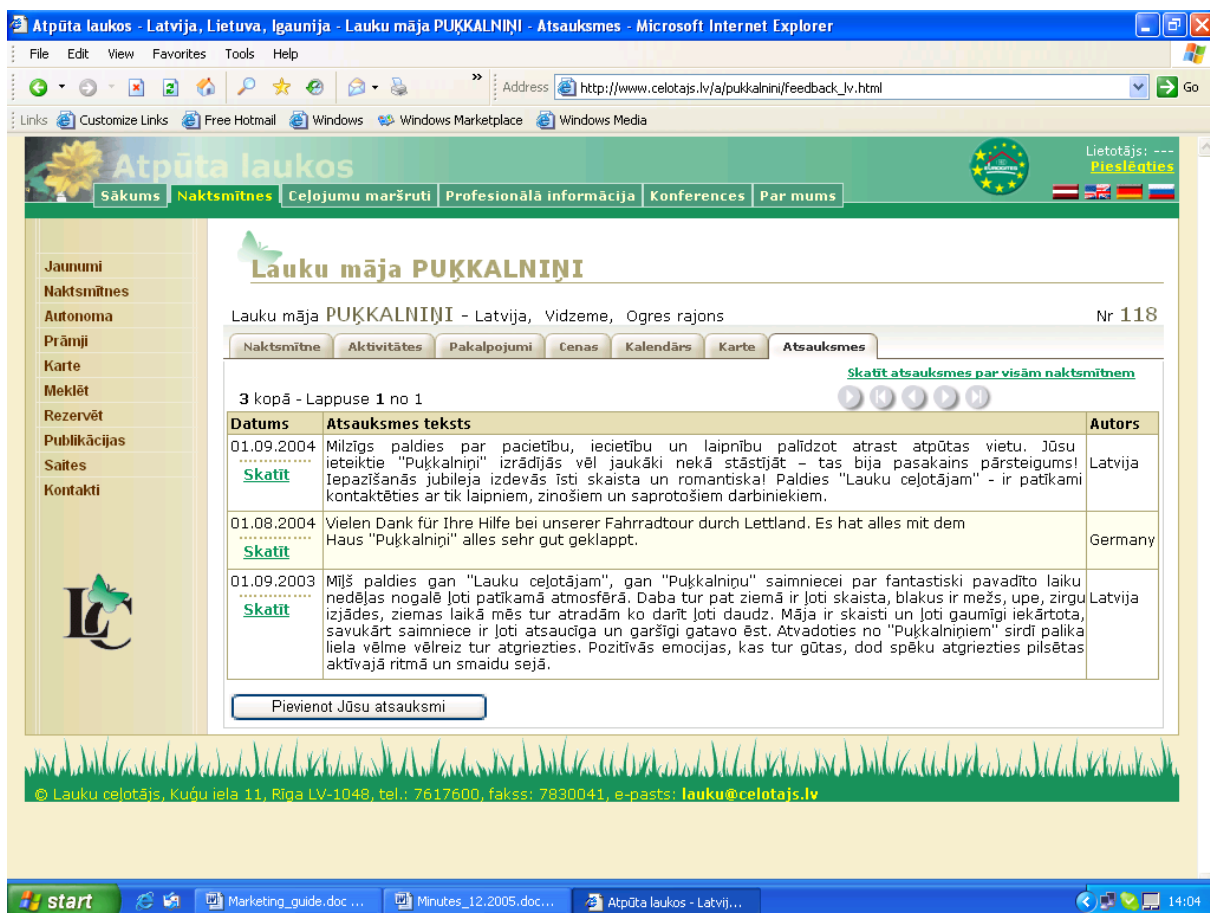
Banketi, Svinības – tas ir atšķirīgs piedāvājums no semināriem. Te svarīgs arī ir telpu piedāvājums vai ārā vietas (lapene, šķūnis u.c.), kur tās izvietotas, cik cilvēkiem paredzētas. Kādas telpās ir mēbeles, vai piedāvājumā ir „dzīvā” mūzika, svētku vadītājs utt. – viss piedāvājums svētkiem. Te var likt arī svinību ēdināšanas ēdienkarti ar cenām.

Saites – ja saimnieks uzskata par svarīgu šo sadaļu veidot, tad te jābūt informācijai/saitēm uz dažādām organizācijām, rajona vai plašākas teritorijas informācijas sniedzējiem, kas interesē tūristus. Nav mazsvarīgi ievietot saites uz TAVA, LC u.c. organizācijām, kur tūrists var atrast informāciju par valsti. Dažkārt atšķiras tas, kas svarīgs vietējam, un ārvalstu tūristam, tāpēc arī saites var būt dažādas.

Rezervēt – saimnieks var izveidot atsevišķu sadaļu, kurā izveido informāciju kā iespējams rezervēt naktsmītni elektroniski. Tad nepieciešams ir procedūras apraksts, info kā sazināties ar saimnieku (e-pasta forma, telefons). Var izveidot īpašu formu, lai saņemtu rezervācijas savā e-pastā. Jāatceras, ka šajā gadījumā saimniekam nepieciešams pārbaudīt savu e-pastu vismaz 2 reizes dienā un sniegt atbildi uz pieprasījumu vismaz 48 stundu laikā. Saimnieka mājas lapā automātiski tiek ievietots links uz LC on-line rezervācijas iespēju. To īpaši var vēlēt izmantot ārvalstu klienti, jo LC nodrošina kredītkaršu maksājumu pieņemšanu un var operatīvi sniegt atbildes ārzemju valodās. Šis LC logo saimnieka mājas lapā aizved klientu uz LC rezervācijas logu.

Attēls 21. Rezervācijas lapa Lauku Ceļotāja sistēmā

Viesu grāmata – te saimnieks var ievietot atsauksmes no iepriekšējiem viesiem. Arī LC mājas lapā katrai naktsmītni ir atsevišķa sadaļā, kurā var lasīt dažādas viesu atsauksmes. Ja saimnieks vēlas – var tikt pievienots links uz LC mājas lapu, kurā iegūt vairāk iespaidus no dažādiem tūristiem, jo ne vienmēr tūrists uzraksta savus iespaidus tieši saimniekam – nereti tie pieejami tikai LC mājas lapā.

Attēls 22. Visu atsauksmes Lauku Ceļotāja sistēmā

Saimnieks var izvēlēties veidot īsāku menu, nekā šajā nodaļā aprakstīts – piem. veidot tikai vienu lapu, vai divas. Saimnieks pats izdara izvēli savas lapas izveidei. Tāpat viņš var to mainīt vēlāk, kad lapa jau ir izveidota, bet laiks pierāda, ka ne visas menu pogas saimnieks var atjaunot – tad saimnieks lapu var saīsināt, dzēšot nevajadzīgās sadaļas visas vai atsevišķās valodās.

Skatīt tehnisko pamācību, kā izveidot savu mājas lapu ar LC piedāvāto risinājumu šī materiāla pielikumā. Asociācijas biedriem – dažādas priekšrocības.

Jauna poga – saimnieks pats var dot pogām nosaukumu, ja ir piedāvājums, ko grib izdalīt atsevišķi. Ja ir, piem., otra svarīga nodarbošanās saimniecībā – piem. gaļas lopī, akmeņkalšana, kanoē laivas, var arī citas specifiskas aktivitātes, kas nav tieši saistītas ar tūrismu (lauksaimniecība, zvejniecība utml dz.), tad tam var izveidot atsevišķu pogu. Tāpat var pārsaukt jau minētās pogas citos nosaukumos, ja tie šķiet vairāk piemēroti.

5. Interneta lapas marketinggs

Ar to vien, ka saimnieks ir izveidojis savu mājas lapu, darbs pie interneta reklāmas nebeidzas. Svarīgi ir saprast, ka globālais tīmeklis internets ir pārpilns ar dažādām web lapām un kā gan lai tūrists atrastu konkrētā saimnieka mājas lapu? Tāpēc Linku, banneru un info izvietošana citās web lapās ar saiti uz Jūsu lapu ir tik svarīgi.

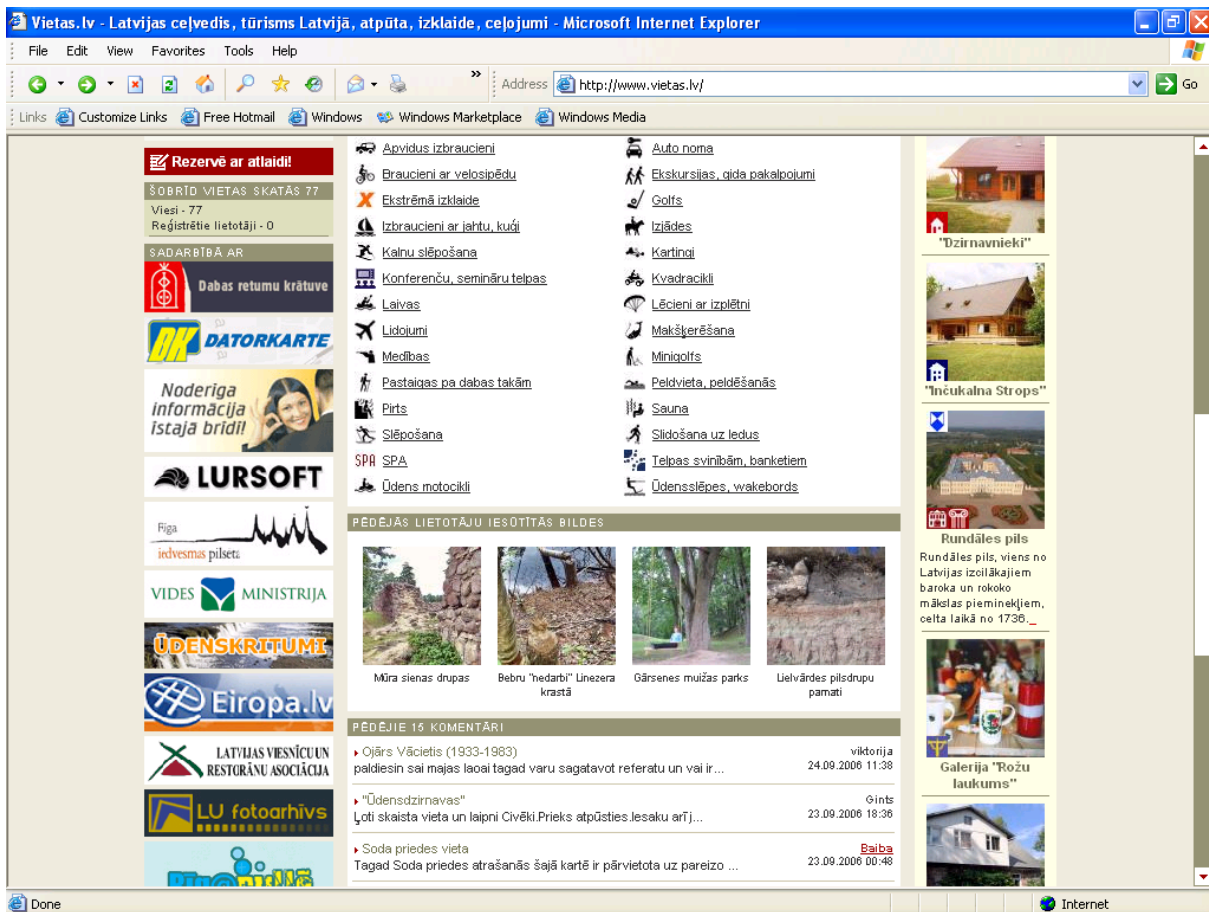
5.1 Baneri

Baneri ir noteikta izmēra reklāmas laukums par piedāvājumu kādā citā web lapā. Parasti baneri tiek izvietoti pirmajā lapā, kur tie maksā dārgāk, vai arī pie specifiskā piedāvājuma – piem. aviokompānijas web lapā pie sadaļas „Hoteli” u.c. Iespējas, ko piedāvā dažādi portāli web reklāmai ir visplašākie – baneru izvietošanu piedāvā gandrīz visas web lapas turētāji – jautājums ir tikai, vai konkrētais portāls dos saimniekam vajadzīgu klientūras apmeklējumu. Otrs jautājums, ko vērts uzdot – vai baneris būs pietiekami pamanāms, vai tas ir par to pašu vai papildinošu tēmu, ko piedāvā konkrētā web lapas saturs. Attēlosim dažus piemērus:

www.viss.lv izvieto banerus pirmajā lapā par konkrētām naktsmītnēm labajā lapas pusē, bet vidū ir izvietojis lielu baneri Ledus un atpūtas centram „Tuko”.

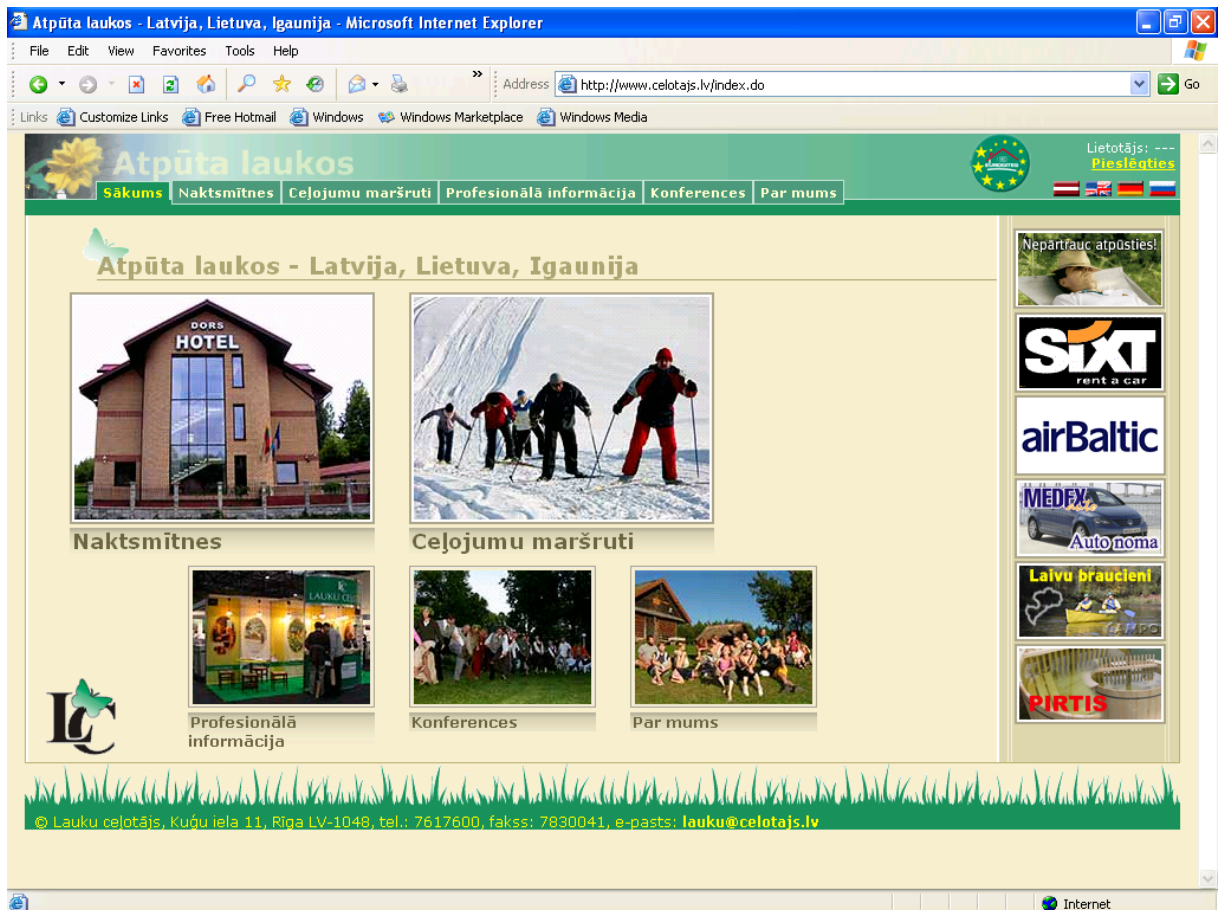
Attēls 23. Baneri viss.lv lapā

www.vietas.lv ir izvietojis pirmajā lapā visdažādākos reklāmas banerus – labajā pusē naktsmītnes, kreisajā – organizācijas un dažādas reklāmas. Reklāmdevējam ir risks, vai viņa konkrētā reklāma tiks pamanīta.

Attēls 24. Baneri vietas.lv lapā

www.celotajs.lv banerus piedāvā izvietot gan galvenajā lapā, gan pie katras konkrētās sadaļas (Naktsmītnes, Profesionālā info, ceļojumi).

Attēls 25. Baneri celotajs.lv lapā

Nereti par baneru izvietošanu var vienoties barterā – jeb apmaiņas baneros. Tam gan nepieciešams, lai abas konkrētās mājas lapas būtu apmēram vienādi atpazīstamas un apmeklētas, citādi apmaiņas banerim nav īsti nozīmes kādai no pusēm. Protams tas var būt variants, ja konkrētā mājas lapā, kas nav tik atpazīstama, papildina kādas citas mājas lapas informāciju, dodiet tās klientiem lielāku informācijas iespēju un pakalpojumus, ko tā piedāvā.

Veidojot baneri nedrīkst aizmirst, ka tam jābūt iespējami lakoniskākam, neietverot daudz informāciju – lai tas aicinātu konkrētās web lapas apmeklētājam uzklikšķināt uz saimnieka banera. Strādīgs ir viedoklis par baneriem, kas mainās pēc konkrēta laika – no vienas puses tas ietver vairāk informācijas, no otras – padara raibāku un neuztveramāku informāciju. Tas atkarīgs arī no lapas, kurā tā tiek izvietota – cik „bieza” jau tā ar baneriem ir.

Banerus parasti lapas turētāji piedāvā izvietot uz mēnešiem vai gadu. Saimniekam pašam ir jāizvērtē tā lietderīgums vispār, gan arī jāizvēlas laiks, kurā tas varētu nest lielāko atdevi. Bet, ja baneris ir izvietots – ir vērts pasekot, kā un vai no šī banera ir bijusi atdeve. Ja to nevar izdarīt, apskatot web statistikas plūsmu, tad protams var uzprasīt jaunajiem klientiem – kā tie nonākuši līdz naktsmitnes reklāmai.

Web statistikas apkopošanu parasti piedāvā Jūsu lapas uzturētājs, tajā Jūs variet redzēt cik cilvēki ir atnākuši pie jums konkrētajā dienā/mēnesī un no kādām lapām, kā arī daudz citas derīgas informācijas (kuras no Jūsu lapas ir visvairāk lasītās un cik ilgi parasti apmeklētāji lasa šo konkrēto lapu, no kādām valstīm ir jūsu apmeklētāji, kuros laikos (gan pēc pulksteņa laikiem, gan mēnešiem) Jūsu lapai ir visaugstākais apmeklējums un kad tā ir vismazāk apmeklēta).

Šajā tabulā apkopotas baneru izvietošanas cenas dažās tūrisma portālu mājas lapās uz 2007.gada sākumu (tās jāuzskata par orientējošām).

Tabula 7. Bannera cenu apkopojums dažādās interneta lapās

Banneru cenas				
Mājas lapā	Izmērs	Cenas	Pakalpojums	komentāri
notikumi.lv	120x60	50 Ls	nedēļa	
vietas.lv	180x90	40 Ls	nedēļa	Ne vairāk kā 3 baneru rotācijā
viss.lv	468x60	5 Ls	darba dienā	
eiropa.lv		40 Ls	nedēļā	
pilsētas.lv	120x60	65 Ls	mēnesī	
rigathisweek.lv	120x60	35 Ls	mēnesī	
allhotels.lv	120x60	30 Ls	mēnesī	
studentnet.lv	120x60	20 Ls	nedēļā	
delfi.lv	120x60	75 Ls	dienā	Ne vairāk kā 8 baneru rotācijā
tvnet.lv	180x60	100 Ls	dienā	
apollo.lv	180x150	100 Ls	dienā	

Baneru izvietšanas izmaksas Interneta lapā www.celotajs.lv, kas ir viena no pirmajām (darbojas kopš 1997. gada) un populārākajām interneta mājas lapām tūrisma jomā Latvijā. Šobrīd tā ir pieejama 4 valodās (latviešu, krievu, angļu, vācu). Lapas vidējais apmeklējums dienā: 700-1500 unikālie apmeklētāji (atkarībā no sezonas).

Tabula 8. Bannera cenu apkopojums celotajs.lv lapās

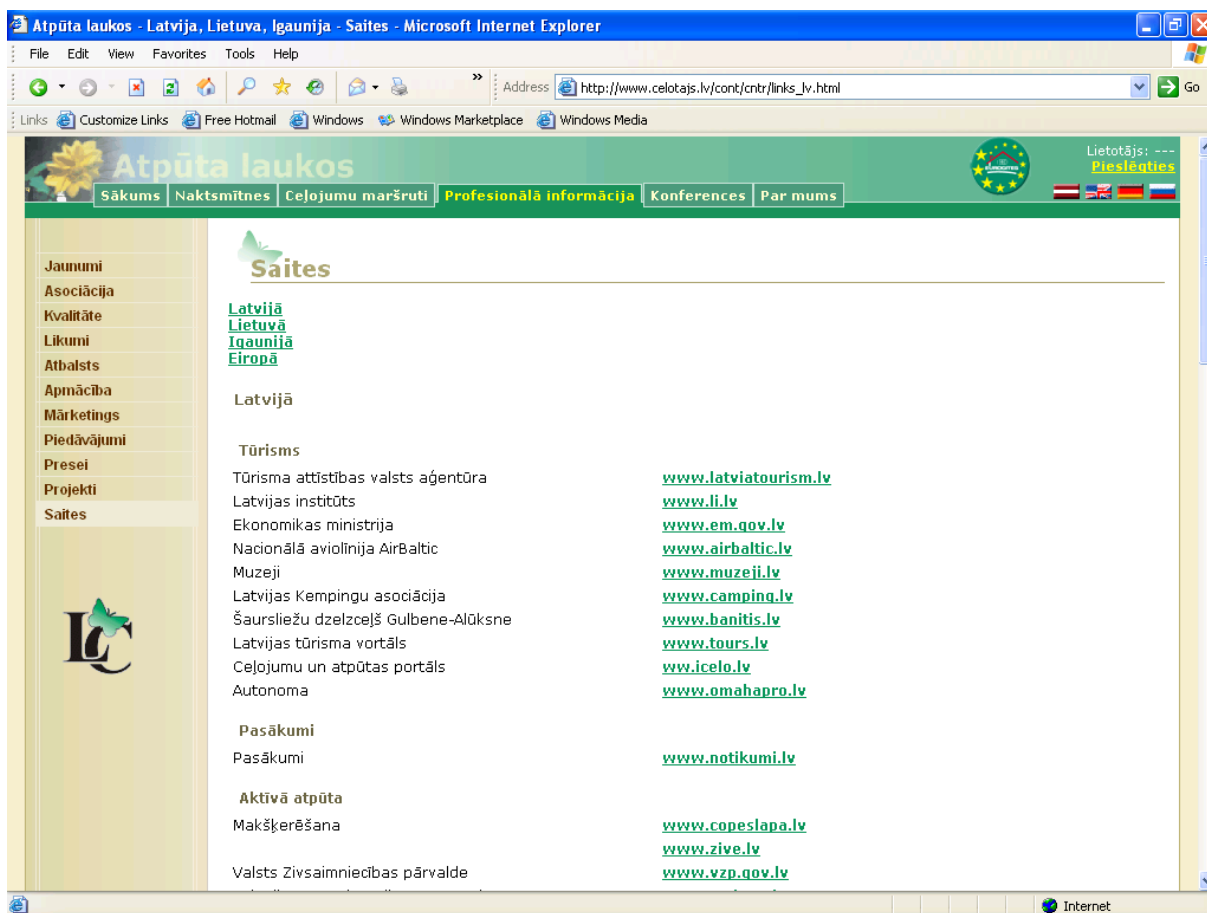
Reklāmas veids	Izmērs	Svars	Formāts	Cena par 1 mēnesi	Cena par 1 gadu
Saite lapā "Saites" (tikai, ja tiek izvietota atgriezeniskā saite)	-	-	-	Bez maksas	Bez maksas
Banneris titullapā labajā pusē (max. 7 vietas)	120x60 px	20 kb	jpg vai gif	25 Ls (minimālais mēnešu skaits - 3)	250 Ls
Banneris jebkurā citā lapā labajā augšējā stūrī (izņemot titullapu)	120x60 px	20 kb	jpg vai gif	15 Ls par 1 lapu (par katru nākamo lapu – 5 Ls)	-

5.2 Saites

Saites jeb hiperlinki ir mājas lapā ievietota citas mājas lapas adrese – tā ļauj, uzklikšķinot aiziet uz to – vai nu pilnīgi pametot iepriekšējo, vai atverot citu, mazāku logu. Saites var tik izvietotas par samaksu, bet parasti tās izvieto par brīvu, lai konkrēto lapu padarītu bagātīgāku ar informāciju potenciālajam apmeklētājam un pie viena arī palielinātu apmeklējumu savā mājas lapā. Saites

veiksmīgi var veidot arī apmaiņas jeb bartera ceļā (skat. LC Reklāmas piedāvājumu iepriekšējā nodaļā) – respektīvi apmainoties ar saitēm divām mājas lapām, kur abos gadījumos tās ievieto par brīvu katrs no lapas turētājiem. Protams, ir jāizsver, vai konkrētā saite dos ko labu saimnieka mājas lapai – vispirms jau palielinot lapas apmeklējumu.

www.celotajs.lv savā lapā ir izvietojis daudz saites uz citām mājas lapām lai bagātinātu savu mājas lapas informāciju. Daudzas no saitēm ir izveidotas apmaiņas ceļā.

Attēls 26. Saites celotajs.lv lapā

Visu savu biedru personīgo web lapu adreses jeb linkus LC ir izvietojis biedru sarakstā. Katrs no biedriem tiek lūgts savās mājas lapās izvietot LC mājas lapas adreses saiti uz www.celotajs.lv .

Saites naktsmītnēm jācenšas izvietot ģeogrāfiski tuvu objektu mājas lapās (piem. www.banitis.lv mājas lapā būtu vērts ielikt tās naktsmītnes, kas atrodas tuvumā šim atraktīvajam tūrisma piedāvājumam – Alūksnē un Gulbenē). Un, protams, otrādi – mājām jāievieto saites savās lapās par šiem tūristiem interesantajiem objektiem.

Saimnieks savā mājas lapā varētu ievietot saites uz citām lapām, kas var noderēt viņa klientam – piem. :

- Izklaides iespēju (koncerti, teātri, sporta pasākumi utt.) biļešu rezervācijas
- Aktīvās atpūtas iespējas apkārtnē
- Inventāra nomas (velosipēdi, laivas, zirgu izjādes, auto īre utt.)

5.3 Īpašie piedāvājumi

„Lauku ceļotājs” piedāvā iespēju savā jaunumu lapā ievietot īpašu piedāvājumu, kas būtu saskaņā ar sezonu vai kādu notikumu. Piem. zemāk redzamajā ekrānā redzams Rudens SPA piedāvājums Baltijas valstu viesnīcās. Šādi piedāvājumi dod speciālas

reklāmas iespējas konkrētam uzņēmējam. Tomēr tas nav tas pats, kas vienkārši kāda nesezonas mēnesī iedot speciālu cenas atlaidi. Speciālie piedāvājumi nozīmē par vienotu cenu pārdot kādu konkrētu pakalpojumu kopā ar nakšņošanu.

LC mēdz arī veidot akcijas uz kādiem konkrētiem svētkiem – piem. Jāņi, Līgo vai tmldz, kurā ievieto mītnes, kas piedāvā īpašus svētku norisi. Lai iekļūtu šādā speciāla piedāvājuma reklāmā par brīvu – ir jāizveido šī pakete un jānosūta LC.

Rudens SPA piedāvājums

Aicinām Jūs izbaudīt dažādas veselības, atjaunošanās un skaistuma kures labākajās Baltijas SPA viesnīcās un viesu namos.

Tas ir ideāls veids, kā sagatavot savu ķermeni un domas jaunajai darba sezonai un ziemai!

Informācija un rezervēšana - tel: 7617600, e-pasts: lauku@celotajs.lv

Naktsmītne	Piedāvājumi	Atrašanās vieta
Latvijā		
Rehabilitācijas centrs "Līgatne"	<ul style="list-style-type: none"> • Veselības un atjaunošanās nedēļas nogale • 6 dienu rehabilitācijas programma cilvēkiem ar muguras sāpēm • 6 dienu svara samazināšanas programma "Atkal formā" 	Līgatne
Baltic Beach Hotel	<ul style="list-style-type: none"> • 5 dienu SPA programma "Slaidā līnija" 	Jūrmala
Igaunijā		
Georg Ots SPA	<ul style="list-style-type: none"> • Pretstresa SPA programma • Romantiskā SPA programma pārim • Tievs un skaists • SPA programma vīriešiem • Programma topošajām māmām 	Kuressaare, Saaremaa
Ruutli	<ul style="list-style-type: none"> • Klasiskā SPA programma 	Kuressaare, Saaremaa

Attēls 27. Īpašie piedāvājumi celotajs.lv lapā

5.4 Interneta meklētāji – kā pozicionēties tajos

Interneta meklētāji un pozicionēšanās tajos ir kļuvusi par diezgan sarežģītu mākslu, ar ko pārsvarā nodarbojas profesionāļi, taču pamatprincipi ir vienkārši un ievērojot tos Jūsu lapa tiks atrasta un atbilstoši novērtēta visos meklētājos:

- Labs lapas saturs – tā kā meklētāji indeksē tieši lapas saturu, tas ir galvenais nosacījums Jūsu lapas veiksmīgam novērtējumam.
- Saites uz Jūsu mājas lapu no citām populārām mājas lapām. Jo vairāk šādu saišu un jo populārākas ir šīs citas mājas lapas, jo augstāk tiks novērtēta Jūsu mājas lapa.
- Informācijas regulāra atjaunināšana.

Atslēgas vārdu izmantošana lapās lielā mērā ir zaudējusi savu nozīmi, jo pārsvarā visi meklētāji analizē lapas saturu un saites uz šo lapu, praktiski neizmantojot atslēgas vārdus, taču, šie paši atslēgas vārdi ir svarīgi lapas saturā. Bieži meklēti vārdi lauku tūrismā ir: lauki, atpūta, aktīvā atpūta, brīvdienas, naktsmītnes, lauku mājas, kempingi, daba, tūrisms, lauku tūrisms, aktivitātes, ceļošana, zirgi, laivas, pirts.

Ja uz Jūsu lapu ir saites no citām populārām lapām, meklētāji Jūsu lapu atradīs paši. Ja gribat procesu paātrināt, variet savu jauno mājas lapu pierēģistrēt meklēšanas serveros:

- Google: <http://www.google.com/addurl/?continue=/addurl>

- Yahoo: <http://search.yahoo.com/info/submit.html>
- MSN: <http://beta.search.msn.com/docs/submit.aspx>

Zemāk pievienots ekrāna attēls jaunās lapas reģistrēšanai Google meklēšanas serverī. Vienīgā obligāti ievadāmā informācija ir Jūsu jaunās lapas web adrese, pārējo meklēšanas serveris izdarīs pats. Cik drīz meklēšanas serveris apmeklēs Jūsu lapu garantijas nav, taču parasti tas notiek drīz.

Attēls 28. Jaunas lapas reģistrēšana google.com lapā

5.5 Lapas marketinga rezultātu analīze – web statistika

Protams, lai efektīvi marketētu savu interneta lapu, ļoti svarīgi ir redzēt Jūsu darba rezultātus – šajā gadījumā informāciju par to kas un kādas lapas apmeklē, no kādām valstīm, kādās valodās utt. Jo vairāk laika un naudas Jūs ieguldat lapas marketingā (baneri, reklāmraksti, publikācijas, utt.), jo svarīgāk ir pārbaudīt rezultātus – iespējams Jūsu lapas reklāma nestrādā tik labi, kā bijāt iecerējis. Internetā katrs Jūsu lapas apmeklētājs tiek reģistrēts interneta servera failos un lietotājam saprotamus apkopojumus par šo informāciju iespējams iegūt izmantojot web statistikas programmas.

Šajā sadaļā apskatīsim tikai dažas bezmaksas populāras web statistikas apstrādes programmas. Ir arī citas bezmaksas un vēl vairāk komerciālas programmas, taču to darbības principi ir līdzīgi, atšķiras tikai funkcionalitāte un rezultātu attēlošanas veids.

5.5.1 Web statistikas izejas dati

Web statistikas pārskatus iespējams veidot izmantojot 2 veidu izejas datus:

Web servera log faili

Web serveris uzkrāj datus par visiem Jūsu lapu apmeklējumiem un tie tiek izmantoti tādās web statistikas apstrādes programmās kā awstats vai webalizer .

Plusi:

- no lapas ātrdarbības skatoties - visefektīvākā metode,
- strādā praktiski vienmēr – arī, ja skriptu izpilde atslēgta pārlūkprogrammā
- dažas no programām ir tulkotas latviešu valodā

Mīnusi:

- parasti statistikas apstrādes programmu var konfigurēt tikai servera administrators,
- konfigurācija bieži vien nav vienkārša,
- ststistikas programmas ir regulāri jāatjaunina no interneta,
- parasti to iespējas ir ierobežotākas salīdzinot ar Google Analytics online sistēmu

Tiesa, lielākā daļa no mīnusiem attiecas uz servera administratoru un ja Jūsu interneta lapas uzturētājs piedāvā Jums šo servisu, tad tā izmantošana ir vienkārša un apsvērt online servisu izmantošanu (tādu kā google analytics) ir vērts tikai, ja ir vēlēšanās apgūt tā izvērsto funkcionalitāti.

Statistika, kas tiek nosūtīta no Jūsu lapas ar skripta palīdzību

Jūsu mājas lapā tiek ievietots speciāls skripts, kas nosūta uz online web statistikas serveri. Šada veida datu apstrādi izmanto google analytics web statistikas programma. Pati programma atrodas uz Google serveru tīkla, tā tiek regulāri atjaunota un uzturēta. Jums ir tikai jāreģistrējas kā Google lietotājam (visi, kag ir gmail.com pasta adreses jau automātiski ir Google lietotāji) un Jūs variet reģistrēt savu lapu Google analytics lapā. Pēc reģistrēšanās Jums tiks parādīts skripta fragments, kas Jums būs jāievieto Jūsu mājas lapas tekstā un pēc tā ievietošanas statistika tiks turpmāk uzkrāta automātiski.

Plusi:

- nav nepieciešami servera log faili vai speciāla konfigurēšana uz servera,
- funkcionāli ir pārāka par vienkāršajām web statistikas programmām (tādām kā awstats)

Mīnusi:

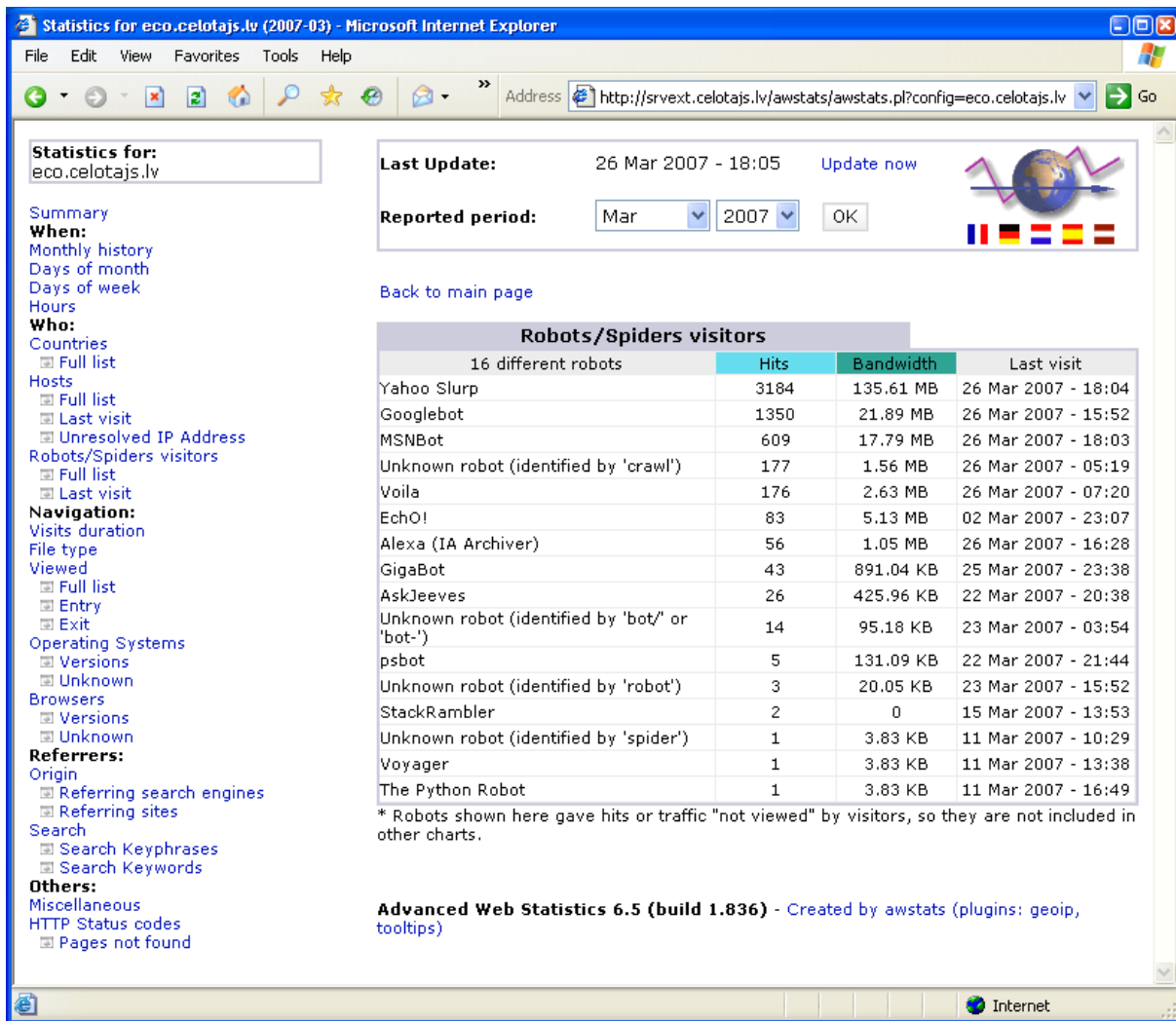
- statistikas uzkrāšanu iespējams atslēgt web pārlūkprogrammā, taču tas prasa speciālas zināšanas un reali tiek izmantots ļoti reti.
- lapas atvēršana kļūst (kaut nedaudz), bet lēnāka,
- skripta ievietošana lapā prasīs kaut nelielas, bet tomēr tehniskas zināšanas, ja vien tas nav speciāli paredzēts (kā piemēram LC mājas lapu izveides sistēmā).
- šobrīd vēl nav pieejama google analytics versija latviešu valodā.

Online web statistikas programmu iesakām izmantot, ja Jūsu interneta lapu uzturētājs nepiedāvā nekādu web statistikas programmu, vai piedāvātā funkcionalitāte Jūs neapmierina.

5.5.2 Web statistikas pamatjēdzieni

Web statistikas programmās tiek lietoti daži neparasti termini, kurus būtu nepieciešams izprast. Vispirms jāsaprot, ka internets ir balstīts uz speciāla veida adresēm (IP adreses), kuras tiek piešķirtas katram datoram, kas ir pieslēdzies internetam. Diemžēl IP adreses nav unikālas katram apmeklētājam – bieži vien no web servera viedokļa vienu IP adresi izmanto visi kādas lielas organizācijas lietotāji. Tas nozīmē, ja organizācijai ir tā saucamais „iekšējais” datoru tīkls, kas no ārpusē nav pieejams un reāli pieejai internetam tiek izmantots viens dators. Vēl papildus sarežģījumus rada tā saucamās dinamiskās IP adreses – adreses, kas tiek piešķirtas tikai uz laiku un vēlāk var tikt piešķirtas citam lietotājam. Šāda situācija ir praktiski visiem iezvanpieejas vai DSL lietotājiem. Ņemot vērā šos ierobežojumus web statistikas programma nevar pateikt precīzi – cik lietotāji ir apskatījušies Jūsu lapu un tiek lietoti speciāli termini, kas novērtē aptuveno apmeklējumu skaitu:

- Unikālie apmeklētāji – īstenībā nav apmeklētāji, bet gan IP adrese, kas ir apskatījušās kaut vienu lapu Jūsu mājas lapā. Reālās personas visbiežāk būs vairāk, taču varētu būt arī mazāk. Taču kā novērtējums šis parametrs būs pietiekami tuvs unikālo apmeklētāju skaitam.
- Vizīšu skaits – vizīte ir apmeklētājs (IP adrese), kas Jūsu lapu ir apskatījis noteiktā laika periodā (visbiežāk 60 min). Ja apmeklētājs turpina lapu skatīties, tas skaitās kā tā pati vizīte, taču, ja apmeklētājs pārstāj aplūkt lapu uz 60 minūtēm un pēc tam atkal atgriežas – tas skaitīsies kā jauna vizīte.
- Lapas – Jūsu mājas lapas lapas, kas ir skatītas. Katra lapa sastāv no dažādām daļām (teksta, bildēm, iespējamiem skriptu failiem, web stilu lapām, utt).
- Trāpījums - no saimnieka viedokļa mazsvarīgs parametrs, kas raksturo, cik dažādu lapas sastāvdaļu ir kopā apskatīts.
- Baiti – kopējais datu apjoms, kas ir nosūtīts web lietotājiem apskatot Jūsu lapu. Tas var būt svarīgs gadījumos, kur samaksa par Jūsu lapas uzturēšanu ir atkarīga no pārsūtīto datu daudzuma.
- Roboti/Zirnekļi – par robotiem vai zirnekļiem sauc speciālas programmas, kas skata lapas automātiskā režīmā, visbiežāk, lai tās iekļautu meklēšanas serveros. Šie dati var būt Jums interesanti, lai zinātu kādi meklēšanas roboti ir Jūs apmeklējuši noteiktā laika periodā. Piemērs šādam apmeklējumam no programmas awstats pievienots zemāk:

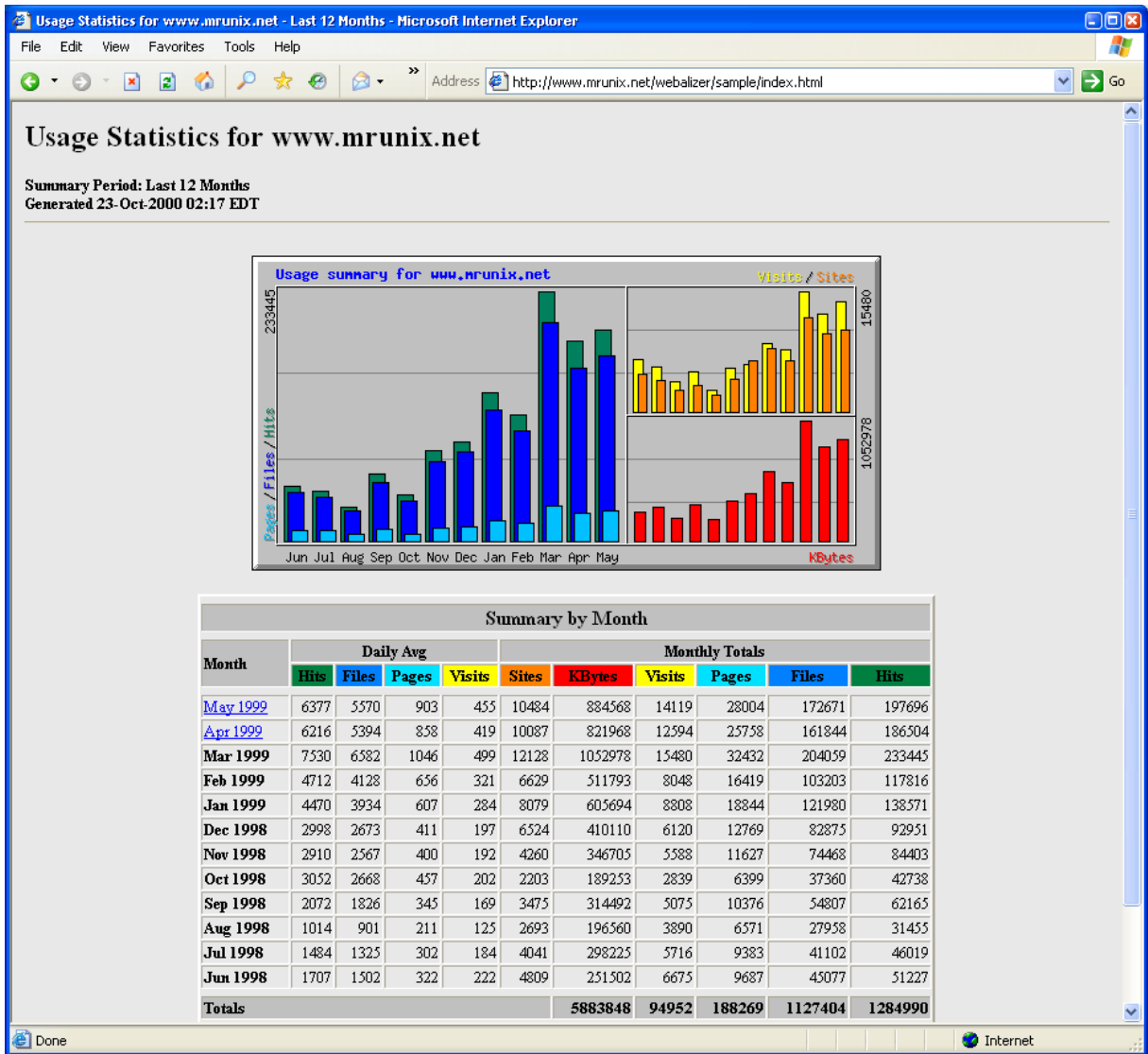

Attēls 29. Robotu/zirneķļu apmeklējuma statistikas kopsavilkums programmā awstats

5.5.3 Web statistikas programmas

Webalizer

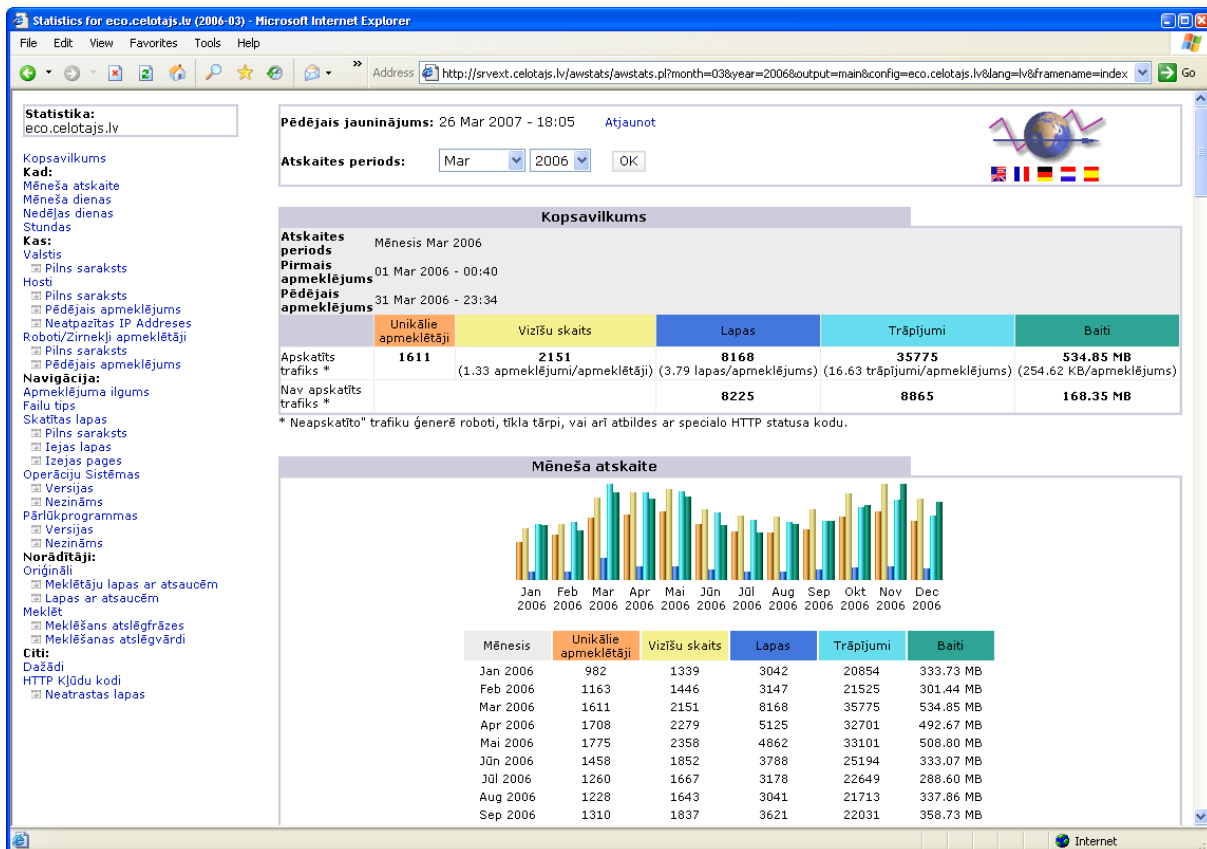
Viena no pirmajām web statistikas programmām, kas vēl līdz šai dienai diezgan bieži sastopama uz web serveriem – tai ir ļoti vienkāršs un uzskatāms statistikas apkopojuma logs, taču tās iespējas salīdzinājumā ar modernākām programmām ir ierobežotas:

Attēls 30. Webalizer statistikas apkopojuma galvenais ekrāns

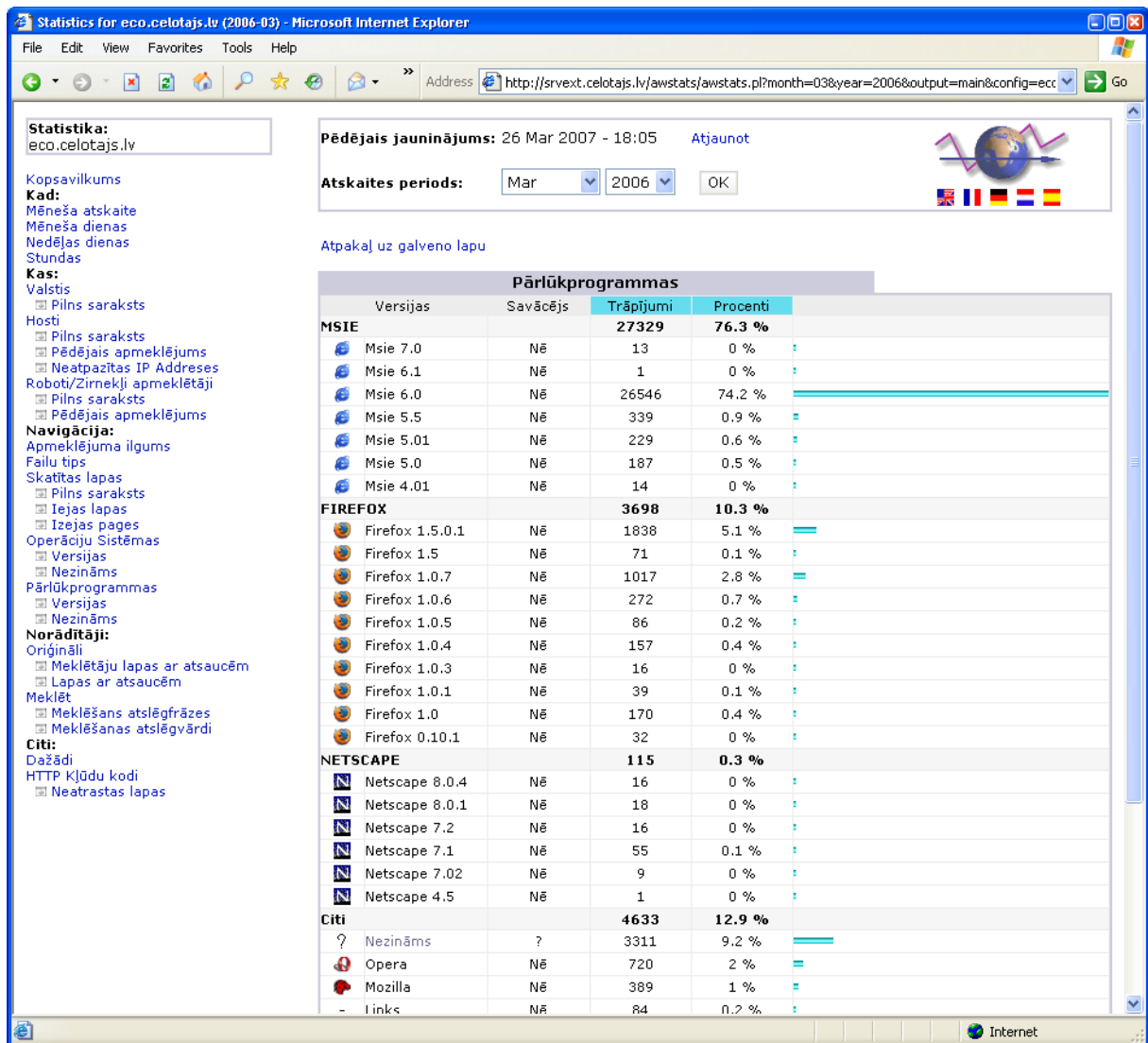
Awstats

Viena no labākajām bezmaksas uz servera logu apstrādi balstītām statistikas programmām. Tai eksistē arī tulkojums latviešu valodā (kaut nepilnīgs).

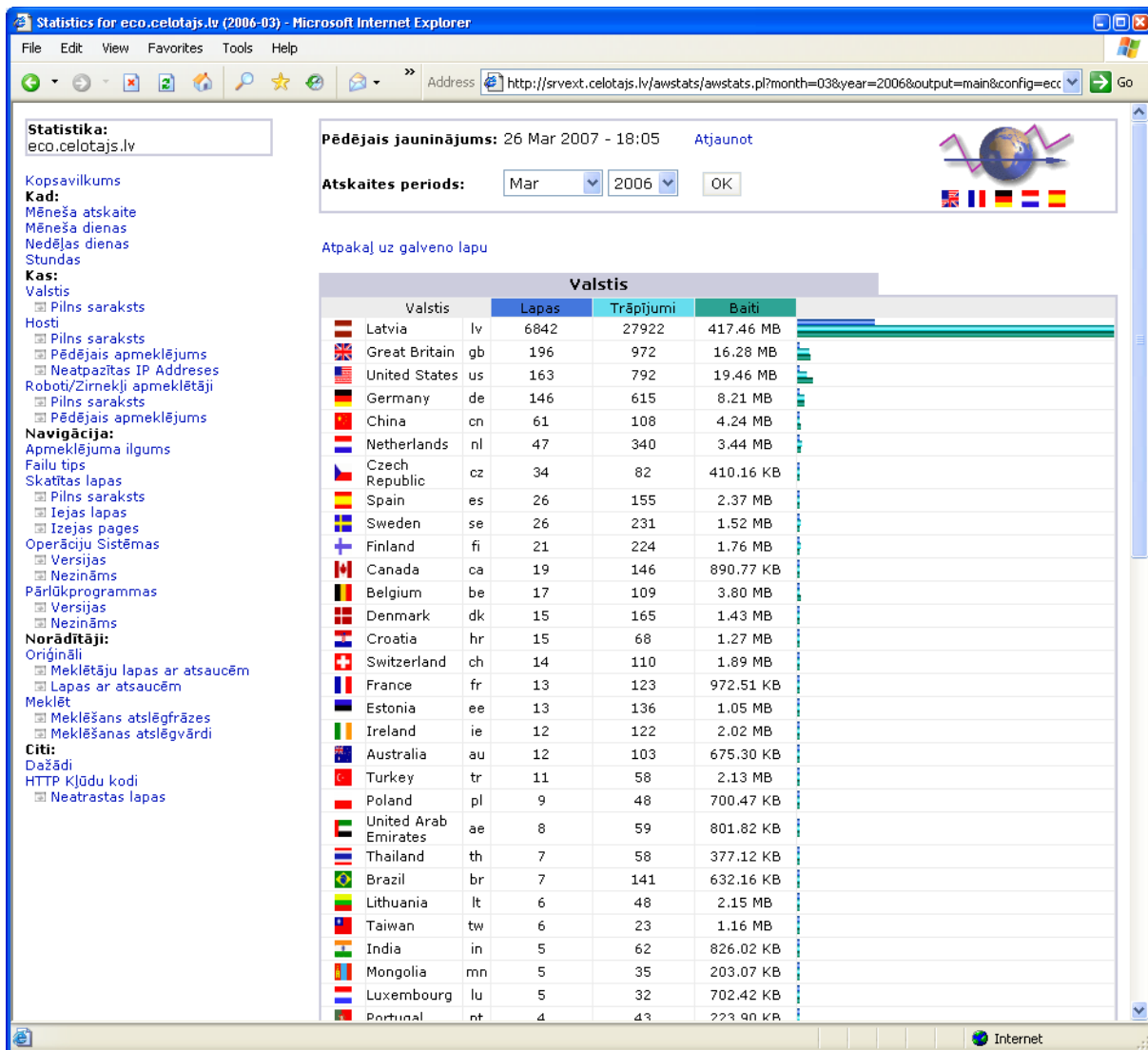
Attēls 31. Awstats statistikas apkopojuma galvenais ekrāns

Par daudzām no izvēles kartes kreisajā pusē redzamajām sadaļām ir pieejama izvērsta informācija, kā zemāk redzamajā ekrānā – statistikas dati par Jūsu lapas apskatē izmantoto pārlūkprogrammu versijām. Jums, kā saimniekam, iespējams, šie dati neliksies īpaši interesanti, taču ievietojot vienu vai otru speciālu lapas iespēju, nākas tomēr rēķināties ar pārlūkprogrammu atšķirībām – iespējama situācija, kur šī speciālā iespēja strādās tikai daļā no pārlūkprogrammām.

Attēls 32. Awstats statistikas apkopojums par izmantotajām pārlūkprogrammām

Toties nākamajā attēlā parādītais apmeklētāju sadalījums pa valstīm – interesēs ikvienu saimnieku.

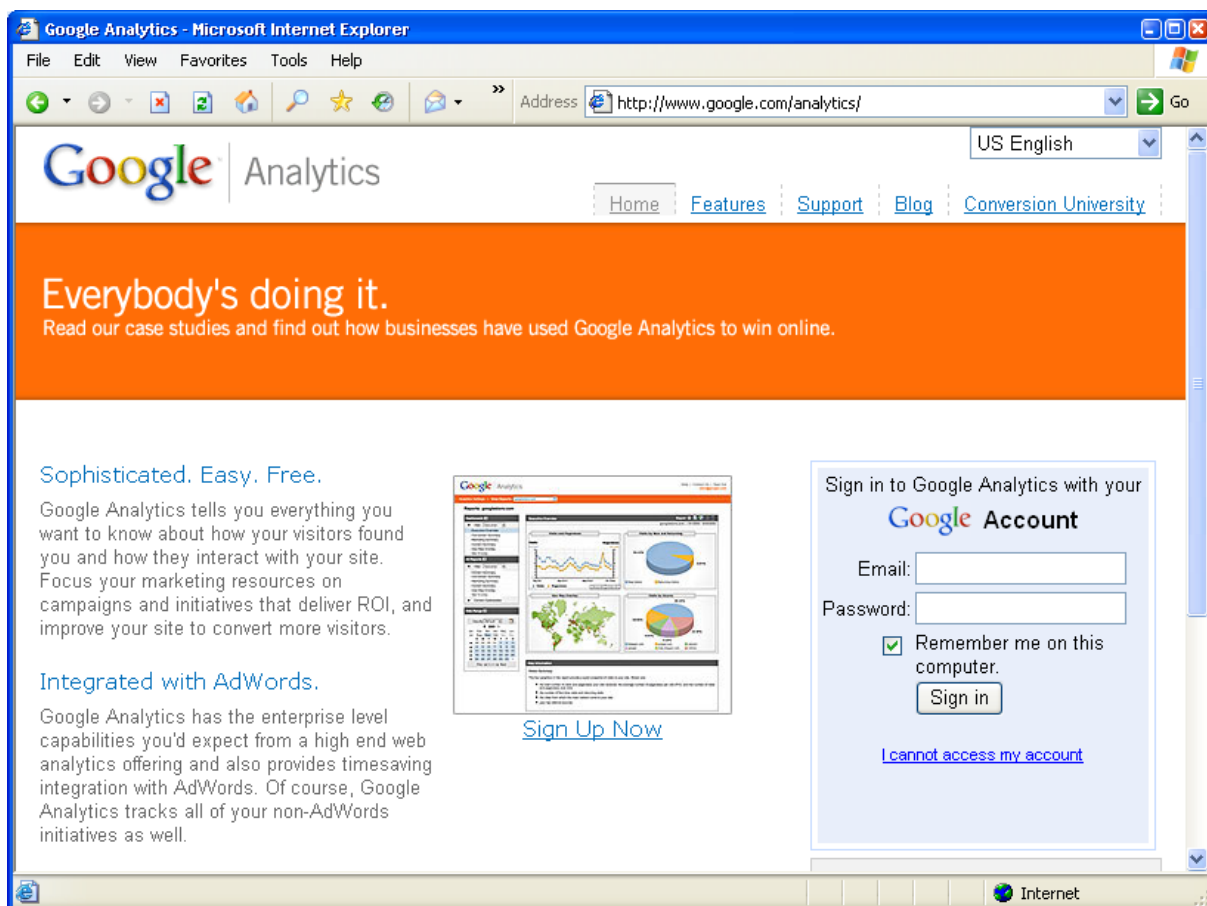

Attēls 33. Awstats statistikas apkopojums pa valstīm

Google analytics

Viena no labākajām online web statistikas programmām. Lai to izmantotu – nepieciešams Google lietotāja vārds. To iespējams saņemt šeit pat Google analytics sākuma lapā

<http://www.google.com/analytics/>

Attēls 34. Google Analytics pieslēgšanās ekrāns

Katram Google analytics lietotājam iespējams pierēģistrēt vienu vai vairākas mājas lapas analīzei:

Analytics Settings - Girts Ziemelis ([Edit Analytics Account](#))

From this page you can manage your website profiles, create custom or predefined filters, and control access to your Analytics reports.

Website Profiles					+ Add Website Profile
<<Prev 1 - 2 / 2 Next >>		Show	10	Search	<input type="text"/>
Name	Reports	Settings	Delete	Status	
1. pukkalnini.celotajs.lv	View Reports	Edit	Delete	✓ Receiving Data ⚠ Conversion Goals (0)	
2. www.celotajs.lv	View Reports	Edit	Delete	✓ Receiving Data ⚠ Conversion Goals (0)	

To track another website with Analytics, click the 'Add Website Profile' link.

Access Manager

Number of Users: 1. Add users to give them access to your Analytics reports and report settings. [Learn more.](#)

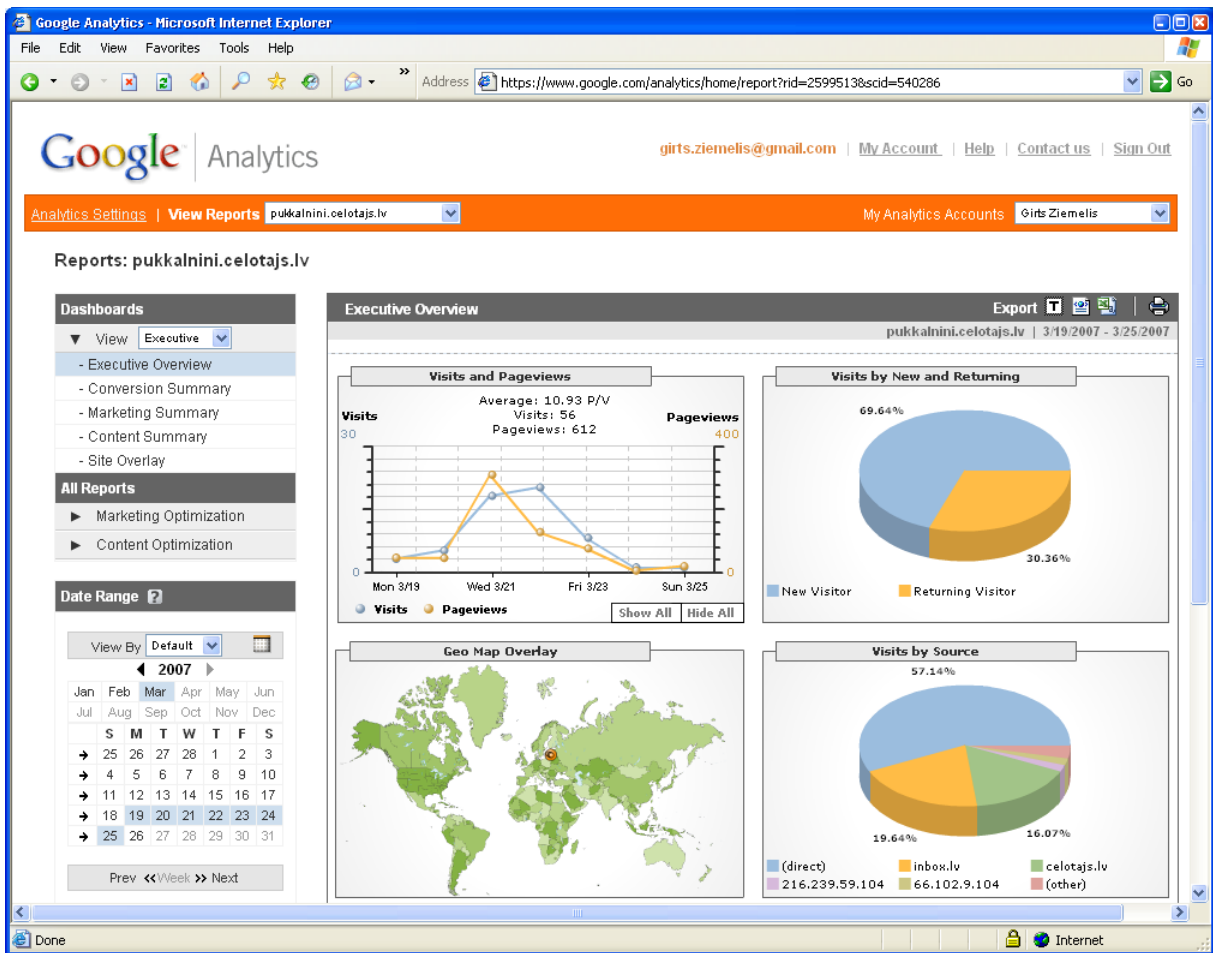
Filter Manager

Number of Filters: 1. Filters can be created to include or exclude certain visits or clicks from your reports, to reconstruct a dynamic URL to be more meaningful when displayed in reports, and more. [Learn more.](#)

Attēls 35. Google Analytics lapu reģistrēšana

Katrai no Jūsu pierēģistrētajām mājas lapām Jums būs jāievietu speciāli izveidots koda fragments, pēc tam statistikas uzkrāšana tiks uzsākta automātiski. Par veiksmīgu datu saņemšanu liecina augstāk redzamais zaļais ķeksītis pie lapas nosaukuma un teksts blakus „Receiving data”, kas Latviski nozīmē – saņemam datus.

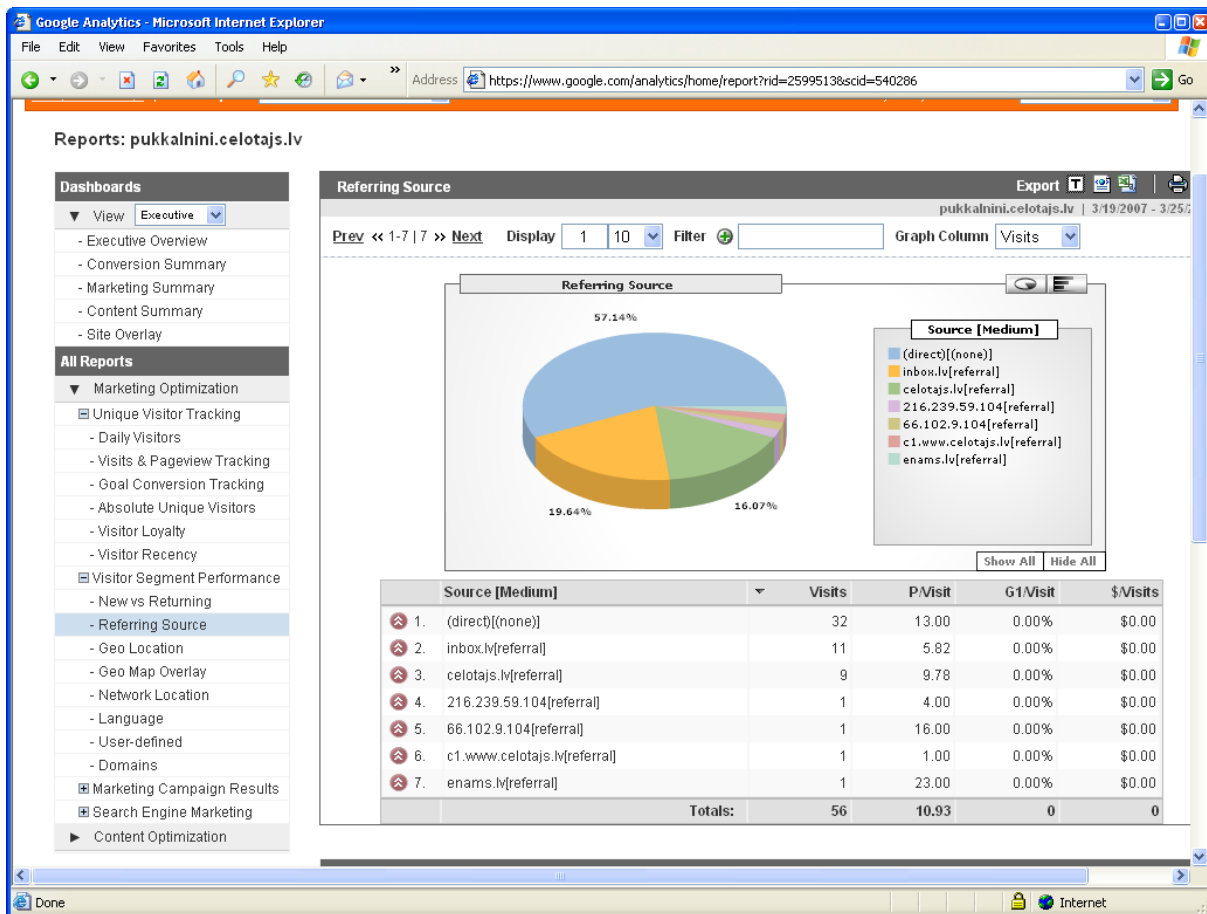
Katrai no Jūsu lapām ir pieejami dažāda veida „pārskati” un detalizēta informācija:

Attēls 36. Google Analytics lapas statistikas galvenais ekrāns

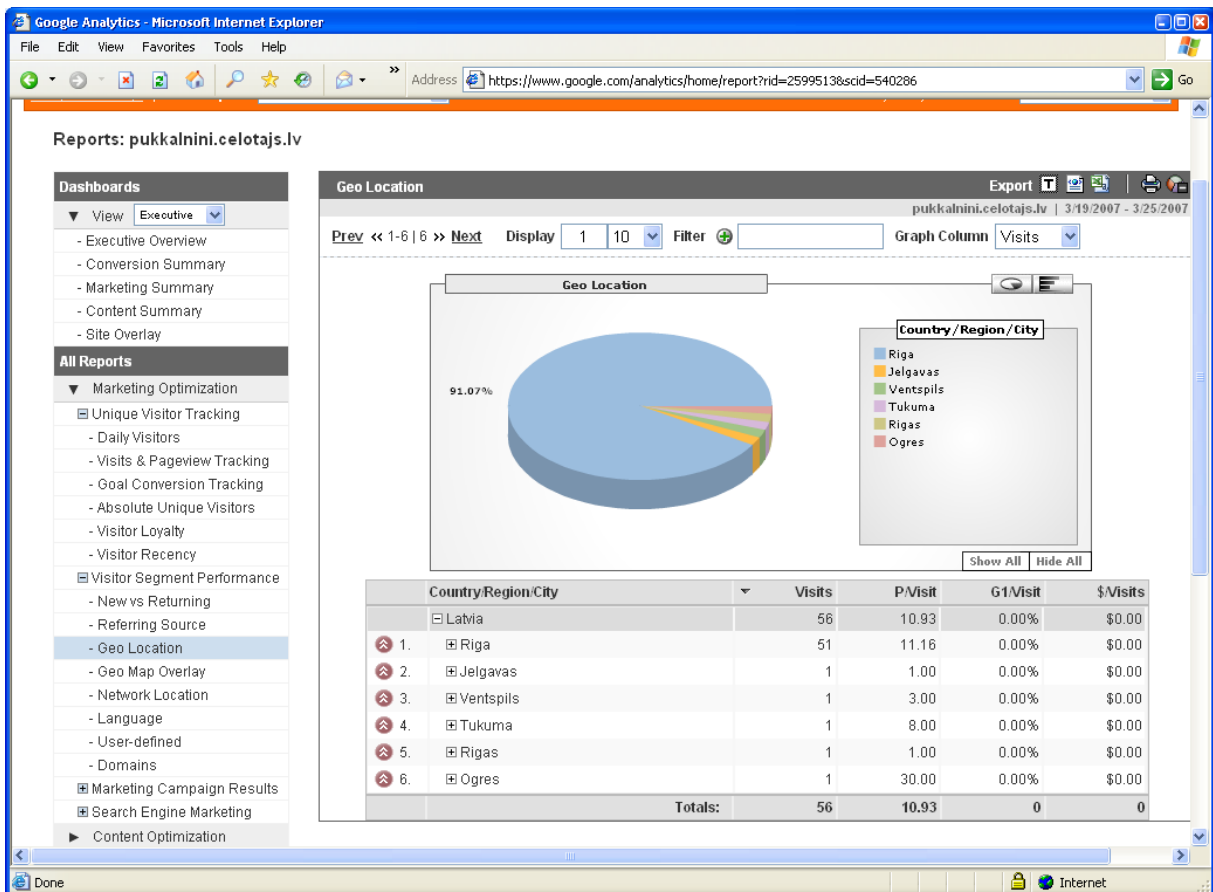
Kā vēl dažus ieteicamos web statistikas skatus, var minēt:

Saites, no kurām Jūsu lapa saņem visvairāk apmeklētāju. Tie ir linki, kurus Jums ir jāvērtē visaugstāk, jo no tām nāk Jūsu potenciālie klienti, Visbiežāk šīs lapas ir arī ļoti apmeklētas un ar augstu novērtējumu meklēšanas serveros, kas automātiski palielina Jūsu lapas vērtējumu.

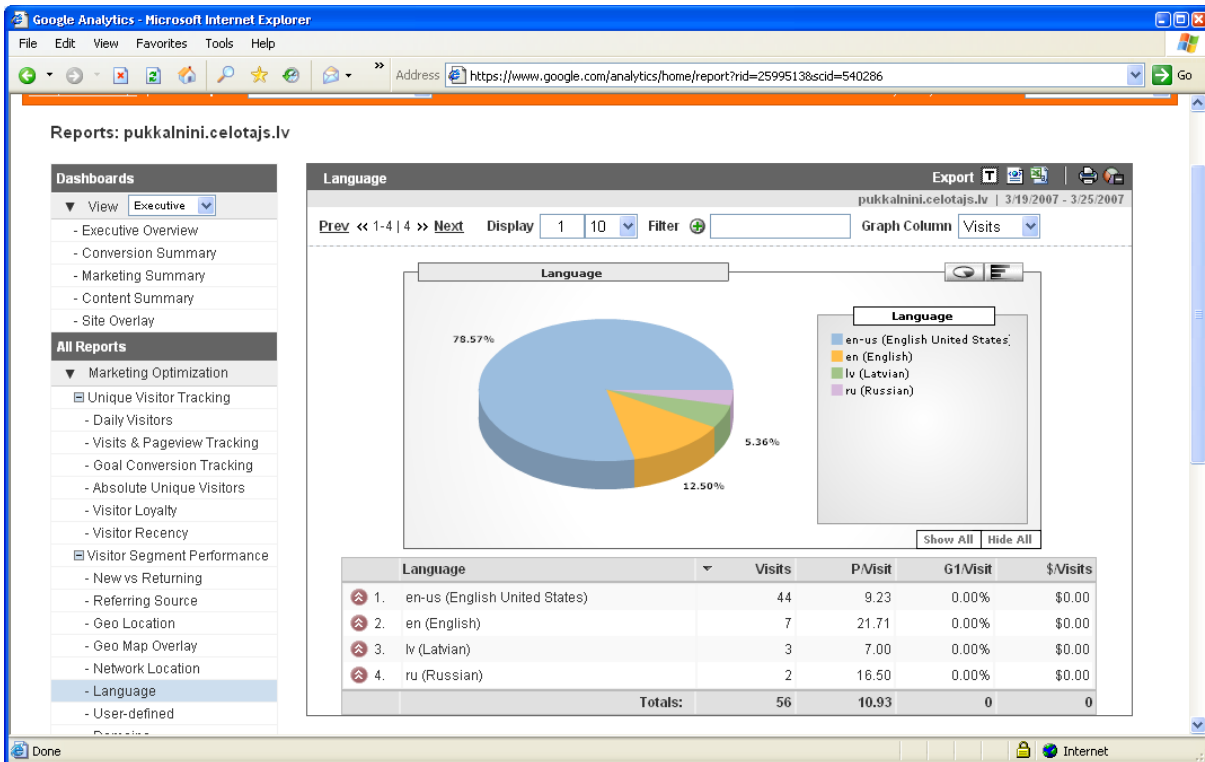
Attēls 37. Google Analytics ienākošo saišu statistika

Jūsu apmeklētāju atrašanās vieta – Google analytics to var iegūt ne tikai pa valstīm, bet arī piemēram, Latvijas rajoniem vai pat Rīgas rajoniem. Protams, vairāk noderīgs būs dalījums pa valstīm:

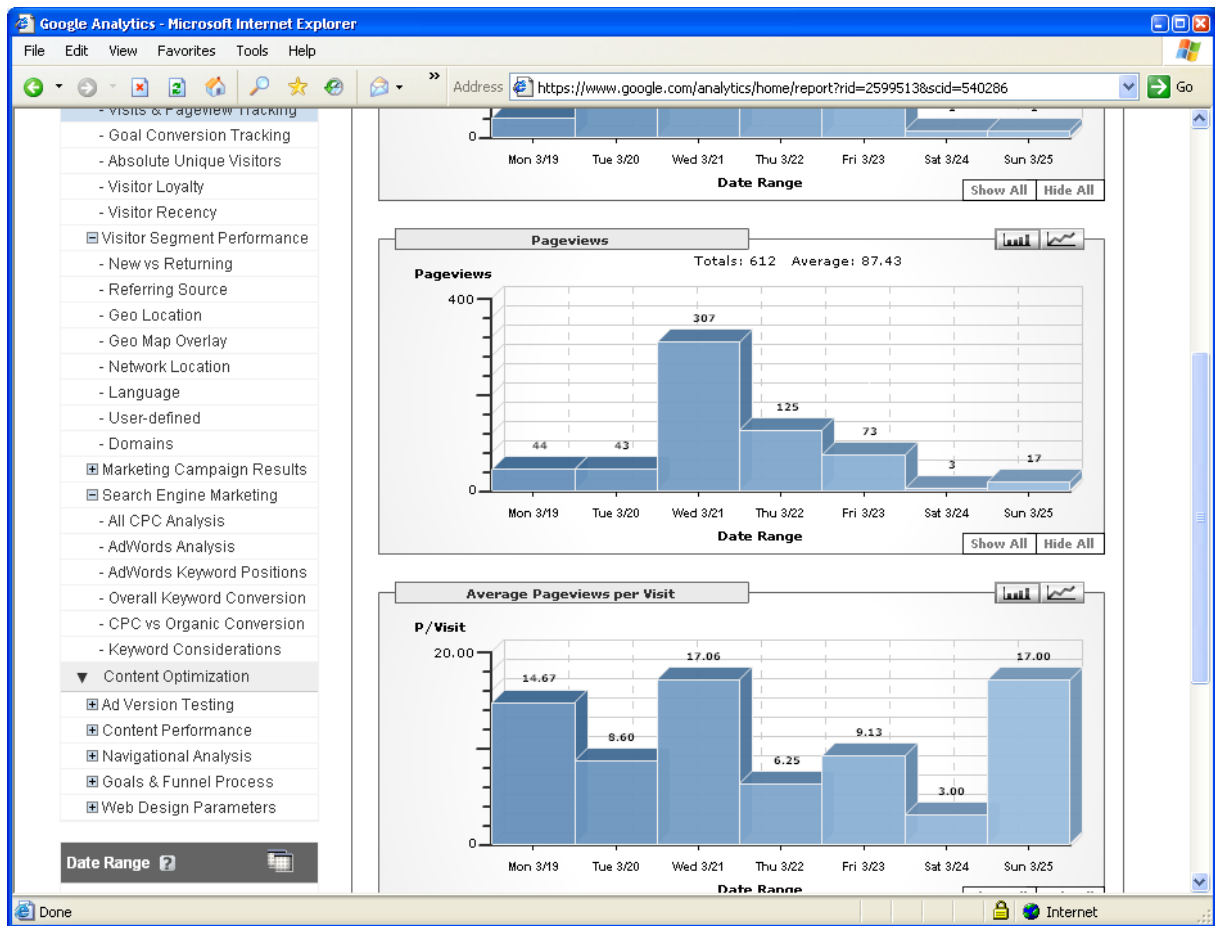
Attēls 38. Google Analytics statistika par valstīm

Interesants būs dalījums pa valodām (kādā valodā ir iestādīta web parlukprogramma). Tiesa Latvijas apmeklētājiem un daudzām no mazajām valstīm bieži izmanto angļu valodu, kā pamatvalodu, taču lielo valstu valodas (Spānija, Vācija, Krievija, Francija) šeit būs redzamas pareizās attiecībās un balstoties uz šiem datiem saimnieks var izlemt – vai tulkot savu lapu kādā no papildus valodām, jeb tomēr iztikt tikai ar angļu.

Attēls 39. Google Analytics statistika par izmantotajām valodām

Vēl viens interesants rādītājs ir attiecība – apskatīto lapu skaits vienas vizītes laikā. Kombinācijā ar vidējo vizītes ilgumu Jūs variet izdarīt secinājumus – cik interesanta Jūsu lapa liekas apmeklētājiem.

Attēls 40. Google Analytics statistika par vizītes ilgumiem un apskatīto lapu skaitu

Bez šaubām bez šeit jau pieminētajiem web statistikas ekrāniem ir ļoti daudz vēl nepieminētu atskaišu. Tiem, kas nopietni vēlas nodarboties ar savas mājas lapas web statistikas analīzi noteikti var ieteikt izlasīt Google analytics dokumentāciju:

<http://www.google.com/support/analytics/>

Tā ir pieejama vairākās valodās bez angļu valodas, taču diemžēl latviešu valoda nav to starpā.

6. Interneta lapas par naktsmītnēm un tūrismu Latvijā

Šajā nodaļā apkoptās lapas ir dotas ieskatam gan par organizāciju, gan individuālu lapu piemēriem, kas darbojas tūrismā.

6.1 Organizāciju veidotās interneta lapas, portāli, katalogi

Šodien gandrīz katrai organizācijai vai privātam uzņēmējam ir sava interneta lapa – nosacīti iedalām tās pēc organizāciju mērķa.

6.1.1 Valsts vai daļēji valsts organizācijas

Valsts vai daļēji valsts organizācijas, kas atbild par tūrisma attīstību:

- Latvijas tūrisma Valsts Aģentūra <http://www.latviatourism.lv> – tā apkopo Latvijas tūrisma piedāvājumu un savā lapā bezmaksas ievieto saites organizācijām un firmām, kas piedāvā tūrisma pakalpojumus, vai to lapas satur noderīgu informāciju ceļotājam Latvijā
- Latvijas institūts www.li.lv – organizācija, kas veido Latvijas tēlu. Arī viņu mājas lapa satur nozīmīgu informāciju ceļotājam, lai gan pārsvarā te atrodama vispārīgāka info par Latviju kā valsti. Un tas nav specifiski orientēta uz tūristu.
- Ekonomikas ministrija – www.em.gov.lv – atbildīgā ministrijas par tūrisma attīstību. Te atrodami politikas dokumenti un notikumi, kas saistīti ar tūrismu.
- Nacionālā aviokompānija Airbaltic – www.airbaltic.lv . Lapa, kura atrodami un rezervējami ne tikai lidojumi uz ārvalstīm, bet arī ceļojumu iespējas un naktsmītnes Latvijā – galvenokārt gan kā komerciālas reklāmas – viesnīcas, autoīres utt.
- Vides ministrija, kas neatbild tieši par Tūrisma attīstību, tomēr ir iesaistīta tajā, īpaši attiecībā uz dabas un vides tūrismu. Tās lapās atrodama informācija par nacionālo eko-sertifikātu Zaļais sertifikāts – www.vidm.gov.lv. (Zaļais sertifikāts atrodama arī „Lauku ceļotāja” mājas lapā <http://eco.celotajs.lv>)
- Informācija par lauksaimniecību un lauku attīstību ir atrodama šajā mājas lapā www.zm.gov.lv – Zemkopības ministrija

6.1.2 Profesionālās asociācijas

Profesionālās asociācijas, kas apvieno dažādus tūrismā iesaistītos līdzīgus pakalpojumu sniedzējus:

- <http://www.pirtis.lv/> - Pirts asociācija
- <http://www.pilis.lv> – Latvijas Piļu asociācija
- <http://www.hostellinglatvia.com/> - Latvijas Jauniešu mītnu asociācija
- www.camping.lv – Latvijas Kempingu asociācija
- <http://www.lvra.lv/> - Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija
- www.celotajs.lv – Latvijas lauku tūrisma asociācija „Lauku ceļotājs”
- www.muzeji.lv – Latvijas muzeju asociācija

6.1.3 Tūrisma portāli, vortāli, interneta katalogi

Dažādi tūrisma portāli, vortāli, interneta katalogi piedāvā visdažādāko informāciju, ko katrs apkopojis pēc saviem ieskatiem un orientējoties uz savu klientūru. Dažkārt šie katalogi apkopo informāciju dažādās jomās – ne tikai tūrismā (piem. www.viss.lv). Katrs no šīm lapām piedāvā arī reklāmas un baneru iespējas tūrisma pakalpojumu sniedzējiem:

- <http://www.travellatvia.lv/>
- <http://vietas.lv>
- <http://www.ltg.lv>
- <http://www.viss.lv>
- <http://www.travellatvia.lv>
- <http://www.icelo.lv>
- <http://www.tournet.lv>
- www.notikumi.lv

6.1.4 Rajonu un pilsētu mājas lapas

Katram rajonam un pārsvarā - arī katrai pilsētai ir sava mājas lapa, parasti ar tūrisma sadaļu vai pat atsevišķu mājas lapu īpaši tūrismam – parasti to adrese sakas ar konkrēto rajona vai pilsētas nosaukumu (piem. <http://www.talsi.lv>) un tad menu jāmeklē sadaļa tūrisms.

6.1.5 Reģionālās asociācijas

Trīs Reģionālajām tūrisma asociācijām arī ir savas mājas lapas:

- <http://www.kurzeme.lv/>
- <http://www.latgale.lv/>
- <http://www.vidzeme.com/>

6.1.6 Dažādi notikumi, pasākumi, vietas un atrakcijas

Dažādiem notikumiem, pasākumiem, vietām un atrakcijām, kas virzīti uz tūristu piesaisti ir savas mājas lapas:

- Šaursliežu dzelzceļš Gulbene-Alūksne www.banitis.lv
- Slīteres nacionālais parks www.slitere.gov.lv
- Ķemeru nacionālais parks www.kemeri.gov.lv
- Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts www.biosfera.lv
- Teiču dabas rezervāts www.teici.gov.lv
- Engures ezera dabas parks www.eedp.lv

6.1.7 Tūrisma pakalpojumu sniedzēji

Tūrisma pakalpojumu sniedzējiem:

- Autonomai: DBJ www.dbj.lv, Auto Rent House www.autorethouse.lv

- Aktīvās atpūtas piedāvājumam:
 - Makšķerēšana www.copeslapa.lv, www.zive.lv;
 - Laivošana un plostošana pa Gauju www.makars.lv,
 - Ūdenstūrisms un laivas www.campo.lv,
 - Telšu, laivu u.c. aktīvā tūrisma inventāra noma www.salmonoma.lv,
 - Lidojumi ar gaisa baloniem www.altius.lv,

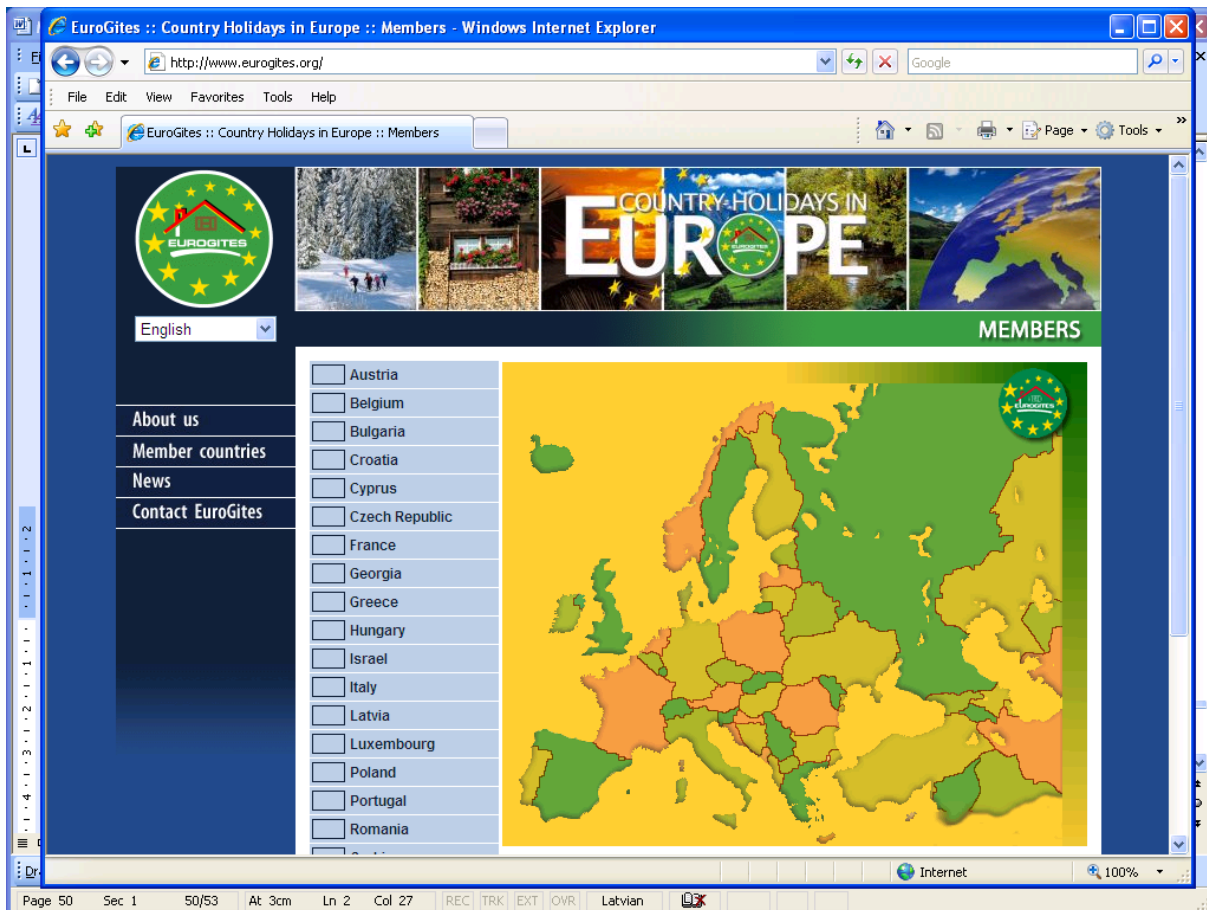
6.1.8 Informācija par dabu un vidi

Informācija par dabu un vidi, t.sk. sabiedriskas organizācijas vides un dabas aizsardzības jomā – tās ir interesantas un papildinošas lapas lauku tūrismam, jo sniedz bagātīgu informāciju par dabas daudzveidību un videi draudzīgu tūrisma iespējām:

- Pasaules dabas fonds www.wwf.lv
- Latvijas Dabas fonds www.ldf.lv
- Ezeri www.ezeri.lv
- Putni www.putni.lv
- Latvijas dabas enciklopēdija www.latvijasdaba.lv
- Bioloģiskā lauksaimniecība www.ekoprodukti.lv

6.1.9 Eiropas tūrisma organizācijas

Lauku tūrisma organizācijas Eiropā. Eiropas Lauku tūrisma federācija „EuroGites” www.eurogites.com apvieno organizācijas no sekojošām valstīm: Beļģija, Bulgārija, Francija, Lielbritānija, Horvātija, Latvija, Luksemburga, Polija, Austrija, Portugāle, Rumānija, Šveice, Serbija, Slovākija, Spānija (2 organizācijas), Čehijas Republika, Ukraina (2 organizācijas), Ungārija. No Eurogites lapas saitēs var nokļūt visu dalībvalstu lapās.

Attēls 41. EuroGites mājas lapa

Te uzskaitītas interesantākās no lauku tūrisma organizācijām Eiropas valstīs:

- Austrija <http://www.farmholidays.com/>
- Francija <http://www.gites-de-france.com>
- Lielbritānija <http://www.farmstayuk.co.uk/>
- Beļģija <http://www.gitesdewallonie.net/>
- Igaunija <http://www.maaturism.ee/>
- Lietuva <http://www.countryside.lt/>

6.1.10 Eiropas Eko tūrisma organizācijas

Eiropas apvienības, kas vieno Eko tūrisma organizācijas jeb zaļo tūrismu:

- Eco – Agro tūrisma asociācija ECEAT <http://www.eceat.com/>
- VISIT – eko sertifikātu apvienība <http://www.ecotrans.org/visit/index.html>
- ECOTRANS – eco ekspertu organizācija <http://www.ecotrans.de>

Attēls 42. ECEAT mājas lapa

6.2 Mītņu interneta lapas

Daudzas tūrisma mītnes ir izveidojušas savas mājas lapas Latvijā. Mājas lapas vārds visbiežāk ir izvēlēts pēc mājas nosaukuma (piem. kempingam „Laucu akmens” - <http://www.laucakmens.lv/lv/>, vai viesnīcai „Usma” – www.usma.lv), bet var būt arī mājas lapas vārdi ar paplašinājumi, kas nozīmē, ka lapai izmantotas kā jau esošs lapas vārds (piem. brīvdienu māja „Celmi” izmanto Cēsu pilsētas mājas lapas adresi <http://www.cesis.lv/celmi/> vai māja „Apsīši” izmanto domeinu Hortus <http://apsisi.hortus.lv/>).

Apskatot mītņu mājas lapas visbiežākās problēmas ir:

- Lapa ir paredzēta veidot vairākās valodās, bet lapa reāli strādā tikai latviešu valodā;
- Lapās mēdz būt novecojusi informācija – gan piedāvājuma ziņā, gan cenas nav atjaunotas (šī problēma var novest pie juridiskām sekām – skat. nākamo nodaļu).
- Lapas mēdz vērties vaļā ļoti lēni, ar garu ievadu, bieži izmantotas skaņas, kas traucē uztvert meklēto informāciju – rezultātā tūrists, nesagaidīdams mītnes informāciju, aiziet prom no šīs lapas.
- Reti lapā ievietota laba un viegla atrašanas shēma – kartes;
- Nereti lapā paredzētas ļoti daudzas izvēles pogas, tomēr daudzas no tām ir neaizpildītas. Arī poga – Jaunami – prasa regulāru lapas atjaunošanu, ko bieži lapas īpašnieki nav pareizi izsvēruši, un, pārsvārā šī sadaļa ir tukša vai satur vecu informāciju.

Piemēri mītņu lapām:

- <http://www.laucakmens.lv/lv/>

- <http://www.sutras.lv/lauku-turisms.html>
- <http://www.oic.lv/laukums/img/index.php>
- <http://www.ezerzemes.lv>
- <http://www.mezotnespils.lv/>
- <http://www.hotelcesis.lv/>
- <http://www.hotelkatrina.lv/>
- <http://www.cesis.lv/martins/>
- <http://www.tigrahotel.lv/>
- <http://www.ungurmuiza.et.lv/>
- <http://www.saules-varti.lv/>
- <http://www.usma.lv/>
- <http://www.rozmalas.lv>
- <http://www.parkhotel-roze.lv>

7. Atbildība un riski e-mārketingā un reklāmā

Šajā nodaļā tiks apskatīti noteikumi, kas jāievēro, veidojot savu reklāmu un mārketingu, t.sk. elektroniskajos medijos.

7.1 Vispārējie noteikumi, likumdošanas prasības

7.1.1 Reklāmas likums. (publicēts 10.01.2000.g.)

Uz lauku tūrisma saimniekiem, kas veido reklāmu attiecas pieņemtais Reklāmas likums. Likumā reklāmas definīcija skan sekojoši: **Reklāma** ir ar uzņēmējdarbību vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem. Un mērķis šim likumam ir:

1. reglamentēt reklāmas izgatavošanu un izplatīšanu, kā arī noteikt reklāmas izgatavošanā un izplatīšanā iesaistīto personu tiesības, pienākumus un atbildību;
2. aizsargāt personu, kā arī kopumā visas sabiedrības intereses reklāmas jomā;
3. veicināt godīgu konkurenci.

Šajā likumā arī teikts, ka reklāmai ir jābūt patiesai un tā nedrīkst maldināt pircēju. Tas saimniekiem jāievēro, veidojot savus reklāmas materiālus gan iespiestā veidā, gan internetā.

7.1.2 Informācijas sabiedrības pakalpojumu likums (publicēts 17.11.2004, ar grozījumiem 2005.g)

Šis likums galvenokārt attiecas uz elektronisko pastu un ar to izplatītos komerciālos paziņojumus un e-pasts, ko šis likums definē sekojoši:

komerciāls paziņojums — jebkāds paziņojums elektroniskā veidā, kas paredzēts tiešai vai netiešai preču vai pakalpojumu reklamēšanai vai arī tāda komersanta, organizācijas vai personas tēla reklamēšanai, kas veic komercdarbību, saimniecisku darbību vai reglamentēto profesionālo darbību. Par komerciālo paziņojumu neuzskata informāciju, kas dod iespēju tieši piekļūt vispārējai informācijai par pakalpojuma sniedzēju un tā darbību (domēna vārds vai elektroniskā pasta adrese);

elektroniskais pasts — pakalpojumu veids, kas elektronisko sakaru tīklam pievienoto datoru lietotājiem nodrošina iespēju nosūtīt un saņemt paziņojumu;

Saimniekam, nosūtot kādu paziņojumu savam klientu lokam jāievēro sekojošo šī likuma 8.pantu, kurā tiek noteikts, ko nozīmē Komerciāls paziņojums un tas atbilsts šādām prasībām:

- 1) tas ir skaidri atpazīstams kā komerciāls paziņojums;
- 2) ir skaidri nosakāma persona, kuras vārdā šis komerciālais paziņojums izplatīts;
- 3) ir precīzi formulēts piedāvājuma saturs un pakalpojuma saņemšanas noteikumi;
- 4) atlaides, prēmijas un balvas ir skaidri atpazīstamas, un to saņemšanas noteikumi ir skaidri izklāstīti;
- 5) reklāmas sacensības, loterijas vai spēles ir skaidri atpazīstamas, un attiecīgie dalības noteikumi ir viegli pieejami, kā arī skaidri un nepārprotami izklāstīti;
- 6) pakalpojuma saņēmējam ir dota iespēja atteikties no turpmāku komerciālu paziņojumu saņemšanas.

Savukārt 9. pants nosaka Komerciāla paziņojuma sūtīšanas aizliegumus:

(1) Aizliegts izmantot komerciāla paziņojuma sūtīšanai automātiskās zvanīšanas (galiekārtu) sistēmas, kas darbojas bez cilvēka līdzdalības (automātiskās izsaukumierīces), elektronisko pastu vai faksa aparātus (faksimilus), kurus izmantojot iespējams individuāls kontakts ar pakalpojuma saņēmēju, ja pakalpojuma saņēmējs iepriekš nav devis brīvu un nepārprotamu piekrišanu.

(2) Pakalpojuma sniedzējs, kas savu komercdarījumu ietvaros ieguvis no pakalpojuma saņēmējiem elektroniskā pasta adreses, drīkst tās izmantot citiem komerciāliem paziņojumiem, ja:

1) komerciālie paziņojumi tiek sūtīti par līdzīgām pakalpojuma sniedzēja precēm vai pakalpojumiem;

2) pakalpojuma saņēmējs jau sākotnēji nav iebildis par turpmāku elektroniskā pasta adreses izmantošanu;

3) pakalpojuma saņēmējam katrā turpmākajā komerciālā paziņojuma saņemšanas brīdī tiek dota nepārprotama bezmaksas iespēja (iesniedzot iesniegumu vai nosūtot paziņojumu elektroniski) atteikties no turpmākas elektroniskā pasta adreses izmantošanas.

(3) Cita veida komunikācija, izmantojot komerciāla paziņojuma sūtīšanai publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus, var notikt, ja pakalpojuma saņēmējs iepriekš ir devis brīvu un nepārprotamu piekrišanu, izņemot šā panta pirmajā un otrajā daļā minētos gadījumus.

(4) Elektronisko pastu aizliegts izmantot komerciāla paziņojuma sūtīšanai, ja tiek slēpta vai noklusēta sūtītāja identitāte (arī tad, ja komunikāciju veic sūtītāja vārdā) vai tiek lietota nederīga elektroniskā pasta adrese, uz kuru pakalpojuma saņēmējs varētu sūtīt pieprasījumu pārtraukt komunikāciju.

(5) Katra aizliegta komerciāla paziņojuma sūtīšana ir atsevišķs pārkāpums.”

Ja saimnieks izmanto elektronisko pastu savas naktsmītnes reklamēšanai, tad viņas šis likums ir saistošs. Un viņam ir jābūt pārliecinātam, ka viņa klients vēlas saņemt saimnieka sūtītās elektroniskās ziņas. Tas gan neattiecas uz parastu e-pasta saraksti, bet gan tikai uz reklāmas sūtījumiem – parasti lielākam saņēmēju lokam vienlaicīgi.

7.2 Saimnieka atbildības jomas pakalpojuma reklamēšanas procesā

Papildus iepriekšējā nodaļā minētajiem noteikumiem, kurus jāņem vērā, ļoti svarīga ir informācija, ko klients saņem pirms ierodas mītnē jeb, kad viņš izdara izvēli.

Sekojoši punkti prasīti un ieteicami LC kvalitātes sistēmā:

- Informācija par uzņēmumu pirms rezervācijas (Iespiedmateriāls vai internets) aktuāla un patiesa
- skaidri norādīts naktsmītnes veids
- norādīti iekšējās kārtības noteikumi jeb aizliegumi (piem., smēķēšana, viesu mājdzīvnieki)
- viesu uzņemšanas mēneši
- ceļa apraksts un ceļa shēma
- rezervēšanas noteikumi
- pieejamie pakalpojumi un aktivitātes
- Cenas – atjaunotas, fiksētas un skaidri norādītas

Ausgtākminētajai informācijai jābūt pieejamiem klientam, izdarot rezervāciju, kā arī ierodoties uz vietas mītnē. Ja informācija, ko klients saņēmis pirms ierašanās, nesaskan ar realitāti, tad viņš var savu rezervāciju atcelt un pieprasīt samaksu atpakaļ. Papildus tam – visa šī informācija rada klientā drošību, ka izvēlēta vieta ir droša.

Pielikums A. Jautājumi un atbildes

1. Nodaļa 1, <i>Esošais interneta nodrošinājums Latvijas laukos</i>	67
J: Kam un kādēļ nepieciešams internets lauku tūrisma naktsmītnēs?	67
2. Nodaļa 2, <i>IT izmantošanas iespējas lauku tūrisma uzņēmējdarbībā</i>	67
J: Cik bieži jāpārbauda e-pasts un cik ilgā laikā jāatbild uz saņemtajām vēstulēm?	67
J: Kādi ierobežojumi var būt, izmantojot ārzemju serverus e-pasta adresei?	68
J: Kādas ir priekšrocības, izmantojot datoru lauku tūristu mītnē?	68
J: Kādas programmas var izmantot iespieddarbu un reklāmas izveidei?	68
3. Nodaļa 3, <i>Lauku tūrisma mītnes interneta (mājas) lapa</i>	68
J: Kādi kritēriji jāievēro, izvēloties un veidojot mājas lapu?	68
J: Nosauciet lauku tūrisma mītnes mājas lapā nepieciešamo infomāciju!	68
J: Kādas pārlūkprogrammas jāizmanto, lai pārlicinātos, vai mājas lapa darbojas un ir redzama nepārveidotā izskatā?	68
4. Nodaļa 5, <i>Interneta lapas marketinga</i>	69
J: Kas ir baneris?	69
J: Kas ir saites jeb hiperlinki?	69
J: Kādas saites saimnieka mājas lapā būtu noderīgas klientam?	69
J: Kādos meklēšanas serveros var pierēģistrēt savu mājas lapu?	69
J: Kā novērtēt savas mājas lapas efektivitāti un kādas web statistikas programmas tam var izmantot?	69
5. Nodaļa 6, <i>Interneta lapas par naktsmītnēm un tūrismu Latvijā</i>	69
J: 1. Nosauciet savas valsts institūcijas, kuru mājas lapās ir nozīmīgākā informācija par tūrismu!	69
J: Nosauciet nozīmīgākās jūsu valsts profesionālās tūrisma asociācijas, kuru mājas lapas ir noderīgas lauku tūrisma uzņēmējiem!	69
J: Vai reģionam, kurā dzīvojat (darbojaties), ir sava reģionālā mājas lapa?	69
J: Raksturojiet Eiropas vadošo lauku tūrisma organizāciju un informāciju, kāda atrodama tās mājas lapā!	70
J: Kādas ir biežāk sastopamās kļūdas lauku tūrisma mītnu mājas lapās?	70
6. Nodaļa 7, <i>Atbildība un riski e-mārketingā un reklāmā</i>	70
J: Kādi likumi jāievēro, veidojot savu reklāmu un mārketingu, t.sk. elektroniskajos medijos?	70
J: Kādas prasības informācijai izvirza asociācijas Lauku ceļotājs kvalitātes sistēma?	70

1. Nodaļa 1, *Esošais interneta nodrošinājums Latvijas laukos*

J: Kam un kādēļ nepieciešams internets lauku tūrisma naktsmītnēs?

A: Tas nepieciešams

- Mītnes saimniekiem, īpašniekiem – aktuālas un nepieciešamās informācijas ieguvei;
- Atbildes sniegšanai uz klientu un tūrisma aģentūru rezervācijām un citiem jautājumiem;
- Komunikācijā ar citiem nozares pārstāvjiem, uzņēmējiem;
- Naktsmītnes reklamēšanas mārketinga procesam;
- Pievienošanās rezervācijas sistēmām, marketinga kanāliem utt.;
- Klientiem kā papildus pakalpojums.

2. Nodaļa 2, *IT izmantošanas iespējas lauku tūrisma uzņēmējdarbībā*

J: Cik bieži jāpārbauda e-pasts un cik ilgā laikā jāatbild uz saņemtajām vēstulēm?

- A:** Ja saimnieks ir uzrādījis kā vienu no saziņas veidiem ar e-pastu, tad tas ir jāpārbauda vismaz reizi dienā un jāspēj atbildēt uz saņemtajiem e-pastiem vismaz 24, vēlākais - 48 stundu laikā.
- J:** Kādi ierobežojumi var būt, izmantojot ārzemju serverus e-pasta adresei?
- A:** Izvēloties ārzemju serveri būs lielāka servisa stabilitāte, taču vēl aizvien pieeja ārzemju resursiem ir lēnāka, kā informācijai Latvijā, un ir daži pieslēguma veidi, kas atļauj pieeju ārzemju resursiem (ārzemju web lapām) tikai darba dienu vakaros un brīvdienās.
- J:** Kādas ir priekšrocības, izmantojot datoru lauku tūristu mītnē?
- A:** Tas palīdz veidot informatīvus materiālus, savas cenu lapas, u.c. precīzi un glīti noformētus paziņojumus/informāciju klientiem un sadarbības partneriem. Jebkurš dokuments, rakstīts uz datora, izskatīsies daudz labāk un atstās uz klientu lielāku pārliecību par uzņēmuma uzticamību un kvalitāti.
- J:** Kādas programmas var izmantot iespieddarbu un reklāmas izveidei?
- A:** Iespieddarbu un reklāmas materiālu izveidei visplašāk izmantotā programma ir Adobe Illustrator materiālu maketu salikšanai un Adobe Photoshop fotogrāfiju apstrādei. Fotogrāfiju apstrādei ir pieejamas arī vairākas bezmaksas programmas: XnView, Gimp. Vienkārša attēlu apstrāde ir iekļauta arī OpenOffice programmā.

3. Nodaļa 3, *Lauku tūrisma mītnes interneta (mājas) lapa*

- J:** Kādi kritēriji jāievēro, izvēloties un veidojot mājas lapu?
- A:** Mājas lapai nozīmīgi ir šādi kritēriji:
- atvēršanās ātrums. Ja mājas lapa atveras pārāk lēni, tās apmeklētāji zaudē pacietību un pāriet uz citām lapām;
 - sarakstes un rezervēšanas iespēja;
 - ērta navigācija pašā lapā.
- J:** Nosauciet lauku tūrisma mītnes mājas lapā nepieciešamo infomāciju!
- A:** Lauku tūrisma mītnes Interneta lapā jābūt šādai informācijai:
- kontaktadrese,
 - viesu telpu raksturojums (skaits, iekārtojums, standarts/kvalitātes kategorija, īpatnības, fotoattēli),
 - cenas,
 - ceļa shēma vai ceļa apraksts,
 - rezervēšanas iespēja pa e-pastu,
 - iepazīstināšana ar saimniekiem,
 - papildu pakalpojumi/īpašais piedāvājums,
 - apkārtnes tūrisma objekti vai saites uz atbilstošām Interneta lapām (informācija par apskates vietām tuvākajā apkārtņē, par pagastu/rajonu, utt.).
- J:** Kādas pārlūkprogrammas jāizmanto, lai pārliecinātos, vai mājas lapa darbojas un ir redzama nepārveidotā izskatā?

A: Pirms pieslēdzat savu lapu Interneta tīklam, jums jāpārlicinās, vai tā darbojas un ir redzama nepārveidotā izskatā, atverot vismaz Internet Explorer un Firefox pārlūkprogrammās.

4. Nodaļa 5, *Interneta lapas marketings*

J: Kas ir baneris?

A: Baneris ir noteikta izmēra reklāmas laukums par piedāvājumu kādā citā web lapā. 2. Kas ir saites jeb hiperlinki? Saites jeb hiperlinki ir mājas lapā ievietota citas mājas lapas adrese – tā ļauj, uzklikšķinot aiziet uz to – vai nu pilnīgi pametot iepriekšējo, vai atverot citu, mazāku logu.

J: Kas ir saites jeb hiperlinki?

A: Saites jeb hiperlinki ir mājas lapā ievietota citas mājas lapas adrese – tā ļauj, uzklikšķinot aiziet uz to – vai nu pilnīgi pametot iepriekšējo, vai atverot citu, mazāku logu.

J: Kādas saites saimnieka mājas lapā būtu noderīgas klientam?

A: Saimnieks savā mājas lapā varētu ievietot saites uz citām lapām, kas var noderēt viņa klientam:

- Izklaides iespēju (koncerti, teātri, sporta pasākumi utt.) biļešu rezervācijas
- Aktīvās atpūtas iespējas apkārtnē
- Inventāra nomas (velosipēdi, laivas, zirgu izjādes, auto īre utt.).

J: Kādos meklēšanas serveros var pierēģistrēt savu mājas lapu?

A: Savu jauno mājas lapu pierēģistrēt meklēšanas serveros:

- Google: <http://www.google.com/addurl/?continue=/addurl>
- Yahoo: <http://search.yahoo.com/info/submit.html>
- MSN: <http://beta.search.msn.com/docs/submit.aspx>

J: Kā novērtēt savas mājas lapas efektivitāti un kādas web statistikas programmas tam var izmantot?

A: Par mājas lapas efektivitāti liecina mājas lapas statistikas informācija: kas un kādas lapas apmeklē, no kādām valstīm, kādās valodās utt. Web serveris uzkrāj datus par visiem Jūsu lapu apmeklējumiem un tie tiek izmantoti tādās web statistikas apstrādes programmās kā awstats vai webalizer

5. Nodaļa 6, *Interneta lapas par naktsmītnēm un tūrismu Latvijā*

J: 1. Nosauciet savas valsts institūcijas, kuru mājas lapās ir nozīmīgākā informācija par tūrismu!

A: Latvijā tās ir: Tūrisma attīstības valsts aģentūra, Latvijas institūts, Ekonomikas ministrija, Vides ministrija, Zemkopības ministrija.

J: Nosauciet nozīmīgākās jūsu valsts profesionālās tūrisma asociācijas, kuru mājas lapas ir noderīgas lauku tūrisma uzņēmējiem!

A: Latvijā tās ir: Pirts asociācija, Latvijas Piļu asociācija, Latvijas Jauniešu mītnu asociācija, Latvijas Kempingu asociācija, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija, Latvijas lauku tūrisma asociācija „Lauku ceļotājs”, Latvijas muzeju asociācija.

J: Vai reģionam, kurā dzīvojat (darbojaties), ir sava reģionālā mājas lapa?

- A:** Latvijā mājas lapas ir: Kurzemes, Latgales un Vidzemes reģionam.
- J:** Raksturojiet Eiropas vadošo lauku tūrisma organizāciju un informāciju, kāda atrodama tās mājas lapā!
- A:** Tā ir Eiropas Lauku tūrisma federācija „EuroGites” www.eurogites.com.
- J:** Kādas ir biežāk sastopamās kļūdas lauku tūrisma mītņu mājas lapās?
- A:** Apskatot mītņu mājas lapas visbiežākās problēmas ir:
- Lapa ir paredzēta veidot vairākās valodās, bet lapa reāli strādā tikai latviešu valodā.
 - Lapās mēdz būt novecojusi informācija – gan piedāvājuma ziņā, gan cenas nav atjaunotas (šī problēma var novest pie juridiskām sekām – skat. nākamo nodaļu).
 - Lapas mēdz vērties vaļā ļoti lēni, ar garu ievadu, bieži izmantotas skaņas, kas traucē uztvert meklēto informāciju – rezultātā tūrists, nesagaidīdams mītnes informāciju, aiziet prom no šīs lapas.
 - Reti lapā ievietota laba un viegla atrašanas shēma – kartes.
 - Nereti lapā paredzētas ļoti daudzas izvēles pogas, tomēr daudzas no tām ir neaizpildītas. Arī poga – Jaunami – prasa regulāru lapas atjaunošanu, ko bieži lapas īpašnieki nav pareizi izsvēruši, un, pārsvarā šī sadaļa ir tukša vai satur novecojušu informāciju.

6. Nodaļa 7, *Atbildība un riski e-mārketingā un reklāmā*

- J:** Kādi likumi jāievēro, veidojot savu reklāmu un mārketingu, t.sk. elektroniskajos medijos?
- A:** Latvijā jāievēro Reklāmas likums un Informācijas sabiedrības pakalpojumu likums.
- J:** Kādas prasības informācijai izvirza asociācijas Lauku ceļotājs kvalitātes sistēma?
- A:** LC kvalitātes sistēmā tiek prasīta un ieteikta šāda informācija par mītni:
- Informācija par uzņēmumu pirms rezervācijas (Iespiedmateriāls vai internets) aktuāla un patiesa
 - skaidri norādīts naktsmītnes veids
 - norādīti iekšējās kārtības noteikumi jeb aizliegumi (piem., smēķēšana, viesu mājdzīvnieki)
 - viesu uzņemšanas mēneši
 - ceļa apraksts un ceļa shēma
 - rezervēšanas noteikumi
 - pieejamie pakalpojumi un aktivitātes
 - Cenas – atjaunotas, fiksētas un skaidri norādītas.